ΕΒΔΟΜΑΔΑ #574 ///// 07/03/21 ///// www.freesunday.gr ////////////////// freesundaygr freesundaygr @freesundaygr

Σαλίνα Γαβαλά
«Η τέχνη δεν έχει κανένα νόημα αν είναι απλώς προϊόν ματαιοδοξίας»

σελ. 33

CELEBRITIES
Media και διάσημοι ζητούν συγγνώμη από την Μπρίτνεϊ Σπίαρς

σελ. 34-35

Alchimia Vegan Shoes:
Η ηθική στη μόδα

σελ. 37

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ //ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

FREE SUNDAY

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΠΩΣ ΘΑ ΒΓΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

- **ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Γ. ΚΥΡΤΣΟΥ ΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗ ΣΕ ΑΘΗΝΑ-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, «ΠΡΑΣΙΝΑ» ΟΜΟΛΟΓΑ, BAD BANK, ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΣΤΟΝ ΕΜΣ**
- **Ο ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΝΗ**
- **ΕΠΙΣΤΡΕΠΤΕΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ 6 ΜΕ ΑΥΣΤΗΡΟΤΕΡΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ**

σελ. 4-8, 14

Γ. Κύρτσος
Καταδίκη Σαρκοζί και αποχώρηση Όρμπαν οι πονοκέφαλοι της ευρωπαϊκής κεντροδεξιάς

σελ. 23-26

ΣΥΡΙΖΑ
Χαμένοι στην κατάληψη

σελ. 9

Ημέρα της Γυναίκας
Οι Γυναίκες της Χρονιάς

σελ. 20-21

02 | FS ◆ περιεχόμενα ◆

ΘΕΜΑΤΑ

04-07 // ΑΝΑΛΥΣΗ Γ. ΚΥΡΤΣΟΣ Προτάσεις για δυναμική ανάκαμψη της οικονομίας

08 // ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Σε… αναστολή και οι απολύσεις

09 // ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΧΡ. ΜΑΤΗΣ ΣΥΡΙΖΑ: Χαμένοι στην κατάληψη

10-12 // ΑΝΑΛΥΣΗ Γ. ΚΥΡΤΣΟΣ Ε.Ε.-Ελλάδα μπροστά στο «τρίγωνο» Σαουδικής Αραβίας, Ιράν, Τουρκίας

13 // ΑΠΟΨΗ Δ. ΓΑΛΛΗΣ Κράτος δικαίου και Κουφοντίνας

14 // ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ «Κόφτης» στην Επιστρεπτέα Προκαταβολή 6

15-17 // ΑΝΑΛΥΣΗ Γ. ΚΥΡΤΣΟΣ Νέος ευρωμαραθώνιος για το προσφυγικό-μεταναστευτικό

18 // ΑΠΟΨΗ ΑΝΔΡ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Πώς ο ΣΥΡΙΖΑ αποφυλάκιζε τον Κουφοντίνα νωρίτερα

20-21 // ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ Οι Γυναίκες της Χρονιάς

23-26 // ΑΝΑΛΥΣΗ Γ. ΚΥΡΤΣΟΣ Νέο τεστ αντοχής για την ευρωπαϊκή κεντροδεξιά

28 // ΥΓΕΙΑ Σημαντική «ελληνική» ανακάλυψη για τη σχέση νατρίου και κορονοϊού

SPORTS

30 // ΣΤΟΙΧΗΜΑ Έγκυρες προτάσεις από το Betarades.gr

FREE TIME

31 // ΑΤΖΕΝΤΑ Τα πολιτιστικά δρώμενα της εβδομάδας

32 // ΒΙΒΛΙΑ Τέσσερις νέες κυκλοφορίες

33 // ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ Σ. ΓΑΒΑΛΑ «Η τέχνη δεν έχει κανένα νόημα αν είναι απλώς προϊόν ματαιοδοξίας»

34-35 // CELEBRITIES Media και διάσημοι ζητούν συγνώμη από την Μπρίτνεϊ Σπίαρς

36 // COOK FILES Pancake πατάτα με γέμιση μανιτάρι

37 // ΤΑΣΗ Alchimia Vegan Shoes: Η ηθική στη μόδα

38-39 // ΕΥΕΞΙΑ Συμβουλές για καλύτερη ζωή

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 574η
07//03//21

FREE SUNDAY

FREE SUNDAY
ΕΚΔΟΤΗΣ:
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΥΡΤΣΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΥΡΤΣΟΣ
marketing@freesunday.gr
210-6754430

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ
Eurokinissi

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
dianomi@freesunday.gr,
210-7230545

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 6, ΑΘΗΝΑ
Τ.Κ. 10559
ΤΗΛ: 210-6754430,
FAX: 210-6729238

ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ
IRIS ΑΕΒΕ
Διανέμεται Δωρεάν
www.freesunday.gr

*ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, ή κατά παράφραση, ή διασκευή απόδοσης του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογραφήσεως ή άλλον, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμοι 238/ 1970, 4301/1979, Ν. 100/1975, ΝΔ 3565/1956 και 4254, 1962 και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές: Αλεξάνδρα Κωστάρα (Α.Μ. ΣΟΕΛ 19981)
Μιχάλης Καραβάς (Α.Μ. ΣΟΕΛ 13371)
Ελεγκτική Εταιρία: Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών
Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών: Με σύμφωνη γνώμη
Ημερομηνία έκδοσης έκθεσης ελέγχου: 1 Μαρτίου 2021
Διεύθυνση Διαδικτύου: www.bankofgreece.gr

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020
ΕΤΟΣ ΕΝΕΝΗΚΟΣΤΟ ΤΡΙΤΟ
(σε ευρώ)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		31.12.2020	31.12.2019
1.	**Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό**	**7.493.521.336**	**6.544.316.602**
2.	**Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ**	**4.035.177.082**	**2.700.269.631**
2.1	Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)	689.373.556	720.713.956
2.2	Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπές απαιτήσεις	3.345.803.526	1.979.555.675
3.	**Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ**	**580.033.591**	**228.868.498**
3.1	Απαιτήσεις έναντι της γενικής κυβέρνησης	21.934.646	19.475.008
3.2	Λοιπές απαιτήσεις	558.098.945	209.393.490
4.	**Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ**	**23.013**	**23.170**
4.1	Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια	23.013	23.170
4.2	Απαιτήσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ II	0	0
5.	**Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής**	**41.238.000.000**	**7.651.000.000**
5.1	Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	0	51.000.000
5.2	Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης	41.238.000.000	7.600.000.000
5.3	Αντιστρεπτέες πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας	0	0
5.4	Διαρθρωτικές αντιστρεπτέες πράξεις	0	0
5.5	Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης	0	0
5.6	Πιστώσεις για την κάλυψη περιθωρίων	0	0
6.	**Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ**	**1.918.439**	**1.828.428**
7.	**Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ**	**110.437.634.563**	**75.075.229.320**
7.1	Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	99.229.628.663	63.909.382.552
7.2	Λοιπά χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ	11.208.005.900	11.165.846.768
8.	**Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης**	**4.294.887.693**	**4.863.576.750**
9.	**Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος**	**12.590.751.169**	**9.978.878.494**
9.1	Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ	473.379.901	472.980.896
9.2	Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ	997.925.769	1.002.089.435
9.3	Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ	10.976.875.790	8.455.772.990
9.4	Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)	0	0
9.5	Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	142.569.709	48.035.173
10.	**Στοιχεία ενεργητικού υπό τακτοποίηση**	**0**	**0**
11.	**Λοιπά στοιχεία ενεργητικού**	**2.529.051.574**	**2.110.926.323**
11.1	Κέρματα ζώνης ευρώ	73.960.407	51.696.946
11.2	Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού	573.746.007	548.599.990
11.3	Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	108.556.326	104.632.067
11.4	Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	65.460	2.040.409
11.5	Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα	1.192.968.210	826.922.126
11.6	Λοιπά στοιχεία	579.755.164	577.034.785
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**183.200.998.460**	**109.154.917.216**

ΠΑΘΗΤΙΚΟ		31.12.2020	31.12.2019
1.	**Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία**	**32.642.320.560**	**29.539.154.700**
2.	**Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής**	**27.330.906.652**	**9.108.199.191**
2.1	Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)	27.330.906.652	9.108.199.191
2.2	Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	0	0
2.3	Καταθέσεις προθεσμίας	0	0
2.4	Αντιστρεπτέες πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας	0	0
2.5	Καταθέσεις για την κάλυψη περιθωρίων	0	0
3.	**Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ**	**0**	**0**
4.	**Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ**	**25.046.298.161**	**27.421.848.711**
4.1	Γενική κυβέρνηση	24.077.736.328	25.930.712.804
4.2	Λοιπές υποχρεώσεις	968.561.833	1.491.135.907
5.	**Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ**	**2.367.956.944**	**2.466.433.379**
6.	**Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ**	**699.698.974**	**741.439.347**
7.	**Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ**	**2.360**	**2.578**
7.1	Καταθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις	2.360	2.578
7.2	Υποχρεώσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ II	0	0
8.	**Λογαριασμός ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων του ΔΝΤ**	**0**	**0**
9.	**Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος**	**80.312.080.267**	**25.658.087.094**
9.1	Υποχρεώσεις συνδεόμενες με την έκδοση πιστοποιητικών χρέους της ΕΚΤ	0	0
9.2	Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ	0	0
9.3	Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)	80.312.080.267	25.658.087.094
9.4	Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	0	0
10.	**Στοιχεία παθητικού υπό τακτοποίηση**	**689.800**	**548.823**
11.	**Λοιπές υποχρεώσεις**	**982.982.058**	**931.257.299**
11.1	Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	428.120	0
11.2	Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	243.726.738	66.916.406
11.3	Λοιπά στοιχεία	738.827.200	864.340.893
12.	**Προβλέψεις**	**7.525.566.262**	**7.797.365.401**
13.	**Λογαριασμοί αναπροσαρμογής**	**5.633.919.175**	**4.847.400.108**
14.	**Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά**	**658.577.247**	**643.180.585**
14.1	Μετοχικό κεφάλαιο	111.243.362	111.243.362
14.2	Τακτικό αποθεματικό	111.243.362	111.243.362
14.3	Έκτακτο αποθεματικό	434.500.000	134.500.000
14.4	Ειδικό αποθεματικό από την αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων	0	284.890.789
14.5	Λοιπά ειδικά αποθεματικά	1.590.523	1.303.072
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	**183.200.998.460**	**109.154.917.216**

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΑΞΕΩΣ)	31.12.2020	31.12.2019
1. Τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου από τη διαχείριση του "Κοινού Κεφαλαίου Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Ασφαλιστικών Φορέων" σύμφωνα με τον ν. 2469/97	50.739.259.348	42.949.646.348
2. Τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου και λοιπά χρεόγραφα από τη διαχείριση και θεματοφύλαξη κεφαλαίων δημόσιων οργανισμών, ασφαλιστικών φορέων και ιδιωτών	5.272.951.108	4.488.903.130
3. Περιουσιακά στοιχεία αποδεκτά από το Ευρωσύστημα ως εξασφάλιση για πράξεις νομισματικής πολιτικής και παροχή ενδοημερήσιας ρευστότητας	53.819.967.077	17.332.193.717
4. Λοιποί λογαριασμοί τάξεως	12.099.808.763	10.405.850.542
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΑΞΕΩΣ	**121.931.986.296**	**75.176.593.737**

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος καταρτίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 54Α του Καταστατικού της, με βάση τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους, που ισχύουν κάθε φορά για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), όπως καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε ευρέως αποδεκτές λογιστικές αρχές και έχουν σχεδιαστεί ώστε να καλύπτουν με το βέλτιστο τρόπο τις ανάγκες των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος, καθώς επίσης να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας τους. Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες και τις οδηγίες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά συνιστώμενη, ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ, είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον ν. 4548/2018 "Ανωνύμων εταιρειών" και τον ν. 4308/2014 "Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις", στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν τις διατάξεις του Καταστατικού.
2. Η αξία του χρυσού έχει υπολογιστεί με βάση την τιμή σε ευρώ ανά ουγγιά χρυσού της 31ης Δεκεμβρίου 2020, όπως αυτή καθορίστηκε από την ΕΚΤ: 1.543,884 ευρώ ανά ουγγιά, έναντι 1.354,104 ευρώ της 31ης Δεκεμβρίου 2019.
3. Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έχουν αποτιμηθεί με βάση τις ισοτιμίες του ευρώ έναντι των ξένων νομισμάτων της 31ης Δεκεμβρίου 2020, όπως αυτές καθορίστηκαν από την ΕΚΤ.
4. Η αξία των χρεογράφων (εκτός αυτών που πρόκειται να διακρατηθούν μέχρι τη λήξη τους, των μη εμπορεύσιμων τίτλων και των χρεογράφων που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής) έχει υπολογιστεί με βάση τις μέσες αγοραίες τιμές της 31ης Δεκεμβρίου 2020. Τα εμπορεύσιμα χρεόγραφα που πρόκειται να διακρατηθούν μέχρι τη λήξη τους, οι μη εμπορεύσιμοι τίτλοι καθώς και τα χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.
5. Κατά τον έλεγχο απομείωσης της αξίας των ακινήτων (οικόπεδα και κτίρια), που πραγματοποιήθηκε στις 31.12.2020 προέκυψε μερική αναστροφή ζημίας απομείωσης προηγούμενων ετών ύψους 18,9 εκατ. ευρώ και ζημία απομείωσης ύψους 3,5 εκατ. ευρώ, με συνολική θετική επίδραση στα αποτελέσματα χρήσεως ύψους 15,4 εκατ. ευρώ.
6. Στις προβλέψεις της Τράπεζας περιλαμβάνονται: πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων, πρόβλεψη για παροχές προς ασφαλισμένους, καθώς και ειδικές προβλέψεις. Οι ειδικές προβλέψεις περιλαμβάνουν κυρίως προβλέψεις για την κάλυψη εκκρεμών αγωγών τρίτων κατά της Τράπεζας σε περίπτωση ευδοκίμησής τους, οι οποίες είναι κυρίως συναφείς με την κύρια και επικουρική σύνταξη, το ποσό των οποίων προσεγγίστηκε με αναλογιστική μελέτη.
7. Στους λοιπούς λογαριασμούς τάξεως παρακολουθούνται η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου προς το ΔΝΤ από κατανομές ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων, καθώς και η υποσχετική επιστολή που έχει εκδοθεί από το Ελληνικό Δημόσιο προς το ΔΝΤ για το ανεξόφλητο μέρος των δανείων που έχει λάβει. Στις 31.12.2020 το ύψος της υποσχετικής επιστολής ήταν 4,6 δισεκ. SDR, με ισότιμο 5,4 δισεκ. ευρώ.
8. Ορισμένα στοιχεία των αποτελεσμάτων της χρήσεως 2019 αναπροσαρμόστηκαν ώστε να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της χρήσεως 2020.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2020

(σε ευρώ)

		2020	2019
1.	**Καθαροί τόκοι - έσοδα**	**515.718.831**	**835.656.387**
1.1	Τόκοι - έσοδα	756.405.687	851.121.956
1.2	Τόκοι - έξοδα	-240.686.856	-15.465.569
2.	**Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημιές αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους**	**14.487.271**	**56.819.536**
2.1	Πραγματοποιηθέντα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις	14.487.271	56.819.536
2.2	Ζημιές αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων	-104.648.600	-1.963.703
2.3	Μεταφορά από πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων	104.648.600	1.963.703
3.	**Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες**	**117.417.899**	**103.550.649**
3.1	Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	122.069.190	107.203.411
3.2	Έξοδα για αμοιβές και προμήθειες	-4.651.291	-3.652.762
4.	**Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές**	**48.510.309**	**134.754.766**
5.	**Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος**	**113.980.539**	**14.563.443**
6.	**Λοιπά έσοδα**	**33.226.611**	**20.818.660**
	Σύνολο καθαρών εσόδων	**843.341.460**	**1.166.163.441**
7.	**Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών**	**-381.521.985**	**-824.338.330**
8.	**Λοιπές δαπάνες διαχείρισης**	**-58.056.292**	**-53.988.958**
9.	**Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού**	**-10.585.228**	**-11.858.174**
10.	**Δαπάνες για τον έλεγχο του χρηματοπιστωτικού συστήματος**	**-2.119.340**	**-1.720.177**
11.	**Προβλέψεις**	**270.611.813**	**568.055.696**
	Σύνολο εξόδων	**-181.671.032**	**-323.849.943**
	ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ	**661.670.428**	**842.313.498**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ(*)

(Άρθρο 71 του Καταστατικού)

(σε ευρώ)

	2020	2019
Κέρδη χρήσεως	661.670.428	842.313.498
Μεταφορά ειδικού αποθεματικού από την αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων προς διάθεση	284.890.789	0
Κέρδη προς διάθεση	**946.561.217**	**842.313.498**
Μέρισμα προς καταβολή χρήσεως 2020 (0,6720 ευρώ ανά μετοχή σε 19.864.886 μετοχές)	-13.349.203	-13.349.203
Έκτακτο αποθεματικό	-300.000.000	-50.000.000
Υπόλοιπο περιεχόμενο στο Ελληνικό Δημόσιο	-633.212.014	-778.964.295
	-946.561.217	**-842.313.498**
Επιστροφή φόρου (**)	0	18.955.869
Ποσό προς καταβολή χρήσεως 2018	0	-3.871.269
Ποσό προς καταβολή χρήσεων 2014-2017	0	-15.084.600
	0	**0**
	0	**0**

* Η διάθεση των κερδών τελεί υπό έγκριση από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 116/2019 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Τμήμα Β'), η οποία έγινε αποδεκτή από τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (σχετική Ενκύκλιος Ε.2107/12.06.2019), τα διανεμηθέντα μερίσματα συγκεκριμένων νομικών προσώπων, μεταξύ των οποίων και η Τράπεζα της Ελλάδος, παύουν να φορολογούνται ως κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα κατ' άρθρο 47 παρ. 1 του ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α' 167) αναδρομικά από 1.1.2014. Κατόπιν τούτου, τα ποσά που, κατά συμμόρφωση προς προηγούμενες οδηγίες της Φορολογικής Διοίκησης (σχετική Εγκύκλιος ΠΟΛ 1059/2015), είχαν καταβληθεί για φόρους κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα (άρθρο 47 παρ. 1 του ν. 4172/2013) χρήσεων 2014-2018, θα αποδοθούν στους δικαιούχους μετόχους.

Αθήνα, 1 Μαρτίου 2021

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΜΑΡΙΑ ΠΑΓΩΝΗ

ΜΕ ΕΝΑ ΚΛΙΚ ΣΤΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ
www.kyrtsos.gr George Kyrtsos - Γιώργος Κύρτσος @GiorgosKyrtsos

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΝΑΚΑΜΨΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

«Πράσινα» ομόλογα, δάνειο από ΕΜΣ, bad bank, «κούρεμα» χρεώσεων.

ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΤΗΣ ΝΔ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ

Με τον εμβολιασμό να βρίσκεται σε καλό δρόμο μπορούμε να ελπίζουμε ότι από το δ΄ τρίμηνο του 2021 η οικονομία θα αρχίσει να λειτουργεί ξανά σε κανονικές συνθήκες.

Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι θα έρθουν αυτόματα η οικονομική ανάκαμψη και στη συνέχεια η δυναμική ανάπτυξη. Η ελληνική οικονομία υπέστη πρωτοφανή καθίζηση στη διάρκεια της δεκαετίας των μνημονίων και εξακολουθεί να πέφτει με εντυπωσιακό ρυθμό εξαιτίας της πανδημίας.

Τα προβλήματα μπροστά μας

Προς το παρόν, συμμετέχουμε στη γενικευμένη πτώση της οικονομικής δραστηριότητας στην Ε.Ε. εξαιτίας του Covid-19. Προς τα τέλη του χρόνου όμως, όταν θα έχουμε σε γενικές γραμμές αφήσει πίσω μας την πανδημία, θα φανεί το δυναμικό κάθε ευρωπαϊκής οικονομίας.

Η πρόγνωση δεν είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντική για την Ελλάδα. Η μεγάλη αδυναμία μας φάνηκε στο γ΄ τρίμηνο του 2020, όταν οι άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες ανέκαμψαν πολύ πιο δυναμικά από την ελληνική. Η μεγάλη εξάρτησή μας από τον τουρισμό, και μάλιστα σε ποσοστό 90% από τους τουρίστες του εξωτερικού, δεν μας επέτρεψε να ανακάμψουμε με τον ίδιο ρυθμό με τους Ευρωπαίους εταίρους και ανταγωνιστές. Στη συνέχεια ήρθε η ύφεση του δ΄ τριμήνου – εξαιτίας της πανδημίας– να καλύψει προσωρινά τις διαφορές στο οικονομικό δυναμικό. Το ελληνικό ΑΕΠ έπεσε γύρω στο 10% το 2020 και μόνο η Ισπανία, σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της, μας ξεπέρασε, με πτώση του ΑΕΠ κατά 11%.

Η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας δεν θα είναι εύκολη υπόθεση, γιατί ο τουριστικός τομέας θα χρειαστεί χρόνια για να συνέλθει από το σοκ της πανδημίας, ενώ ο βιομηχανικός τομέας έχει μικρή συμμετοχή στη διαμόρφωση του ΑΕΠ και δεν είναι αρκετά εξωστρεφής.

Μια διαχείριση ρουτίνας απλώς θα αναδείξει τα συγκριτικά μας μειονεκτήματα και θα μείνουμε ακόμη πιο πίσω στον οικονομικό ανταγωνισμό στο εσωτερικό της Ε.Ε. Πρέπει, λοιπόν, να πάρουμε πρωτοβουλίες έξω από το συμβατικό πλαίσιο για να κάνουμε τη διαφορά.

Ηλεκτροκίνηση σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη

Έχω διατυπώσει στην Κοινοβουλευτική Ομάδα της ΝΔ και με αλλεπάλληλες δημόσιες παρεμβάσεις την πρόταση για ηλεκτροκίνηση στα λεωφορεία και τα ταξί στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.

Η κυβέρνηση εξακολουθεί να ταλαιπωρείται με την προμήθεια εκατοντάδων μεταχειρισμένων λεωφορείων με κινητήρες ντίζελ για να καλύψει τα κενά στις αστικές συγκοινωνίες. Πρόκειται για λάθος επιλογή, εφόσον οι κινητήρες ντίζελ στα αστικά κέντρα θεωρούνται απειλή για τη δημόσια υγεία και συμβάλλουν στην αύξηση της θνησιμότητας.

Το άμεσο πέρασμα στην ηλεκτροκίνηση των λεωφορείων και των ταξί στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη εξασφαλίζει τα ακόλουθα πλεονεκτήματα. Πρώτον, αναβαθμίζει τις συγκοινωνίες και προστατεύει τη δημόσια υγεία. Δεύτερον, εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις για γρήγορη ανάπτυξη της υποδομής της ηλεκτροκίνησης. Τρίτον, κάνει πιο εύκολη την ανάπτυξη βιομηχανιών παραγωγής μπαταριών και ηλεκτροκίνητων οχημάτων στην Ελλάδα, ιδιαίτερα σε περιοχές που δοκιμάζονται από το κλείσιμο μονάδων της ΔΕΗ στα πλαίσια της απολιγνιτοποίησης.

Χρηματοδότηση με «πράσινα» ομόλογα

Το ιταλικό Δημόσιο προχώρησε στην έκδοση «πράσινων» ομολόγων με περίοδο ωρίμανσης που φτάνει έως το 2045. Βγήκε στις αγορές για 8,5 δισ. ευρώ, είχε προσφορές 80 δισ. ευρώ και τελικά εξέδωσε «πράσινα» ομόλογα ύψους 8,5 δισ. ευρώ με απόδοση για τους επενδυτές 1,58%.

Πρόκειται για τη μεγαλύτερη έκδοση «πράσινων» ομολόγων από ευρωπαϊκό κράτος.

Τα ομόλογα αυτού του είδους χρηματοδοτούν αποκλειστικά επενδυτικά προγράμματα που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος. Ο δανειολήπτης είναι υποχρεωμένος να εξηγεί στους επενδυτές πώς ακριβώς διαχειρίζεται τα χρήματα.

Έχει δημιουργηθεί σε επίπεδο τραπεζών, funds και γενικότερα επενδυτών μια δυναμική ενίσχυσης των περιβαλλοντικών επενδύσεων στο χαρτοφυλάκιό τους.

Η Ιταλία θα επενδύσει τα 8,5 δισ. ευρώ στις συγκοινωνίες με χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, στην ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην προστασία της βιοποικιλότητας.

Η Γαλλία έχει εκδώσει 11 «πράσινα» ομόλογα από το 2017, ύψους 27 δισ. ευρώ, η Γερμανία έχει εκδώσει 2 «πράσινα» ομόλογα. Εκδόσεις έχουν πραγματοποιήσει η Πολωνία, η Ιρλανδία, η Σουηδία και η Ολλανδία, ενώ η Ισπανία προετοιμάζεται να εκδώσει το β΄ εξάμηνο του 2021 «πράσινα» ομόλογα εικοσα-

Με τον Ντράγκι πρέπει να επιδιώξουμε Ελλάδα-Ιταλία-συμμαχία στην οικονομία.

ετούς διάρκειας για να αντλήσει 5-10 δισ. ευρώ.

Η Ελλάδα οφείλει να εκδώσει τα δικά της «πράσινα» ομόλογα για να χρηματοδοτήσει προγράμματα πράσινης μετάβασης, όπως είναι η ηλεκτροκίνηση σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, και για να καλύψει το τεράστιο κόστος της γρήγορης απολιγνιτοποίησης που έχει αποφασιστεί. Τα κονδύλια που θα διατεθούν γι' αυτόν τον σκοπό από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης είναι σημαντικά, αλλά δεν επαρκούν.

Πιο κοντά σε Ιταλία, Ντράγκι

Η Ιταλία αξιοποίησε και το κλίμα εμπιστοσύνης εξαιτίας του σχηματισμού της κυβέρνησης Ντράγκι για την έκδοση των «πράσινων» ομολόγων. Το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης πρέπει να συντονιστεί με τον υπουργό Οικονομικών της Ιταλίας, Ντανιέλε Φράνκο. Πρόκειται για έναν τεχνοκράτη που έχει την εμπιστοσύνη του Ντράγκι και ήταν υπεύθυνος του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Με τον Ντράγκι στην πρωθυπουργία η Ιταλία αναμένεται να πάρει ενδιαφέρουσες πρωτοβουλίες, εφόσον

> *Αναγκαία η έκδοση «πράσινων» ομολόγων από το ελληνικό Δημόσιο κατά το ευρωπαϊκό πρότυπο.*

ο πρώην πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) έχει δημιουργική οικονομική σκέψη, ισχυρή διεθνή διασύνδεση και τέλεια γνώση του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Ένα κοινό χαρακτηριστικό Ελλάδας και Ιταλίας είναι το υπέρογκο δημόσιο χρέος. Όπως όμως μας εξηγούσε ο Μάριο Ντράγκι ως πρόεδρος της ΕΚΤ στις τριμηνιαίες παρουσιάσεις της πολιτικής της ΕΚΤ στην Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, δεν έχει σημασία μόνο το ύψος των δημοσίων δαπανών αλλά και η ποιότητά τους. Το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος γίνονται διαχειρίσιμα όταν οι δημόσιες δαπάνες έχουν ενισχυμένη την επενδυτική διάσταση και συμβάλλουν στη δυναμική ανάπτυξη της οικονομίας.

Ελλάδα-Ιταλία-συμμαχία, λοιπόν, σε αναζήτηση αναπτυξιακής στρατηγικής που θα μειώσει το δημόσιο χρέος, όχι σε απόλυτους αριθμούς, αλλά ως ποσοστό επί του ΑΕΠ.

Για το ΕΣΥ και την Παιδεία

Μια άλλη πρόταση που δεν κουράζομαι να επαναλαμβάνω είναι η προσφυγή του ελληνικού Δημοσίου στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ) για σύναψη δανείου που θα αναλογεί στο 2% του ΑΕΠ για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας στο ΕΣΥ και στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Μπορούμε να εξασφαλίσουμε γύρω στα 3,4 δισ. ευρώ με μορφή δανείων με περίπου μηδενικό επιτόκιο, σε συνεννόηση με τον Κλάους Ρέγκλινγκ, επικεφαλής του ΕΜΣ. Τους τελευταίους μήνες ενισχύθηκαν οι αρμοδιότητες του ΕΜΣ –ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την προώθηση της τραπεζικής ένωσης– και η συνεννόηση μαζί του μπορεί να μας διευκολύνει και σε άλλα θέματα.

Με βάση τα αποτελέσματα του τελευταίου Ευρωβαρόμετρου, η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη έχει κάνει –πιεζόμενη από την πανδημία– μια εντυπωσιακή στροφή υπέρ της καταπολέμησης των κοινωνικών ανισοτήτων και της ενίσχυσης της δημόσιας υγείας και της εκπαίδευσης.

Η προσφυγή στον ΕΜΣ θα στείλει το σωστό πολιτικό και κοινωνικό μήνυμα και θα συμβάλει στην ανάπτυξη της οικονομίας σε νέες βάσεις.

Αν η κυβέρνηση κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση, θα πρέπει να αξιοποιήσει την πρόσθετη χρηματοδότηση για την οργάνωση ενός μεγάλης κλίμακας brain gain, που θα φέρει πολλές χιλιάδες επιστήμονες και ειδικούς που εγκατέλειψαν την Ελλάδα κατά τη διάρκεια της μνημονιακής περιόδου πίσω στην πατρίδα. Η μαζική παρουσία αυτών των νέων στα ΑΕΙ, στην έρευνα, στα δημόσια έσοδα και στον ψηφιακό μετασχηματισμό του κράτους είναι βέβαιο ότι θα βελτιώσει

τη δυναμική της οικονομίας.

Το κόστος του χρήματος

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΚΤ, το κόστος δανεισμού για τις επιχειρήσεις στην Ευρωζώνη έμεινε αμετάβλητο τον Ιανουάριο. Με βάση τα επίσημα στοιχεία, ο σύνθετος δείκτης κόστους νέων δανείων σε επιχειρήσεις είναι 1,51% και το μέσο επιτόκιο στα στεγαστικά δάνεια για τα νοικοκυριά είναι στο 1,33%.

Η «Καθημερινή» έχει δημοσιεύσει (9/1/2021) μια σύγκριση των επιτοκίων δανεισμού στην Ελλάδα, στην Ιταλία, στην Ισπανία, στην Πορτογαλία και στην Ευρωζώνη στο σύνολό της.

Για τις ανακυκλούμενες πιστώσεις το επιτόκιο στην Ευρωζώνη ήταν 1,84%, στην Ελλάδα ήταν 4,44%, στην Ιταλία 2,66%, στην Ισπανία 1,48% και στην Πορτογαλία 2,46%.

Για τα δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο έως 250.000 ευρώ το επιτόκιο στην Ευρωζώνη ήταν 2,01%, στην Ελλάδα 6%, στην Ιταλία 2,32%, στην Ισπανία 1,64% και στην Πορτογαλία 2,8%.

Για δάνεια άνω των 250.000 ευρώ και έως 1 εκατ. ευρώ το επιτόκιο ήταν 1,58% στην Ευρωζώνη, στην Ελλάδα 3,69%, στην Ιταλία 1,43%, στην Ισπανία 1,28% και στην Πορτογαλία 1,8%.

Η διαφορά των επιτοκίων είναι συντριπτική σε βάρος της ελληνικής οικονομίας. Είναι πολύ δύσκολο να ανταγωνιστούμε τους Ευρωπαίους εταίρους με τέτοιο συγκριτικό μειονέκτημα στο κόστος χρηματοδότησης, το οποίο προστίθεται στην αδυναμία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος να χρηματοδοτήσει επαρκώς την πραγματική οικονομία.

Υπάρχουν διάφορες ερμηνείες για το εντυπωσιακό «καπέλο» στα επιτόκια δανεισμού των ελληνικών επιχειρήσεων και των νοικοκυριών. Η συνεχής χρηματοδότηση των λεγόμενων επιχειρήσεων-ζόμπι, το ευρωπαϊκό ρεκόρ των ελληνικών τραπεζών στα κόκκινα δάνεια, η δυσχέρεια στην άντληση νέων κεφαλαίων, το πολυάριθμο προσωπικό και το υψηλό κόστος λειτουργίας προβάλλονται ως οι βασικές αιτίες για τα υπερβολικά υψηλά επιτόκια δανεισμού.

Η δημιουργία bad bank αναγκαία προϋπόθεση για να βγει το τραπεζικό σύστημα από το τέλμα.

Στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη της οικονομίας η ηλεκτροκίνηση λεωφορείων και ταξί σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Είναι πολύ δύσκολο να περάσει η οικονομία σε φάση δυναμικής ανάκαμψης και στη συνέχεια ανάπτυξης χωρίς επαρκή χρηματοδότηση με ανταγωνιστικούς όρους.

Υποστηρίζω με συνέπεια την πρόταση Στουρνάρα για τη δημιουργία μιας bad bank, που θα βοηθήσει στη διαχείριση των κόκκινων δανείων και θα εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις για μια πιο ανταγωνιστική χρηματοδότηση της ελληνικής οικονομίας.

Το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης διστάζει να υιοθετήσει την πρόταση Στουρνάρα, φοβούμενο ένα πρόσθετο κόστος της τάξης των 8-10 δισ. ευρώ και τη διαχείριση των σχέσεων με τους βασικούς μετόχους των ελληνικών συστημικών τραπεζών. Κατά τη διάρκεια της κρίσης του 2015 μπόρεσαν να τις ελέγξουν συμμετέχοντας στην ανακεφαλαιοποίησή τους με ένα ποσό της τάξης των 5 δισ. ευρώ και δεν φαίνονται διατεθειμένοι να επενδύσουν σημαντικά περισσότερα κεφάλαια για την καλύτερη λειτουργία του τραπεζικού συστήματος, ούτε να δουν το ποσοστό συμμετοχής τους να περιορίζεται.

Επιβάλλονται συνεννοήσεις και αμοιβαία επωφελείς συμβιβασμοί γύρω από τη δημιουργία της bad bank. Διαφορετικά, η κερδοφορία του τραπεζικού μας συστήματος θα εξασφαλιστεί με όρους που θα κάνουν ακόμη πιο δύσκολη τη δυναμική ανάκαμψη και στη συνέχεια ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Κουλτούρα χρεώσεων

Το δημόσιο χρέος κινείται σε επίπεδα ρεκόρ, γύρω στο 208% του ΑΕΠ, αλλά θα παραμείνει βιώσιμο αν διατηρηθούν τα επιτόκια δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου, αλλά και το κόστος εξυπηρέτησής του, σε χαμηλά επίπεδα και υπάρξει δυναμική και σταθερή ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Τα πράγματα είναι πιο δύσκολα σε ό,τι αφορά το ιδιωτικό χρέος, με τις οφειλές των ιδιωτών στις τράπεζες, στην κοινωνική ασφάλιση και στην εφορία να σπάνε κάθε προηγούμενο ρεκόρ.

Η κυβέρνηση προβάλλει ως δεύτερη ευκαιρία διάφορες διευκολύνσεις για τη μεσο-μακροπρόθεσμη εξόφληση των οφειλών. Στην Ε.Ε., όμως, η δεύτερη ευκαιρία ορίζεται διαφορετικά. Προσφέρεται η ευκαιρία σε όσους χρεοκόπησαν χωρίς η χρεοκοπία τους να είναι δόλια να ξαναμπούν στον επαγγελματικό στίβο, αφού πρώτα απαλλαγούν από τις υποχρεώσεις στις οποίες δεν μπορούν να ανταποκριθούν.

Η Ε.Ε. διστάζει να δώσει το πράσινο φως για να πάρει η λεγόμενη δεύτερη ευκαιρία στη χώρα μας ευρωπαϊκά χαρακτηριστικά. Φοβάται μήπως τέτοιου είδους διευκολύνσεις αποβούν σε βάρος της λεγόμενης κουλτούρας πληρωμών, η οποία ευνοεί τη συνέπεια των οφειλετών.

Η ελληνική πραγματικότητα είναι διαφορετική από την ευρωπαϊκή. Μελέτες της Τράπεζας της Ελλάδος κατά την περίοδο των μνημονίων έδειξαν ότι περίπου οι μισοί μικρομεσαίοι βρέθηκαν σε οικονομική αδυναμία εξαιτίας της κρίσης που εκδηλώθηκε το 2010 και πως, από αυτούς, το 80% προσπάθησε όσο μπορούσε, ενώ ένα

20% είχε τις προδιαγραφές της δόλιας πτώχευσης.

Το πρόβλημα, λοιπόν, δεν είναι γενικά με την κουλτούρα πληρωμών, αλλά με το 20% των λεγόμενων στρατηγικών κακοπληρωτών, στους οποίους πρόσφερε κάλυψη για μεγάλο χρονικό διάστημα το τραπεζικό σύστημα.

Προτού περάσουμε στη βελτίωση της κουλτούρας πληρωμών πρέπει να περάσουμε στην κουλτούρα χρεώσεων. Οι τράπεζες χρέωσαν τους οφειλέτες που βρίσκονταν σε δύσκολη θέση κυριολεκτικά ό,τι ήθελαν. Δεν υπάρχει άλλη χώρα της Ε.Ε. με τέτοια οικονομική κακομεταχείριση των οφειλετών από τις τράπεζες. Μπορεί το «κούρεμα» του ιδιωτικού χρέους να αντιμετωπίζεται αρνητικά από τους Ευρωπαίους εταίρους, αλλά νομίζω ότι μπορούμε να φτάσουμε στο ίδιο περίπου αποτέλεσμα μέσω του αναγκαίου «κουρέματος» των χρεώσεων που έχουν γίνει, ιδιαίτερα σε βάρος των δανειοληπτών που δυσκολεύονται.

Μέσα από την εφαρμογή καλών ευρωπαϊκών πρακτικών μπορούμε να δούμε τις οφειλές των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών να περιορίζονται σημαντικά.

Ανάλογες καταχρηστικές πρακτικές έχει χρησιμοποιήσει το ελληνικό Δημόσιο σε βάρος επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων, αυξάνοντας τις υποχρεώσεις τους προς αυτό σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα.

Χρειαζόμαστε έξυπνες κινήσεις

Ένα από τα προβλήματα που έχει δημιουργήσει η πανδημία είναι η δυσλειτουργία της Δικαιοσύνης και το ουσιαστικό μπλοκάρισμα των πλειστηριασμών. Έτσι, οι τράπεζες δυσκολεύονται να διαχειριστούν τα κόκκινα δάνεια και τα περιουσιακά τους στοιχεία, ενώ και οι οφειλέτες, τα ακίνητα των οποίων δεν εκπλειστηριάζονται, βρίσκονται παγιδευμένοι σε μια στασιμότητα που δημιουργεί με το πέρασμα του χρόνου νέες υποχρεώσεις.

Μια λύση που έχει συζητηθεί δημόσια χωρίς όμως πρακτικό αποτέλεσμα είναι η λειτουργία των αρμόδιων δικαστηρίων με τηλεδιάσκεψη και απόλυτη ασφάλεια σε συνθήκες πανδημίας.

Η καθυστέρηση στην απονομή δικαιοσύνης είναι ένας από τους παράγοντες που λειτουργούν αποθαρρυντικά για τους επενδυτές. Όταν μια αστική διαφορά χρειάζεται χρόνια για να επιλυθεί δικαστικά, είναι λογικό να προτιμούν εναλλακτικούς επενδυτικούς προορισμούς.

> *Ο δανεισμός από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας μπορεί να λύσει προβλήματα στο ΕΣΥ και στην εκπαίδευση.*

Συντάξεις και κόστος Δημοσίου

Τα ΜΜΕ μάς βομβαρδίζουν με ρεπορτάζ για αυξήσεις σε ορισμένες κατηγορίες συντάξεων και καταβολή αναδρομικών για κύριες και επικουρικές συντάξεις.

Το 2020 η συνταξιοδοτική δαπάνη στην Ελλάδα έσπασε κάθε προηγούμενο ρεκόρ ως ποσοστό επί του ΑΕΠ. Κινδυνεύουμε να ζήσουμε μια επανάληψη της κρίσης που εκδηλώθηκε εξαιτίας της μεγάλης αύξησης της συνταξιοδοτικής δαπάνης μετά την ένταξή μας στην ΟΝΕ και μέχρι το 2010. Αυξήσεις συντάξεων και αναδρομικά να «παγώσουν» μέχρι να βγούμε από την κρίση της πανδημίας και να ορθοποδήσει η οικονομία. Το κρυφό χρέος με τη μορφή συντάξεων και εφάπαξ που καθυστερεί να καταβάλει, για προφανείς λόγους, το Δημόσιο πρέπει να μηδενιστεί, σύμφωνα με τις υποδείξεις των Ευρωπαίων εταίρων και πιστωτών. Να θυμίσουμε ότι είχαμε αναλάβει την υποχρέωση να το μηδενίσουμε ταυτόχρονα με την έξοδο από το μνημόνιο τον Αύγουστο του 2018, ενώ συνέχισε να αυξάνεται όλο το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε. Πρέπει επίσης να παρθούν σοβαρές αποφάσεις για την επιστροφή του συνταξιοδοτικού κόστους, ως ποσοστού επί του ΑΕΠ, στα προ πανδημίας επίπεδα.

Τέλος, επιβάλλεται σοβαρός έλεγχος στις δαπάνες του Δημοσίου και της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης. Πολλοί διαχειριστές του δημόσιου χρήματος αντιλαμβάνονται την ανάγκη να αυξηθούν οι δημόσιες δαπάνες για τη στήριξη της οικονομίας σαν ένα είδος λευκής επιταγής που οδηγεί στην κακοδιαχείριση των δαπανών του Δημοσίου.

Οι δημοσιονομικοί κανόνες της ΟΝΕ έχουν μπει στο «ψυγείο» για το 2021, και απ' ό,τι φαίνεται και για το 2022, λόγω των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι πρέπει να μας αφήσει αδιάφορους η αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους, ιδιαίτερα όταν οι δημόσιες δαπάνες δεν έχουν την ποιοτική διάσταση που περιγράφει ο Ντράγκι.

Αν δεν βελτιωθεί η δημοσιονομική διαχείριση και δεν ενθαρρυνθεί μια στροφή προς τη χρηματοδότηση επενδύσεων, θα βρεθούμε σε πολύ δύσκολη θέση σε ό,τι αφορά την αξιοποίηση των κονδυλίων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης. Θα συνεχιστεί η γνωστή πρακτική να «βαφτίζουμε» δαπάνες για να καλύψουμε άμεσες ανάγκες και διαχειριστικές τρύπες. Θα χάσουμε πολλά ευρωπαϊκά κονδύλια εξαιτίας της αδυναμίας μας να εξασφαλίσουμε, όπου επιβάλλεται, την αναγκαία συγχρηματοδότηση.

> *Απαράδεκτα υψηλά τα επιτόκια δανεισμού στην Ελλάδα.*

ΣΕ... ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ

ΧΑΡΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Ενθαρρυντικά, εκ πρώτης όψεως, είναι τα στοιχεία για την αγορά εργασίας το 2020, καθώς τα μέτρα της κυβέρνησης για τη στήριξη της απασχόλησης τράβηξαν... χειρόφρενο στις απολύσεις.

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του πληροφοριακού συστήματος «Εργάνη», οι εργαζόμενοι (ως φυσικά πρόσωπα) με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου το 2020 ανέρχονταν σε 2.051.025 και απασχολούνταν σε 2.152.910 θέσεις εργασίας (η διαφορά οφείλεται στο γεγονός ότι 101.885 άτομα απασχολούνταν σε περισσότερες από μία επιχειρήσεις). Αντίστοιχα, από τα στοιχεία για το 2019 προκύπτει ότι οι εργαζόμενοι (φυσικά πρόσωπα) με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ανέρχονταν σε 1.986.336, ενώ ο αριθμός θέσεων εργασίας ήταν 2.085.581. Αυτό σημαίνει ότι το 2020 ο αριθμός των εργαζομένων που απασχολούνταν με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ήταν μεγαλύτερος σε σχέση με το έτος 2019 κατά 64.689 θέσεις εργασίας, παρουσιάζοντας σε ετήσια βάση αύξηση 3,26%.

Αυτό σημαίνει ότι όλα βαίνουν καλώς; Η απάντηση από παράγοντες της αγοράς είναι αρνητική. Όπως επισημαίνουν, το πραγματικό πρόβλημα θα φανεί μετά την άρση των κυβερνητικών μέτρων στήριξης, οπότε δεν θα υπάρχει κάποια δέσμευση στους εργοδότες όσον αφορά τις απολύσεις. Κομβικός θεωρείται και ο ρόλος της αναστολής των συμβάσεων εργασίας. Κι αυτό διότι οι μισθωτοί σε αναστολή «φαίνονται» κανονικά ως εργαζόμενοι. Μάλιστα, πολλοί από αυτούς δεν εισέπραξαν μέσα στο 2020 τον ονομαστικό μισθό τους, αλλά τα 534 ευρώ τον μήνα, καθώς τέθηκαν σε καθεστώς αναστολής σύμβασης εργασίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Εργασίας, περισσότεροι από 1 εκατομμύριο μισθωτοί τέθηκαν για έναν ή περισσότερους μήνες εντός του 2020 σε αναστολή σύμβασης εργασίας. Πρόκειται για περίπου 1,129 εκατομμύρια εργαζόμενους, οι οποίοι για έναν ή περισσότερους μήνες εντός του 2020 εισέπραξαν τα 534 ευρώ αντί του δηλωμένου στην Αναλυτική Περιοδική Δήλωση ονομαστικού μισθού τους.

Μάλιστα, αν αναλογιστεί κανείς ότι το λιανεμπόριο είναι ο μεγαλύτερος εργοδότης, το μέλλον δεν προμηνύεται ρόδινο. Οι επαγγελματίες του κλάδου προειδοποιούν για χιλιάδες λουκέτα, καθώς πολλές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης που θα βγουν στην επιφάνεια κυρίως μετά τη λήξη των κυβερνητικών μέτρων στήριξης.

Κατά συνέπεια, τα στοιχεία της «Εργάνης» αποδεικνύουν ότι η αγορά εργασίας βρίσκεται σε... αναστολή λόγω των κυβερνητικών μέτρων στήριξης.

Ο μεγαλύτερος εργοδότης

Από τα ίδια στοιχεία προκύπτει ότι ο μεγαλύτερος εργοδότης στη χώρα είναι το λιανικό εμπόριο, ακολουθούμενο από την εστίαση, το χονδρικό εμπόριο, την εκπαίδευση και τη βιομηχανία τροφίμων. Το γεγονός αυτό προκαλεί έντονη ανησυχία, αν αναλογιστεί κανείς ότι το λιανικό εμπόριο και κυρίως η εστίαση έχουν σηκώσει το μεγαλύτερο βάρος των περιοριστικών μέτρων για την πανδημία. Υπενθυμίζεται ότι η εστίαση παραμένει κλειστή εδώ και μήνες, ενώ το λιανεμπόριο έπειτα από μια μικρή ανάσα την εορταστική περίοδο, καθώς και στην αρχή των εκπτώσεων, κατέβασε και πάλι ρολά.

> *Σχεδόν ένας στους πέντε εργαζόμενους λαμβάνει μισθό κάτω των 500 ευρώ.*

Μισθός κάτω των 500 ευρώ

Όσον αφορά τον μισθό, τόσο το 2019 όσο και το 2020 οι μισοί μισθωτοί εισέπρατταν μισθούς έως 800 ευρώ τον μήνα.

Ωστόσο, οι μισοί εξ αυτών, δηλαδή περίπου 1 στους 5 εργαζόμενους στη χώρα, τόσο το 2019 όσο και το 2020 είχαν μισθούς από 500 ευρώ και κάτω, δηλαδή ήταν εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης. Άλλοι 300.000 είχαν μισθούς από 500 έως 700 ευρώ, ενώ περίπου 260.000 εργαζόμενοι είχαν ονομαστικούς μισθούς 700-800 ευρώ. Αξίζει να σημειωθεί πως οι μισοί από τους 64.689 «έξτρα» εργαζόμενους του 2020, δηλαδή περίπου οι 30.000, αφορούν μισθολογικές κλίμακες των 600-700 και 700-800 ευρώ.

Οι περισσότεροι εργαζόμενοι (69,54%) απασχολούνται περισσότερες από 35 ώρες την εβδομάδα, δηλαδή είναι πλήρους απασχόλησης, ενώ το 12,67% εργάζεται από 20 έως 35 ώρες και το 11,99% από 10 έως 20 ώρες την εβδομάδα.

Οι επιχειρήσεις που απασχολούν εργαζόμενους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου το 2020 ανέρχονταν σε 279.329, ενώ το 2019 ήταν 265.212. Οι επιχειρήσεις, δηλαδή, αυξήθηκαν κατά 14.117 το 2020 ή κατά 5,32%. Οι περισσότερες επιχειρήσεις (17,41% του συνόλου) δραστηριοποιούνται στον κλάδο του λιανικού εμπορίου. Ακολουθούν οι κλάδοι της εστίασης (12,64%), του χονδρεμπορίου (9,6%), της υγείας (5,18%) και οι νομικές-λογιστικές δραστηριότητες (4,06%). Ο μεγαλύτερος εργοδότης στη χώρα είναι το λιανικό εμπόριο (απασχολεί το 13,39% του συνόλου των εργαζομένων). Ακολουθούν η εστίαση (10,87%), το χονδρικό εμπόριο (9,83%), η εκπαίδευση (4,92%) και η βιομηχανία τροφίμων (4,59%).

Η έκθεση βασίζεται στον πίνακα προσωπικού που υποβάλλουν ηλεκτρονικά οι επιχειρήσεις τον Οκτώβριο κάθε έτους. Η προθεσμία υποβολής για το 2020, όπως είναι γνωστό, παρατάθηκε έως τις 31 Δεκεμβρίου του περασμένου έτους.

Αιτήσεις για τα 534 ευρώ

Εν τω μεταξύ, τη Δευτέρα 8 Μαρτίου 2021 και ώρα 16:00 λήγει η προθεσμία για την υποβολή δηλώσεων αναστολής συμβάσεων εργασίας εργαζομένων στο πληροφοριακό σύστημα «Εργάνη».

Εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος υποβάλλονται δηλώσεις αναστολής συμβάσεων εργασίας που αφορούν όλο τον μήνα Μάρτιο ή μέρος αυτού.

Στο ίδιο χρονικό διάστημα δηλώνονται νομίμως και οι αναστολές συμβάσεων εργασίας εργαζομένων που αφορούν τις ημερομηνίες 1/3, 2/3, 3/3 και 4/3/2021.

ΣΥΡΙΖΑ

ΧΑΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΨΗ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΤΗΣ

Την διαβεβαίωση ότι θα εργαστεί «μεθοδικά και συστηματικά» για τη λήξη της κατάληψης στην πρυτανεία του ΑΠΘ έδωσε την προηγούμενη Τετάρτη η Συσπείρωση των πανεπιστημιακών, δηλαδή η παράταξη που εκφράζει τους πανεπιστημιακούς του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Την Τετάρτη η κατάληψη βρισκόταν αισίως στην ένατη ημέρα της και η επιχείρηση γοητείας του ΣΥΡΙΖΑ στους καταληψίες είχε ήδη τρεις διαδοχικές αποτυχίες.

Η πρώτη ήταν τη δεύτερη ημέρα της κατάληψης, στις 23 Φεβρουαρίου, όταν με ανακοίνωσή της η παράταξη διαβεβαίωνε ότι «η ευρύτερη ακαδημαϊκή κοινότητα εγγυάται τώρα την επιβίωση και την πορεία προς την πρόοδο του δημόσιου πανεπιστημίου».

Η δεύτερη ήταν δύο ημέρες αργότερα, όταν οι πανεπιστημιακοί του ΣΥΡΙΖΑ προσπάθησαν να συνομιλήσουν με τους καταληψίες της πρυτανείας, αλλά έπεσαν πάνω σε τοίχο. «Η ταυτότητα των οποίων (καταληψιών) εμένα που σήμερα μίλησα μαζί τους με ανησυχεί» έγραψε σε ανάρτησή του στην προσωπική του σελίδα στο Facebook ο πρώην πρύτανης του ΑΠΘ Γιάννης Μυλόπουλος, ο οποίος επί κυβερνήσεων ΣΥΡΙΖΑ ήταν πρόεδρος της Αττικό Μετρό.

Και η τρίτη, όταν μέλη της επιτροπής που συγκρότησε η σύγκλητος για να κάνει τον διάλογο με τους καταληψίες ζήτησαν να συμμετάσχουν σε αυτόν και συγκλητικοί που προέρχονταν από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Τελικά φάνηκε πως τα αιτήματα των καταληψιών απείχαν πολύ από το να δημιουργήσουν πλαίσιο διαλόγου, υπέρ του οποίου είχε ταχθεί αναφανδόν ο πρώην υπουργός Δικαιοσύνης Νίκος Παρασκευόπουλος στη συνέντευξη των πανεπιστημιακών της Συσπείρωσης.

Πρακτικά, το κύριο πρόβλημα που είχε να αντιμετωπίσει ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν ότι ήταν και κατά της κατάληψης, την οποία απέδωσαν στην έλλειψη επαρκούς και ισχυρής φύλαξης για την αποτροπή της, και κατά της εκκένωσής της, όπως προέκυψε από την προσέγγιση του καθηγητή Γιώργου Αγγελόπουλου, διευθυντή του Γραφείου του Πρωθυπουργού στη Θεσσαλονίκη επί κυβερνήσεων Τσίπρα.

«Οι καταλήψεις συνιστούν μια συμβολική κίνηση διαμαρτυρίας, ως τέτοιες τις κατανοούμε φυσικά, όχι ως διαδικασίες καταστροφών, που ξεκάθαρα καταδικάζουμε» σημείωσε ο κ. Αγγελόπουλος.

Όμως μια κατάληψη ημερών δεν μπορεί να χαρακτηριστεί συμβολική. Άλλωστε, αυτό το οποίο περιέγραφε ο κ. Αγγελόπουλος είναι η πρώτη απόφαση της συγκλήτου, η οποία «καταδικάζει τη βίαιη κατάληψη κτιρίων του πανεπιστημίου μας, την παρεμπόδιση του δικαιώματος της εργασίας και της διοικητικής λειτουργίας, την πρόκληση φθοράς στη δημόσια περιουσία, καθώς και την άσκηση πίεσης και τον εκφοβισμό σε βάρος καθηγητών, υπαλλήλων και φοιτητών, θεωρώντας αυτονόητες τις ενέργειες των πρυτανικών αρχών να ενημερώνουν την εισαγγελία».

Η συγκεκριμένη απόφαση ήταν ομόφωνη, δηλαδή ελήφθη με τη σύμφωνη γνώμη των μελών της συγκλήτου που επηρεάζει ο ΣΥΡΙΖΑ, ανάμεσα στους οποίους ο κοσμήτορας της Φιλοσοφικής, καθηγητής Μαυροσκούφης, από τους πιο αυστηρούς επικριτές της παρουσίας αστυνομίας στα πανεπιστήμια.

Την ίδια στιγμή, όμως, που υπήρχε συμφωνία ως προς τα πραγματικά περιστατικά, δηλαδή ότι η ενημέρωση της εισαγγελίας από τις πρυτανικές αρχές ήταν «αυτονόητη», ο φιλικός στον ΣΥΡΙΖΑ Τύπος, με προεξάρχουσα την «Εφημερίδα των Συντακτών», στοχοποίησε τον πρύτανη, αποκόπτοντας κάθε δυνατότητα επικοινωνίας.

Όπως όμως προκύπτει από την παράταση της κατάληψης, αμφιθυμία ως προς τη διαχείρισή της υπήρχε και από την πλευρά της αστυνομίας.

> *Η όλη κατάσταση έχει δημιουργήσει σοβαρή ενόχληση και σε σειρά πανεπιστημιακών, οι οποίοι είχαν την προσδοκία ότι η εφαρμογή των προβλέψεων του νόμου, όπως έγινε στη Θεσσαλονίκη, θα αποκαθιστούσε την ομαλότητα της λειτουργίας του πανεπιστημίου.*

Η πρώτη εκκένωση του χώρου, την πρώτη ημέρα της κατάληψης, είχε σοβαρά επιχειρησιακά κενά, διότι δεν διασφάλισε τον πλήρη έλεγχο του χώρου, με αποτέλεσμα αυτός να ανακαταληφθεί. Κι αυτό παρά το γεγονός ότι έγιναν και 31 συλλήψεις, ανάμεσα στις οποίες και του γραμματέα της Νεολαίας του ΣΥΡΙΖΑ στη Θεσσαλονίκη.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η σύλληψη δεν προβλήθηκε ανάλογα από την αξιωματική αντιπολίτευση, καθώς ο γραμματέας εξαφανίστηκε από το κάδρο, ενώ η αστυνομία απέφυγε να δώσει στοιχεία για τους συλληφθέντες, οι οποίοι παραπέμφθηκαν τελικά σε τακτική δικάσιμο. Σύμφωνα με την επίσημη πληροφόρηση από τις Αρχές που επικαλέστηκε στην ανακοίνωσή του το ΑΠΘ, μόνο 12 από τους 31 ήταν φοιτητές του ΑΠΘ.

Στη συνέχεια, και καθώς η κατάληψη έρρεπε όλο και περισσότερο στην προώθηση των αιτημάτων του Δ. Κουφοντίνα, τα επιχειρησιακά σχέδια της τοπικής ηγεσίας της αστυνομίας έπαιρναν όλο και περισσότερο υπόψη τους τη διαχείριση ενδεχομένου επεισοδίων σε περίπτωση θανάτου του απεργού πείνας. Παράλληλα, όμως, η επιχειρησιακή αποτυχία να μείνει καθαρός ο χώρος μετά την εκκένωση βάρυνε το κλίμα στις τάξεις της αστυνομίας, ενώ την κατάσταση έδειξε να περιπλέκει και το γεγονός ότι σε όλη τη διαδικασία δεν ήταν σαφές ποιος έπαιρνε τις κυβερνητικές αποφάσεις για τη διαχείριση της κατάληψης στην πρυτανεία του Αριστοτελείου και έμεινε ανοιχτό το ενδεχόμενο να υπήρχαν διαφορετικές στρατηγικές για την επίτευξη του στόχου.

Πρακτικά, μετά από δύο εβδομάδες αδυναμίας διοικητικής λειτουργίας του ΑΠΘ και ενώ όλοι συμφωνούν ότι ορθώς έπραξε ο πρύτανης και ενημέρωσε την εισαγγελία ότι υπάρχει πρόβλημα με τις ταυτότητες των καταληψιών και ότι δεν υπάρχει δυνατότητα διαλόγου μαζί τους, η συζήτηση περί καταλήψεων συνεχίζεται.

Η όλη κατάσταση έχει δημιουργήσει σοβαρή ενόχληση και σε σειρά πανεπιστημιακών, οι οποίοι είχαν την προσδοκία ότι η εφαρμογή των προβλέψεων του νόμου, όπως έγινε στη Θεσσαλονίκη, θα αποκαθιστούσε την ομαλότητα της λειτουργίας του πανεπιστημίου.

Πολλοί από αυτούς εξέφρασαν μάλιστα την ανησυχία τους για στοχοποιήσεις των 224 πανεπιστημιακών που υπέγραψαν τη δήλωση στήριξης του πρύτανη του ΑΠΘ, η οποία προκάλεσε τη δυσφορία και πολλών πανεπιστημιακών του ΣΥΡΙΖΑ, το αφήγημα των οποίων για τη δυσφορία της κοινωνίας απέναντι στην αστυνομοκρατία στα ΑΕΙ δεν είχε την αποδοχή που περίμεναν.

ΜΕ ΕΝΑ ΚΛΙΚ ΣΤΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ
www.kyrtsos.gr George Kyrtsos - Γιώργος Κύρτσος @GiorgosKyrtsos

Ε.Ε.-ΕΛΛΑΔΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ «ΤΡΙΓΩΝΟ» ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ, ΙΡΑΝ, ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Η προεδρία Μπάιντεν αλλάζει ξανά τους υπολογισμούς.

ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΤΗΣ ΝΔ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ

Το πέρασμα από την προεδρία Τραμπ στην προεδρία Μπάιντεν αλλάζει τους γεωπολιτικούς υπολογισμούς σε σχέση με τη Σαουδική Αραβία, το Ιράν και την Τουρκία. Τρεις χώρες με πρωταγωνιστικό ρόλο στην ευρύτερη περιοχή προσπαθούν να προσαρμοστούν στη νέα πραγματικότητα.

Η Ε.Ε. –ιδιαίτερα μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασίλειου– βλέπει την επιρροή της να περιορίζεται, ενώ η Ελλάδα, αντιδρώντας στον νεο-οθωμανισμό του Ερντογάν, ενισχύει, στο μέτρο του δυνατού, την παρουσία και τη στρατιωτική συνεργασία της με κράτη της Αραβικής Χερσονήσου.

Πρόκειται για ένα σύνθετο γεωπολιτικό παιχνίδι, το οποίο αποκτά πρόσθετο ενδιαφέρον εξαιτίας της ανάκαμψης των διεθνών τιμών του πετρελαίου στο επίπεδο των 60 δολαρίων το βαρέλι και της προοπτικής, σύμφωνα με εκτιμήσεις ορισμένων ειδικών, να εκτιναχθεί στα 100 δολάρια το βαρέλι μόλις η παγκόσμια οικονομία περάσει από την κρίση της πανδημίας στη δυναμική ανάκαμψη.

Οι επιδιώξεις των Ευρωπαίων

Σε αυτή τη φάση βασική επιδίωξη της Ε.Ε. των «27» είναι να μειωθεί η ένταση μεταξύ των χωρών του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου (Gulf Cooperation Council), που αποτελείται από τη Σαουδική Αραβία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (ΗΑΕ), το Μπαχρέιν, το Κουβέιτ, το Ομάν και το Κατάρ, από τη μια πλευρά και του Ιράν από την άλλη.

Ένα είδος ελεγχόμενης εξομάλυνσης αυτής της σχέσης ενδιαφέρει τους Ευρωπαίους σε σχέση με την ασφάλεια των θαλασσίων εμπορικών οδών και την περιφερειακή σταθερότητα. Οι αλλεπάλληλες κρίσεις στη Συρία, στο Ιράκ, στον Λίβανο, στην Υεμένη και στο Κέρας της Αφρικής βρίσκονται πίσω και από την ενίσχυση των προσφυγικών-μεταναστευτικών ροών προς την Ε.Ε.

Τους «27» ενδιαφέρει και η ενεργειακή ασφάλεια και συνεργασία, αν και ένας από τους στρατηγικούς στόχους της πράσινης μετάβασης στην Ε.Ε. είναι να περιοριστεί η εξάρτηση από τα εισαγόμενα, κυρίως, ορυκτά καύσιμα, τα οποία συμβάλλουν με τους ατμοσφαιρικούς ρύπους στο φαινόμενο του θερμοκηπίου.

> *Αδύναμο σημείο της ελληνικής διπλωματίας η έλλειψη οικονομικής συνέχειας στις διπλωματικές πρωτοβουλίες.*

Η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε. περιόρισε κι άλλο τη στρατιωτική παρουσία των Ευρωπαίων στη στρατηγικής σημασίας ευρύτερη περιοχή. Παρ' όλα αυτά, το Πολεμικό Ναυτικό των ευρωπαϊκών κρατών δηλώνει παρουσία στα Στενά του Ορμούζ, από τα οποία διέρχονται γιγαντιαία τάνκερ που μεταφέρουν το πετρέλαιο της περιοχής σε όλα τα μέρη του πλανήτη. Επικεφαλής της ευρωπαϊκής ναυτικής παρουσίας στην περιοχή είναι η Γαλλία. Η σχετική επιχείρηση αναπτύχθηκε το 2019 και διεξάγεται με συμμετοχή του Βελγίου, της Δανίας, της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Ελλάδας, της Ιταλίας, της Ολλανδίας και της Πορτογαλίας. Προς το παρόν περιορίζεται στην πα-

ρουσία δύο φρεγατών, ενώ συζητείται η ενίσχυσή της και σε επίπεδο άλλων πολεμικών πλοίων και εναέριας επιτήρησης για την αποτροπή επιθέσεων με πυραύλους ή drones.

Η Ε.Ε. έχει το συγκριτικό πλεονέκτημα στην οικονομική διπλωματία, αλλά η κατάσταση στην περιοχή επιβάλλει παρεμβάσεις που μπορεί να ξεπερνούν τις δυνατότητές της.

Η συμφωνία με το Ιράν για τη μη απόκτηση πυρηνικού οπλοστασίου ήταν μία από τις λίγες στρατηγικής σημασίας επιτυχίες της Ε.Ε. Στη διαπραγμάτευση και την υπογραφή της συμφωνίας πρωταγωνίστησαν, μαζί με τις ΗΠΑ, τη Ρωσία και την Κίνα, η Γερμανία, η Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ε.Ε. Η συμφωνία τέθηκε σε ισχύ το 2015, αλλά μπήκε στον πάγο το 2018, όταν οι ΗΠΑ αποχώρησαν, με πρωτοβουλία του προέδρου Τραμπ, από αυτήν.

Η Ε.Ε. πιέζει για την αναβίωσή της, γιατί η συμφωνία επιβεβαιώνει τη στρατηγική της αυτονομία και την κάνει να εμφανίζεται αρκετά αποτελεσματική. Από την άλλη πλευρά, οι κυρώσεις που εφαρμόζουν οι ΗΠΑ σε βάρος του Ιράν αναδεικνύουν την ανυπαρξία των Ευρωπαίων σε ό,τι αφορά τη λειτουργία του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος σε συνθήκες έντασης. Ελέγχεται από τους Αμερικανούς, οι οποίοι δεν διστάζουν να εξάγουν μέσω αυτού τη νομοθεσία τους, επιβάλλοντας οικονομικές κυρώσεις.

Νέος ρόλος για την Ελλάδα

Στη μετάβαση από τον Τραμπ στον Μπάιντεν η Ελλάδα διεκδικεί έναν νέο ρόλο στην ευρύτερη περιοχή. Η αποστολή της κυβέρνησης Μητσοτάκη είναι σύνθετη και εξαιτίας της οικονομικής κρίσης που περιορίζει τις δυνατότητές μας.

Η Ελλάδα τάσσεται υπέρ της αναβίωσης της συμφωνίας με το Ιράν για τη μη απόκτηση πυρηνικού οπλοστασίου με αντάλλαγμα την κατάργηση των οικονομικών κυρώσεων και την ανάπτυξη της οικονομικής συνεργασίας.

Ενδιαφέρεται για τη μείωση των εντάσεων στην ευρύτερη περιοχή και τον σταδιακό έλεγχο των περιφερειακών συγκρούσεων, για να περιοριστούν τα προσφυγικά-μεταναστευτικά ρεύματα. Ως παγκόσμια ναυτιλιακή δύναμη, η πατρίδα μας ενδιαφέρεται για την προστασία των θαλασσίων εμπορικών οδών, γι' αυτό και το Πολεμικό Ναυτικό μας έχει ευρωπαϊκή παρουσία στα Στενά του Ορμούζ, ενώ συμμετέχει και σε άλλες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις στην Ανατολική Μεσόγειο.

Τελευταία, η πίεση που δεχόμαστε από την Τουρκία έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη της αμυντικής συνεργασίας με

> *Η Ελλάδα ενισχύει την παρουσία της στον αραβικό κόσμο πιεζόμενη από τον νεο-οθωμανισμό του Ερντογάν.*

χώρες τόσο διαφορετικές μεταξύ τους όσο το Ισραήλ και τα ΗΑΕ. Οι λεγόμενες «συμφωνίες του Αβραάμ» οδήγησαν στην προσέγγιση του Ισραήλ με τα ΗΑΕ και το Μπαχρέιν, εξέλιξη η οποία θεωρούνταν αδιανόητη μέχρι πριν από λίγα χρόνια.

Η σοβαρή πιθανότητα για νέα μεγάλη αύξηση των διεθνών τιμών του πετρελαίου και του φυσικού αερίου ενισχύει το ενδιαφέρον μας για τις εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή, εφόσον παραμένει μεγάλη η εξάρτησή μας από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα.

Παραδοσιακά αδύνατο σημείο της διπλωματίας μας είναι η έλλειψη υποστήριξής της από επιχειρηματικά και οικονομικά συμφέροντα. Η οικονομία μας δεν έχει την απαιτούμενη εξωστρέφεια και γι' αυτό πολλές εντυπωσιακές διπλωματικές κινήσεις μένουν χωρίς οικονομική συνέχεια.

Ο υποδειγματικός τρόπος με τον οποίο η Τουρκία αξιοποιεί τις ιδιαίτερα στενές σχέσεις της με το Κατάρ δείχνει πώς πρέπει να κινηθούμε σε όφελος της οικονομίας μας. Η προσπάθεια της βασιλικής οικογένειας του Κατάρ να κάνει μεγάλες επενδύσεις στο real estate και στον τουρισμό στα νησιά του Ιονίου οδηγήθηκε κι αυτή σε μια ελληνικού τύπου αποτυχία.

ΗΠΑ και Σαουδική Αραβία

Ο Μπάιντεν επιχειρεί έναν επαναπροσδιορισμό των σχέσεων με τη Σαουδική Αραβία. Η Σαουδική Αραβία είναι παραδοσιακός σύμμαχος των ΗΠΑ και έρχεται σταθερά πρώτη στις εξαγωγές πετρελαίου μεταξύ των χωρών του ΟΠΕΚ.

Ο Τραμπ είχε δημιουργήσει μία ειδική σχέση με τον διάδοχο του θρόνου, πρίγκιπα Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν, αλλά ο Μπάιντεν θεωρεί ότι αυτός έχει ξεπεράσει τα όρια σε συγκεκριμένα ζητήματα και γι' αυτό προτιμά να συνεννοείται απευθείας με τον 85χρονο βασιλιά της Σαουδικής Αραβίας, παρά το γεγονός ότι ο τελευταίος έχει αφήσει τον πρίγκιπα-διάδοχο να παίρνει αποφάσεις στρατηγικής σημασίας.

Το 2015 οι Σαουδάραβες ηγήθηκαν του πολέμου στην Υεμένη προκειμένου να εμποδίσουν την προέλαση των ανταρτών Χούτι που υποστηρίζονται από την Τεχεράνη. Με ευθύνη των εμπολέμων φτάσαμε σε μια πρωτοφανή ανθρωπιστική καταστροφή στην Υεμένη. Γι' αυτόν τον λόγο ο Μπάιντεν ενημέρωσε τους Σαουδάραβες ότι δεν μπορούν να βασίζονται στην ενίσχυσή τους από τις ΗΠΑ και στην προμήθεια οπλικών συστημάτων για τη συνέχιση αυτού του άδικου πολέμου.

Το 2017 η Σαουδική Αραβία ηγήθηκε, πάλι με πρωτοβουλία του πρίγκιπα-διαδόχου, του αποκλεισμού του Κατάρ από τα άλλα μέλη του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου. Το Συμβούλιο δημιουργήθηκε το 1980 για να προστατεύσει τα μέλη του από την επεκτατική στρατηγική του Ιράκ και του Ιράν. Η Σαουδική Αραβία, το Μπαχρέιν και τα ΗΑΕ είναι απόλυτα στην αντίθεσή τους με τη στρατηγική του Ιράν στην περιοχή και την προσπάθειά του να εντάξει σε αυτήν τους σίτες των τριών χωρών.

Στη Σαουδική Αραβία οι σιίτες αποτελούν το 10% του συνολικού πληθυσμού, αλλά είναι πλειοψηφία στην πλούσια σε πετρέλαιο ανατολική επαρχία.

Στο Μπαχρέιν οι σιίτες, που επηρεάζονται από το σιιτικό Ιράν, αποτελούν πλειοψηφία και εξεγέρθηκαν το 2011 κατά της μοναρχίας στο πλαίσιο της λεγόμενης Αραβικής Άνοιξης.

Στα ΗΑΕ οι σιίτες δεν αμφισβητούν το καθεστώς, το οποίο όμως αντιτίθεται τόσο στη στρατηγική της Τεχεράνης όσο και στον άξονα Τουρκίας-Κατάρ. Ο Ερντογάν αξιοποίησε την κρίση στις σχέσεις της Σαουδικής Αραβίας, του Μπαχρέιν και των ΗΑΕ με το Κατάρ για να αποκτήσει η Τουρκία ισχυρή στρατιωτική παρουσία στο Κατάρ και να το μετατρέψει σε σταθερό υποστηρικτή, με πιστώσεις και επενδύσεις, της τουρκικής οικονομίας.

Αντιδρώντας στο πέρασμα από τον Τραμπ στον Μπάιντεν, οι χώρες του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου προχώρησαν σε μια πρώτη βελτίωση των μεταξύ τους σχέσεων και στην άρση του οικονομικού και εμπορικού αποκλεισμού του Κατάρ. Το τελευταίο βρέθηκε στο στόχαστρο εξαιτίας της υποστήριξής του –κυρίως μέσω του Al Jazeera– στην Αραβική Άνοιξη και της οικονομικής συνεργασίας του με το Ιράν.

Ο πρίγκιπας-διάδοχος της Σαουδικής Αραβίας οφείλει εξηγήσεις στον Μπάιντεν και για την άγρια δολοφονία του Σαουδάραβα δημοσιογράφου Κασόγκι στο προξενείο της Σαουδικής Αραβίας στην Κωνσταντινούπολη. Ο Κασόγκι ήταν γνωστός επικριτής του καθεστώτος, προσωπικά του πρίγκιπα-διαδόχου, και συνεργάτης έγκυρων αμερικανικών εφημερίδων. Επισκέφτηκε το προξενείο για την έκδοση άδειας γάμου και δολοφονήθηκε από ομάδα έμπιστων του πρίγκιπα Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν, οι οποίοι στη συνέχεια τεμάχισαν το πτώμα και εξαφάνισαν τα ίχνη της εγκληματικής ενέργειας.

Με εντολή Μπάιντεν δόθηκε στη δημοσιότητα έκθεση των αμερικανικών υπηρεσιών που αποδίδει τις ευθύνες για τη δολοφονία στον πρίγκιπα-διάδοχο και ένα σώμα ειδικών αποστολών που βρίσκεται υπό τις διαταγές του. Η αμερικανική κυβέρνηση επέβαλε κυρώσεις σε 75 άτομα που ενέχονται με τον έναν ή τον άλλον τρόπο στη δολοφονία του Κασόγκι. Αρνείται όμως να δώσει στη δημοσιότητα τη σχετική λίστα και δεν διευκρινίζει αν συ-

μπεριλαμβάνεται σε αυτήν ο πρίγκιπας-διάδοχος.

Επιδίωξη του Μπάιντεν είναι να επηρεάσει θετικά την πολιτική της Σαουδικής Αραβίας χωρίς να αποξενώσει έναν τόσο πολύτιμο σύμμαχο. Πρόκειται για μια δύσκολη άσκηση πολιτικής και διπλωματικής ισορροπίας.

Η συμφωνία με το Ιράν

Ο νέος πρόεδρος των ΗΠΑ έχει ταχθεί υπέρ της αναβίωσης της συμφωνίας με το Ιράν για τη μη απόκτηση πυρηνικού οπλοστασίου. Δεν δέχεται όμως την άμεση επιστροφή των ΗΠΑ σε αυτήν, όπως απαιτεί η Τεχεράνη, για να μην εμφανιστεί υποχωρητικός στην αμερικανική κοινή γνώμη.

Θα ήθελε να επιστρέψουν πρώτα οι Ιρανοί στην πλήρη εφαρμογή της συμφωνίας και να δεχτούν στη συνέχεια την επέκτασή της, για να ελεγχθεί η ανάπτυξη βαλλιστικών πυραύλων που μπορεί να απειλήσουν τις πετρελαϊκές εγκαταστάσεις της Σαουδικής Αραβίας, αλλά και η άμεση ή έμμεση στρατιωτική παρουσία του Ιράν σε διάφορες χώρες της περιοχής.

Έτσι όπως εξελίχθηκαν τα πράγματα, το σιιτικό Ιράν επηρεάζει άμεσα τις εξελίξεις στο Ιράκ μέσα από τις σιιτικές πολιτοφυλακές, στηρίζει το καθεστώς της Συρίας με μονάδες των Φρουρών της Επανάστασης, έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στον Λίβανο μέσω της Χεζμπολάχ και βρίσκεται πίσω από τους αντάρτες Χούτι, που έχουν αποκτήσει πλεονέκτημα στον εμφύλιο στην Υεμένη.

Πολύ δύσκολα θα δεχτεί η Τεχεράνη να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις του Μπάιντεν. Η άσκηση πιέσεων εκ μέρους του Τραμπ, που επεδίωκε την αλλαγή καθεστώτος στο Ιράν, είχε το αντίθετο από το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Οι σκληροπυρηνικοί θριάμβευσαν έναντι των μεταρρυθμιστών στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές, οι οποίες βέβαια διεξάγονται με τους όρους του καθεστώτος.

Σε τέσσερις μήνες θα πραγματοποιηθούν προεδρικές εκλογές στο Ιράν και είναι φανερό ότι η προεκλογική περίοδος δεν προσφέρεται για υποχωρήσεις και συμβιβασμούς.

Ουάσινγκτον και Τεχεράνη αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα επιστροφής στη συμφωνία του 2015, αλλά δυσκολεύονται να συνεννοηθούν για το ποιος και πώς θα κάνει την πρώτη κίνηση. Τη διαπραγμάτευση περιπλέκει το γεγονός ότι το Ισραήλ, η Σαουδική Αραβία και τα ΗΑΕ θεωρούν ότι αυτή η συμφωνία προσφέρει τα οικονομικά μέσα στο Ιράν για να ενισχύσει την παρουσία του και να διευρύνει την επιρροή του στην περιοχή χωρίς να αποτρέπει, σε βάθος χρόνου, την απόκτηση πυρηνικού οπλοστασίου.

> *Ο Μπάιντεν ζητά από τη Σαουδική Αραβία διαφορετική πολιτική στην Υεμένη και σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.*

Οι Βρυξέλλες, το Βερολίνο και το Παρίσι θέλουν να αξιοποιήσουν την ενισχυμένη αξιοπιστία τους έναντι της Τεχεράνης για να διευκολύνουν την επιστροφή στη συμφωνία του 2015 και να περάσουν το μήνυμα της αποτελεσματικότητας της ευρωπαϊκής διπλωματίας.

Το σκάνδαλο της Halkbank

Τα τελευταία χρόνια η Τουρκία έχει ενισχύσει τον ρόλο της στην ευρύτερη περιοχή.

Συνεργάζεται στενά με το Ιράν και έχουν και οι δύο στρατιωτική παρουσία στη Συρία. Η Τουρκία στο πλευρό αντικαθεστωτικών ισλαμιστών και το Ιράν στο πλευρό του καθεστώτος Άσαντ.

Ο Ερντογάν έχει αναπτύξει ιδιαίτερη σχέση με το Κατάρ, το οποίο είναι το πιο διαλλακτικό έναντι του Ιράν κράτος-μέλος του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου.

Η σχέση της Τουρκίας με τη Σαουδική Αραβία είναι ανταγωνιστική. Οι Σαουδάραβες δεν έχουν συγχωρήσει την υποστήριξη του Ερντογάν στους Αδελφούς Μουσουλμάνους της Αιγύπτου κατά τη διάρκεια της Αραβικής Άνοιξης και αντιτίθενται στην προσπάθειά του να εμφανιστεί ως ηγέτης του σουνιτικού Ισλάμ και προστάτης των ιερών χώρων του. Από την πλευρά του, ο Ερντογάν εξέθεσε τους Σαουδάραβες δίνοντας στη δημοσιότητα στοιχεία για την άγρια δολοφονία του Κασόγκι.

Σε φάση αντιπαλότητας βρίσκονται και οι σχέσεις της Τουρκίας με τα ΗΑΕ, τα οποία αισθάνονται την πίεση του άξονα Τουρκίας-Κατάρ και αντιτίθενται στον νεο-οθωμανικό επεκτατισμό του Ερντογάν στη Λιβύη και στον αραβικό κόσμο. Δεν είναι τυχαίο ότι τα ΗΑΕ αναπτύσσουν την πιο προωθημένη στρατηγική συνεργασία με την Ελλάδα.

Ο πρωταγωνιστικός ρόλος της Τουρκίας στην ευρύτερη περιοχή μπορεί να τεθεί σε αμφισβήτηση από τη δίκη της τουρκικής Halkbank που ξεκινάει στις ΗΠΑ. Η αμερικανική Δικαιοσύνη θα διερευνήσει αν η τουρκική τράπεζα παρέκαμψε τις οικονομικές κυρώσεις που είχαν επιβληθεί σε βάρος του Ιράν την περίοδο πριν από τη συμφωνία του 2015.

Σπάζοντας το εμπάργκο σε βάρος του Ιράν η Halkbank και τα στελέχη της αποκόμισαν κέρδη δισεκατομμυρίων δολαρίων, με ένα μέρος από αυτά να καταλήγει, σύμφωνα με ενδείξεις, στον γαμπρό του Ερντογάν και σε διευθυντικά στελέχη άμεσα ελεγχόμενα από αυτόν.

Ο Ερντογάν είχε αξιοποιήσει την επιρροή του στον Τραμπ και τη λεγόμενη «διπλωματία των γαμπρών» για να μην προχωρήσει η δικαστική διερεύνηση της υπόθεσης στις ΗΠΑ. Το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών τού στέρησε την προστασία του Τραμπ και τώρα η Halkbank κινδυνεύει με πρόστιμο δισεκατομμυρίων και ο ίδιος ο Ερντογάν με πολιτική απαξίωση.

Σε περίπτωση που η Halkbank κριθεί ένοχη για το σπάσιμο του εμπάργκο στο Ιράν θα κληθεί να καταβάλει πρόστιμο δισεκατομμυρίων δολαρίων ή θα αποκλειστεί από το διεθνές τραπεζικό σύστημα συναλλαγών SWIFT που ελέγχεται από τις ΗΠΑ.

Ενδεχόμενη καταδίκη της Halkbank θα την οδηγούσε σε οικονομικό αδιέξοδο, θα προκαλούσε αποσταθεροποίηση του τουρκικού τραπεζικού συστήματος, θα δημιουργούσε νέα προβλήματα για την τουρκική οικονομία και θα εμφάνιζε τον Ερντογάν στην αμερικανική και ευρωπαϊκή κοινή γνώμη ως επικεφαλής ενός κράτους με χαρακτηριστικά μαφίας.

Το πιθανότερο σενάριο είναι να βρεθεί ένας συμβιβασμός, με το καθεστώς Ερντογάν να αναγνωρίζει έμμεσα τις ευθύνες του και να πληρώνει έναν σημαντικό λογαριασμό, χωρίς όμως να δημιουργούνται συνθήκες αποσταθεροποίησης της τουρκικής οικονομίας. Επιδίωξη του Μπάιντεν δεν είναι να τιμωρήσει σκληρά την Τουρκία, αλλά να επιβάλει την προσαρμογή της στη στρατηγική του. Το κρίσιμο ερώτημα είναι αν ο Ερντογάν μπορεί να προσαρμοστεί υποχωρώντας σε ζητήματα μεγάλης σημασίας, όπως είναι οι ρωσικοί πύραυλοι S-400 και οι μεθοδεύσεις του καθεστώτος σε σχέση με το Ιράν, χωρίς να υποστεί μεγάλη πολιτική φθορά στην Τουρκία, ή θα επιχειρήσει κάποιου είδους τυχοδιωκτισμό, σε μια προσπάθεια να εξασφαλίσει, για μία ακόμη φορά, την πολιτική του επιβίωση.

Η πίεση που δέχεται η Άγκυρα από τις ΗΠΑ για θέματα όπως οι S-400 και οι δραστηριότητες της Halkbank στο Ιράν ενισχύει τη συγκριτική θέση της Ελλάδας σε μια κρίσιμη περίοδο για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις.

> *Μεγάλη σημασία για την εμπορική ναυτιλία μας η ασφάλεια των θαλασσίων εμπορικών οδών.*

Κράτος δικαίου και Κουφοντίνας

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΑΛΛΗ*

Το κράτος δικαίου, γράφει ο καθηγητής Αντώνης Μανιτάκης, ξεχωρίζει από κάθε άλλη μορφή οργάνωσης εξουσίας, πρώτον, από το γεγονός ότι στη μορφή αυτή θεσπίζονται δικαιικοί φραγμοί ή περιορισμοί στη δύναμη του κράτους έτσι ώστε η άσκηση της κρατικής εξουσίας, προσδιοριζόμενη και περιοριζόμενη από τους κανόνες δικαίου, να υπόκειται στο Δίκαιο και, δεύτερον, από την υπαγωγή όλων των αποφάσεων της κρατικής εξουσίας, της νομοθετικής περιλαμβανομένης, στην κρίση δικαιοδοτικής αρχής, επιφορτισμένης να επιλύει κάθε διαφορά μεταξύ κράτους και πολιτών ή και των πολιτών μεταξύ τους.

Το κράτος δικαίου εκλαμβάνεται, συνεχίζει ο ίδιος καθηγητής, με την έννοια του κράτους της έλλογης και δικαιολογημένης διαπλοκής των συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων, η οποία συντελείται υπό τη σκέψη του νόμου και υπό την επίβλεψη του δικαστή, του κράτους που εγγυάται και διασφαλίζει τη θεσμική δυνατότητα και τις διαδικασίες ισόρροπης και εύλογης συνάρθρωσης των αρχών της ελευθερίας-ισονομίας με τις αρχές της ίσης ελευθερίας και κοινωνικής αξιοπρέπειας.

Με απλούστερα λόγια, το κράτος δικαίου διέπεται από την αρχή της διάκρισης των εξουσιών και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ανθρώπων. Η νομοθεσία θεσπίζεται με κανόνες, οι κρατικοί παράγοντες είναι υπόλογοι στον νόμο, η Δικαιοσύνη κρίνει όλα αυτά, έχοντας εχέγγυα προσωπικής και θεσμικής ανεξαρτησίας των λειτουργών της.

Όλα τα παραπάνω δεν αμφισβητούνται για τη χώρα μας. Το βασικότερο απ' όλα είναι ότι δεν αναιρούνται από τις εκάστοτε διαπιστωμένες αστοχίες ή παρατυπίες οποιουδήποτε συντελεστή του κράτους. Και αντισυνταγματικοί νόμοι ψηφίζονται, και παράτυπες κρατικές ενέργειες σημειώνονται, και εσφαλμένες δικαστικές αποφάσεις εκδίδονται. Στο σύνολο, η χώρα απολαμβάνει μια ισχυρή φιλελεύθερη δημοκρατία, η οποία πορεύεται στον χρόνο, διορθώνεται και αντέχει, συνυφασμένη με το κράτος δικαίου.

Λέγεται ότι η κυβέρνηση, εκδικητικά, ψήφισε έναν νόμο που στερεί στον Κουφοντίνα τις αγροτικές φυλακές. Λεγόταν ότι η προηγούμενη κυβέρνηση, χαριστικά, ψήφισε –και ήταν από τις πρώτες φροντίδες της– έναν νόμο που του παρείχε για πρώτη φορά το προνόμιο των αγροτικών φυλακών και άσκησε την επιρροή της στη λήψη αδειών.

Λέγεται ότι η παρούσα κυβέρνηση, εκδικητικά, του στερεί το δικαίωμα να μεταχθεί στις φυλακές Κορυδαλλού. Να υποθέσουμε ότι η παλαιότερη παραμονή στις φυλακές Κορυδαλλού αποτελούσε πράξη εύνοιας. Διατηρεί ο κρατούμενος το δικαίωμα να επιλέξει φυλακή; Η απάντηση είναι «όχι». Έχει τη δυνατότητα να ζητήσει μεταγωγή σε συγκεκριμένη φυλακή, αλλά η πολιτεία δεν είναι υποχρεωμένη να κάνει δεκτό το αίτημα.

Ο Κουφοντίνας δεν είναι ο πρώτος ούτε ο μόνος Έλληνας πολίτης που βρέθηκε εκτεθειμένος είτε επειδή οι αρμόδιοι παραβίασαν τον νόμο είτε επειδή ο ίδιος ο νόμος περιέχει ελαττωματικές διατάξεις. Ας λάβουμε ως δεδομένο (δεν το αποδέχομαι, αλλά δεν έχει σημασία) ότι η κυβέρνηση στην περίπτωσή του παρανόμησε. Το κάνει καθημερινά σε πλείστες όσες περιπτώσεις και για τον λόγο αυτόν οι πολίτες προσφεύγουν στα δικαστήρια. Υπάρχουν και περιπτώσεις για τις οποίες οι πολίτες δεν μπορούν να προσφύγουν στα δικαστήρια. Σηκώνει κανείς επανάσταση; Υπάρχουν και περιπτώσεις στις οποίες οι προσφυγές στα δικαστήρια δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα και υπήρξε αίσθηση αδικίας στους ενδιαφερομένους. Είπε κανείς ότι πρέπει να καούν οι πόλεις;

Ο συγκεκριμένος επέλεξε να παραδοθεί, όταν οι υπόλοιποι σύντροφοί του ήταν ήδη κρατούμενοι και το «έργο» του είχε αποξηλωθεί οριστικά. Η σύλληψή του δεν θα αργούσε έτσι κι αλλιώς, με εναλλακτική στο ενδιάμεσο να ζει κυνηγημένος, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Απόλαυσε δίκαιης δίκης και της εύλογης, από πριν, προβλεπόμενης ποινής. Η χώρα μας δεν αντιμετώπισε τον Κουφοντίνα και τους συνενόχους του ούτε με απομόνωση, ούτε με λευκά κελιά, ούτε με οποιαδήποτε μέθοδο «σπασίματος» ηθικού και προσωπικότητας. Είχε τη δυνατότητα ως φυλακισμένος μέχρι και να προπαγανδίζει την τρομοκρατική του δράση, να γράφει βιβλία, να πουλάει ιδεολογία και να κάνει ομιλίες σε δημόσιο κοινό.

Οι ίδιοι οι σύντροφοί του φρόντισαν στο μεταξύ με επίσημες καταθέσεις και δηλώσεις να αποδομήσουν κάθε υποψία ιδεολογίας στη δολοφονική δράση, δίνοντας τις λεπτομέρειες του πώς σκότωνε εν ψυχρώ, είτε για να διευκολυνθεί η ληστεία τράπεζας, που ήταν η κύρια πηγή εισοδημάτων του, είτε για να πάει μια ώρα αρχύτερα διακοπές. Υπήρξαν και οι τρίτοι αφελείς, που δήλωναν ότι εντοπίζουν «ανθρωπιστικά χαρακτηριστικά» στη δράση της 17Ν.

Μετά από 27 χρόνια ληστειών και στυγνών δολοφονιών και 19 χρόνια φυλάκισης, το μόνο παράπονο που έχει ο Κουφοντίνας είναι ότι παλιότερα τον δυσκόλεψαν (χωρίς να είναι ο μόνος) να πάρει άδειες από τη φυλακή και τώρα ότι δεν του επιτρέπεται να διαλέξει τη φυλακή στην οποία ο ίδιος επιθυμεί να εγκατασταθεί. Αυτό το τελευταίο συμβαίνει ενώ σε λίγους μήνες αποκτά το δικαίωμα, όπως κάθε άλλος ισοβίτης, να ζητήσει υφ' όρον απόλυση από τις φυλακές. Εδώ εντοπίζεται ο παραλογισμός. Η απόλυση με όρους δεν είναι δεσμευτική για την πολιτεία, αλλά δίνεται με προϋποθέσεις από τους δικαστές. Θα μπορούσε άνετα να τη διεκδικήσει μέσα στο 2021 και, ακόμη κι αν λάμβανε αρχικά αρνήσεις, θα ήταν θέμα χρόνου να γίνει δεκτή. Η απόφαση θα ήταν στα χέρια των δικαστών και όχι της κυβέρνησης.

Είναι εξωφρενικό να επιλέγει ο συγκεκριμένος μετωπική σύγκρουση με την πολιτεία τις παραμονές της δυνητικής απόλυσής του από τις φυλακές, και μάλιστα για ένα θέμα πρακτικά σχεδόν αδιάφορο και σίγουρα όχι για δικαίωμά του με την ουσιαστική έννοια του όρου. Είτε με είτε χωρίς παρανομία της κυβέρνησης, η απεργία πείνας για δυνατότητα και όχι για δικαίωμα δεν έχει καμία λογική και, πολύ περισσότερο, φαίνεται να διακυβεύει το υπαρκτό δικαίωμά του να ζητήσει σύντομα απόλυση με όρους από τη φυλακή. Ο Κουφοντίνας φέρεται να αποφάσισε να αυτοκτονήσει την παραμονή της εξόδου του από τις φυλακές.

Είναι αυταπόδεικτο ότι το ελληνικό κράτος δικαίου και η Ελληνική Δημοκρατία σεβάστηκαν τον συγκεκριμένο με απόλυτους όρους και διαχρονικά. Τον στρίμωξαν τόσο όσο παράλληλα του χαρίστηκαν. Δεν δικαιούται να έχει παράπονο. Κι αν έχει, μπορεί να το αντέξει, όπως το αντέχει ο καθένας από εμάς ο οποίος αδικείται στην καθημερινότητά του. Στη δημοκρατία, εξάλλου, ο αγώνας γίνεται για τη βελτίωσή της και όχι για την καταστροφή της. Έχουμε καλύτερη επιλογή;

Η απάντηση δεν είναι πορείες, σπασίματα και μολότοφ. Πολύ περισσότερο, δεν είναι ο εκβιασμός. Όταν για οποιονδήποτε λόγο από τη μια μεριά μπαίνει η Ελληνική Δημοκρατία και από την άλλη το καπρίτσιο του οποιουδήποτε, δίλημμα δεν υπάρχει.

Ο Κουφοντίνας επέλεξε να μας πείσει ότι δεν έχουμε κράτος δικαίου, αυτοκτονώντας. Στην πραγματικότητα, δεν θέλει να βγει από τη φυλακή. Έχασε, ως όφειλε.

*Ο Δημήτρης Γαλλής είναι δικηγόρος.

> *Είτε με είτε χωρίς παρανομία της κυβέρνησης, η απεργία πείνας για δυνατότητα και όχι για δικαίωμα δεν έχει καμία λογική και, πολύ περισσότερο, φαίνεται να διακυβεύει το υπαρκτό δικαίωμά του να ζητήσει σύντομα απόλυση με όρους από τη φυλακή.*

«ΚΟΦΤΗΣ» ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΕΠΤΕΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ 6

ΧΑΡΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Εκτός Επιστρεπτέας Προκαταβολής περισσότεροι 435.000 επαγγελματίες που εκδήλωσαν ενδιαφέρον, καθώς το οικονομικό επιτελείο επέβαλε αυστηρότερα κριτήρια. Έτσι, σε αυτόν τον κύκλο 286.181 επαγγελματίες θα μοιραστούν 500 εκατ. ευρώ.

Όσοι έλαβαν το πράσινο φως θα πρέπει να υποβάλουν τις αιτήσεις μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας myBusinessSupport, της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), έως τις 16 Μαρτίου. Όσοι σπεύσουν είναι πολύ πιθανό να δουν τα χρήματα στους τραπεζικούς τους λογαριασμούς ακόμη και τη Δευτέρα 8 Μαρτίου.

Οι λόγοι απόρριψης

Οι λόγοι απόρριψης εκατοντάδων χιλιάδων αιτήσεων;

1. Οι 138.461 επιχειρήσεις παρουσιάζουν αύξηση τζίρου τον Ιανουάριο του 2021 σε σύγκριση με τον τζίρο αναφοράς (τζίρο Ιανουαρίου 2020).

2. Οι 175.855 παρουσιάζουν πτώση τζίρου μικρότερη του 20% τον Ιανουάριο του 2021 σε σύγκριση με τον τζίρο αναφοράς.

3. Οι 188.804 επιχειρήσεις δεν έχουν ελάχιστο τζίρο αναφοράς 200 ευρώ. Από αυτές, 21.530 έχουν αύξηση τζίρου τον Ιανουάριο του 2021 και 124.260 επιχειρήσεις έχουν πτώση τζίρου μικρότερη από 20% τον Ιανουάριο του 2021 σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2020.

4. Οι 194.950 επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη πριν από το 2018 εμφανίζουν αύξηση τζίρου το 2020 σε σχέση με το 2019. Από αυτές, 54.796 έχουν αύξηση τζίρου και τον Ιανουάριο του 2021, 45.838 έχουν πτώση τζίρου μικρότερη από 20% τον Ιανουάριο του 2021 και 46.087 δεν έχουν ελάχιστο τζίρο αναφοράς 200 ευρώ.

> *Κατά τους πέντε κύκλους της Επιστρεπτέας Προκαταβολής πληρώθηκαν συνολικές ενισχύσεις ύψους 6,77 δισ. ευρώ.*

Τα ποσά

Όσον αφορά τα ποσά που θα διατεθούν, κυμαίνονται από 500 ευρώ έως 50.000 ευρώ.

Ωστόσο, για όσες επιχειρήσεις έχουν κλείσει με κρατική εντολή η ενίσχυση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από:

• 1.000 ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που δεν απασχολούσαν κανέναν εργαζόμενο κατά την 1η Ιανουαρίου 2021.

• 2.000 ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που απασχολούν έναν έως πέντε εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 1η Ιανουαρίου 2021.

• 4.000 ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που απασχολούν άνω των πέντε εργαζομένων και έως είκοσι εργαζομένους με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 1η Ιανουαρίου 2021.

• 8.000 ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που απασχολούν άνω των είκοσι εργαζομένων με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 1η Ιανουαρίου 2021.

Για τις υπόλοιπες επιχειρήσεις η ενίσχυση δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 500 ευρώ.

Τα νέα κριτήρια

Στον νέο κύκλο Επιστρεπτέας Προκαταβολής επιβλήθηκαν νέα, αυστηρότερα κριτήρια. Έτσι, εκτός του ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να παρουσιάζουν μείωση εσόδων τουλάχιστον 20% συγκριτικά με το αντίστοιχο διάστημα του 2019, θα πρέπει να μην έχουν εμφανίσει αύξηση εσόδων το 2020 συγκριτικά με το 2019.

Ειδικότερα, για όλες τις υποκείμενες σε ΦΠΑ επιχειρήσεις θα πρέπει «οι επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών πριν από την 1η Ιανουαρίου 2018 και δεν άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Δεκεμβρίου 2019 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020, για να είναι επιλέξιμες, πρέπει να μην παρουσιάζουν αύξηση του κύκλου εργασιών το έτος 2020 συνολικά σε σχέση με το έτος 2019».

Μοιράστηκαν 6,77 δισ. ευρώ

Πάντως, κατά τους πέντε κύκλους της Επιστρεπτέας Προκαταβολής πληρώθηκαν συνολικές ενισχύσεις ύψους 6,77 δισ. ευρώ σε περίπου 545.000 επιχειρήσεις. Όπως προκύπτει, ο πλέον «γενναιόδωρος» κύκλος είναι ο τρίτος, ενώ ο έκτος κύκλος φαίνεται πως θα είναι ο πιο... οφιχτός.

Συγκεκριμένα, το συνολικό πληρωτέο ποσό μοιράστηκε ως εξής:

1ος κύκλος: 602 εκατ. ευρώ σε 52.490 επιχειρήσεις (11.468 ευρώ ανά ΑΦΜ)

2ος κύκλος: 1,26 δισ. ευρώ σε 89.732 επιχειρήσεις (14.000 ευρώ ανά ΑΦΜ)

3ος κύκλος: 1,51 δισ. ευρώ σε 101.522 επιχειρήσεις (14.900 ευρώ ανά ΑΦΜ)

4ος κύκλος: 2,2 δισ. ευρώ σε 447.041 επιχειρήσεις (4.865 ευρώ ανά ΑΦΜ)

5ος κύκλος: 1,23 δισ. ευρώ σε 359.691 επιχειρήσεις (3.400 ευρώ ανά ΑΦΜ)

Σε ό,τι αφορά τις περιφέρειες της χώρας, τα στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών δείχνουν ότι οι υψηλότερες ενισχύσεις δόθηκαν σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στα νησιά. Είναι χαρακτηριστικό ότι σε ορισμένες περιπτώσεις τα ποσά που δόθηκαν ήταν υπερδιπλάσια από τον μέσο όρο του προγράμματος. Οι περιοχές με τη μεγαλύτερη κατανομή των χρημάτων από τους πέντε πρώτους κύκλους της Επιστρεπτέας Προκαταβολής είναι:

Κυκλάδες: 384,7 εκατ. ευρώ σε 14.331 επιχειρήσεις (26.845 ευρώ ανά ΑΦΜ)

Δωδεκάνησα: 336 εκατ. ευρώ σε 14.790 επιχειρήσεις (22.718 ευρώ ανά ΑΦΜ)

Ζάκυνθος: 102,1 εκατ. ευρώ σε 4.661 επιχειρήσεις (21.912 ευρώ ανά ΑΦΜ)

Αττική: 2,6 δισ. ευρώ σε 148.780 επιχειρήσεις (17.623 ευρώ ανά ΑΦΜ)

Κέρκυρα: 147,8 εκατ. ευρώ σε 8.680 επιχειρήσεις (17.027 ευρώ ανά ΑΦΜ)

Χανιά: 187,7 εκατ. ευρώ σε 11.422 επιχειρήσεις (16.431 ευρώ ανά ΑΦΜ)

Ηράκλειο: 300,8 εκατ. ευρώ σε 19.563 επιχειρήσεις (15.378 ευρώ ανά ΑΦΜ).

ΜΕ ΕΝΑ ΚΛΙΚ ΣΤΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ
www.kyrtsos.gr George Kyrtsos - Γιώργος Κύρτσος @GiorgosKyrtsos

ΝΕΟΣ ΕΥΡΩΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ-ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ

Παραμένει άλυτο το πρόβλημα, ενώ όλοι περιμένουν τις κινήσεις Ερντογάν.

ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΤΗΣ ΝΔ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναπτύσσει πρωτοβουλία για την έγκριση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του νέου συμφώνου για την παροχή ασύλου και τη μετανάστευση. Οι δυσκολίες είναι μεγάλες και εκδηλώνονται οι γνωστές αντιθέσεις.

Από τον Σεπτέμβριο του 2020, οπότε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε το νέο σύμφωνο, οι συμβιβασμοί και οι τροποποιήσεις διαδέχονται το ένα το άλλο, χωρίς να είναι γνωστό πού ακριβώς θα καταλήξουν οι «27».

Χωρίς πολιτική

Σε μια ενδιαφέρουσα όσο και έντονη συζήτηση που έγινε την Παρασκευή 5 Μαρτίου 2021 στην αρμόδια επιτροπή της Ελληνικής Βουλής, ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Μαργαρίτης Σχοινάς, υπεύθυνος και για τον συντονισμό της αντιμετώπισης του προσφυγικού-μεταναστευτικού από την αρμόδια επίτροπο, Ίλβα Γιόχανσον, παρουσίασε τη νέα στρατηγική της Επιτροπής.

Υποστήριξε ότι έχει τρεις βασικές διαστάσεις.

Πρώτον, τις σχέσεις της Ε.Ε. με τρίτες χώρες, ώστε να αναπτυχθεί ένα κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης και να υπάρξουν αμοιβαία επωφελείς λύσεις σε ό,τι αφορά τις προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές.

Ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έκανε ιδιαίτερη αναφορά στις σχέσεις με την Τουρκία, τις οποίες η Ε.Ε. προσπαθεί να διατηρήσει στο πλαίσιο της δήλωσης του Μαρτίου 2016. Υπάρχουν διαφορετικές ερμηνείες για τη συνεννόηση Ε.Ε.-Τουρκίας και για την αποτελεσματικότητα της ανεπίσημης συμφωνίας. Δεν υπάρχει όμως αμφιβολία ότι η κατάσταση βελτιώθηκε θεαματικά σε σχέση με το 2015-2016 και πως οι ροές έχουν μειωθεί δραστικά.

> *Οι βουλευτικές στη Γερμανία και κυρίως οι προεδρικές στη Γαλλία θα φέρουν ξανά τη διαχείριση των ροών στο προσκήνιο.*

Δεύτερον, η νέα στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποσκοπεί στην αποτελεσματική διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της Ε.Ε. Οι «27» έχουν βγάλει τα συμπεράσματά τους από την κρίση στον Έβρο τον Φεβρουάριο του 2020. Θεωρούν ότι η Ελλάδα λειτούργησε σαν «ασπίδα» της Ευρώπης, αποτρέποντας μια παραλλαγή της κρίσης του 2015-2016, με υπογραφή Ερντογάν.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προωθεί την ενίσχυση του δυναμικού και του ρόλου της Frontex, η οποία μέχρι το 2027 θα έχει μετατραπεί σε μια αξιόπιστη δύναμη συνοριακής επιτήρησης με 10.000 στελέχη και δικά της αεροσκάφη, ελικόπτερα, ταχύπλοα σκάφη και άλλα μέσα.

Το γεγονός βέβαια ότι η ενίσχυση της Frontex θα ολοκληρωθεί σύμφωνα με το σχέδιο δείχνει πόσο αργοί είναι οι ρυθμοί

των Βρυξελλών σε σχέση με την πραγματικότητα.

Το τελευταίο διάστημα έχει ξεσπάσει διαμάχη για τον ρόλο της Frontex. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αναπτύσσεται μια αριστερόστροφη κριτική για τις μεθόδους που χρησιμοποιεί και τον τρόπο λειτουργίας της. Στην αντίληψη πολλών ευρωβουλευτών η Frontex πρέπει να είναι πιο κοντά στις προδιαγραφές ενός ανθρωπιστικού οργανισμού παρά στις προδιαγραφές της ευρωπαϊκής συνοριοφυλακής.

Παρατηρείται επίσης και διάσταση απόψεων μεταξύ του αντιπροέδρου Σχοινά και της επιτρόπου Γιόχανσον. Ο πρώτος προσυπογράφει την εσωτερική έκθεση της Frontex σύμφωνα με την οποία δεν τεκμηριώθηκε η συμμετοχή της σε επαναπροωθήσεις στη θάλασσα που καταγγέλθηκαν. Επίσης, θεωρεί τις καταγγελίες για κακοδιαχείριση υπερβολικές και εκφράζει την άποψη ότι μόλις καλυφθούν τα νομικά κενά σε ζητήματα προμηθειών και εξοπλισμού η Frontex θα λειτουργήσει πιο αποτελεσματικά.

Αντίθετα, η επίτροπος Γιόχανσον κρατάει αποστάσεις από τη διοίκηση της Frontex. Χαρακτηριστικά όσα είπε σε συνέντευξή της στην εφημερίδα «Τα Νέα» (1 Μαρτίου 2021): «Μόλις είχαμε τις πρώτες πληροφορίες από δημοσιεύματα τον περασμένο Οκτώβριο, ζήτησα από τον εκτελεστικό διευθυντή του Οργανισμού να διαλευκάνει την υπόθεση. Δεν το έχει κάνει ακόμη. Ελπίζω ότι θα το κάνει σύντομα και ότι ο Οργανισμός δεν θα εμπλέκεται (σε απωθήσεις μεταναστών). Το ζήτημα έδειξε ότι υπάρχουν αδυναμίες στη Frontex και στην ικανότητά της να ανταποκριθεί στις αρμοδιότητές της».

Τρίτον, επιδίωξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι οι ισχυροί και δίκαιοι κανόνες ευρωπαϊκής αλληλεγγύης στη διαχείριση του προσφυγικού-μεταναστευτικού.

Τα κράτη-μέλη καλούνται όλα να συμβάλουν στην αντιμετώπιση του προβλήματος εκδηλώνοντας την αλληλεγγύη τους, όπου αυτό επιβάλλεται. Τους δίνεται όμως η δυνατότητα να επιλέξουν τον τρόπο που θα στηρίξουν την προσπάθεια, αν δηλαδή θα δεχτούν πρόσφυγες στο έδαφός τους ή θα καλύψουν οικονομικές και τεχνικές ανάγκες.

Το θέμα της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης προκαλεί αντιπαράθεση απόψεων σε επίπεδο Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και παραμένει ανοιχτό.

Προτεινόμενες αλλαγές

Η πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν καταργεί τις αποφάσεις του 2016 και του 2018. Βασίζεται σε αυτές και προσπαθεί να τις βελτιώσει και να τις προσαρμόσει στις νέες συνθήκες. Σε ό,τι αφορά τη μετεγκατάσταση προσφύγων, αυτή αντιμετωπίζεται σήμερα κατά περίπτωση και σε μη υποχρεωτική βάση. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει αλληλεγγύη με συνέπεια μέσω ενσωματωμένων μηχανισμών μετεγκατάστασης.

> *Το νέο σύμφωνο για το άσυλο και τη μετανάστευση προωθείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά προκαλεί αντιδράσεις.*

Η διαδικασία ελέγχου και διαλογής στα σύνορα θα μετατραπεί με βάση τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε υποχρεωτική.

Σε ό,τι αφορά τις περιπτώσεις έρευνας και διάσωσης, η αλληλεγγύη εκδηλώνεται μέχρι σήμερα κατά περίπτωση και δεν είναι υποχρεωτική, ενώ το νέο σύμφωνο προβλέπει ειδικό μηχανισμό αλληλεγγύης γι' αυτές τις περιπτώσεις.

Μια αλλαγή ευνοϊκή για τους πρόσφυγες αφορά τον ορισμό των μελών της οικογένειας για την επανένωση. Μέχρι σήμερα δικαίωμα είχαν ο/η σύζυγος και τα ανήλικα παιδιά, ενώ στο μέλλον θα θεωρούνται μέλη του οικογενειακού πυρήνα και τα αδέλφια.

Μεγάλο κενό

Οι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν γίνονται δεκτές με ιδιαίτερα θετικό τρόπο από την Ελλάδα. Εκφράζεται η ανησυχία ότι τελικά δεν θα ξεπεραστούν οι κανονισμοί του «Δουβλίνου» –οι οποίοι επιβαρύνουν δυσανάλογα τις χώρες πρώτης εισόδου και ειδικά την Ελλάδα–, ενώ σημειώνεται και η μείωση των σχετικών κονδυλίων κατά τη διάρκεια της επομένης επταετίας, στα πλαίσια του «παγώματος» του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού στο 1% του ΑΕΠ των «27».

Απαντώντας στην κριτική που δέχεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή από διάφορες πλευρές, ο αντιπρόεδρος Σχοινάς υποστηρίζει ότι εξακολουθούμε να μην έχουμε αξιόπιστη ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική. Όπως είπε απευθυνόμενος στην αρμόδια επιτροπή του Ελληνικού Κοινοβουλίου, αν και πρωταγωνίστησε στην επεξεργασία της πολιτικής Γιούνκερ για το προσφυγικό-μεταναστευτικό το 2016, αυτή οδηγήθηκε σε αποτυχία. Τόνισε ότι ήταν περισσότερο σχέδιο της καρδιάς, με ρομαντισμό, παρά ρεαλιστική προσέγγιση σε ένα τόσο σύνθετο θέμα. Προειδοποίησε μάλιστα ότι η έλλειψη ευρωπαϊκής πολιτικής ασύλου είναι βασικός παράγοντας που τραβάει το ενδιαφέρον των διακινητών, εφόσον εκμεταλλεύονται τις ευκαιρίες που τους προσφέρει ένα «μη σύστημα», όπως το αποκάλεσε.

Επειδή υποστήριξα όλες τις πρωτοβουλίες Γιούνκερ στο προσφυγικό-μεταναστευτικό, θεωρώ την κριτική και αυτοκριτική του Σχοινά υπερβολική. Ο Γιούνκερ δεν ήταν θύμα ενός ευρωπαϊκού ρομαντισμού, αλλά της αλλαγής των προτεραιοτήτων σε επίπεδο Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Οι περισσότερες κυβερνήσεις, αντιμέτωπες με το προσφυγικό-μεταναστευτικό ρεύμα του 2015-2016 και την πολιτική δυναμική που δημιούργησε υπέρ της άκρας Δεξιάς, επέτρεψαν στον Γιούνκερ να πάρει την πρωτοβουλία για να σταθεροποιήσει την κατάσταση. Χαρακτηριστική ήταν η πρόταση που έκανε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο –η οποία υιοθετήθηκε με μεγάλη πλειοψηφία– για 150.000 μετεγκαταστάσεις προσφύγων.

Μόλις τέθηκαν υπό έλεγχο οι μεταναστευτικές-προσφυγικές ροές ύστερα από την ανεπίσημη συμφωνία με την Τουρκία και διαπιστώθηκε ότι η πολιτική άνοδος της άκρας Δεξιάς είχε συγκεκριμένα όρια, οι Ευρωπαίοι εταίροι έγιναν πολύ πιο φειδωλοί στην έμπρακτη αλληλεγγύη για τη διαχείριση των προσφυγικών-μεταναστευτικών ροών. Από τις 150.000 μετεγκαταστάσεις που ψηφίσαμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με πρόταση του Γιούνκερ είναι ζήτημα αν έχει πραγματοποιηθεί το 1/5.

Η περίπτωση της Ελλάδας

Το πλαίσιο παραμένει αρνητικό για την Ελλάδα, εφόσον ο Ερντογάν μετατρέπει, όταν το κρίνει σκόπιμο, τις ροές σε μέρος ενός ακήρυχτου υβριδικού πολέμου. Εξακολουθεί να μην υπάρχει ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή πολιτική για το άσυλο και τη μετανάστευση και μαζί με την Ιταλία είμαστε οι δύο βασικές χώρες πρώτης εισόδου.

Παρ' όλα αυτά, οι ελληνικές αρχές εργάζονται αποτελεσματικά και με τη βοήθεια των ευρωπαϊκών υπηρεσιών έχουν να επιδείξουν σημαντικές επιτυχίες. Μέσα σε έναν χρόνο οι αποφάσεις για χορήγηση ή απόρριψη ασύλου αυξήθηκαν κατά 64%, σε 106.000. Επίσης, το σύνολο των φιλοξενουμένων σε ειδικές δομές περιορίστηκε από 94.000 στις αρχές του 2020 σε 60.000. Τέλος, οι πρόσφυγες και οι μετανάστες στα νησιά μειώθηκαν από 42.000 στις αρχές του 2020 στις 15.000.

Άλλη επιτυχία της ελληνικής κυβέρνησης ήταν η προώθηση της μετεγκατάστασης ασυνόδευτων ανηλίκων, παρά τους περιορισμούς της πανδημίας. Η κίνηση δεν ήταν βέβαια της κλίμακας που ψηφίσαμε με πρωτοβουλία Γιούνκερ, είχε όμως έναν ευρωπαϊκό συμβολισμό σε ό,τι αφορά την αλληλεγγύη.

Η πολιτική διάσταση

Η γερμανική προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το β΄ εξάμηνο του 2020, ξεκίνησε με πολλές φιλοδοξίες για τη βελτίωση της πολιτικής σε θέματα χορήγησης ασύλου και μετανάστευσης, αλλά δεν έφτασε σε καλό αποτέλεσμα. Έπεσε κι αυτή θύμα της απόλυτης προτεραιότητας, που είναι η αντιμετώπιση της πανδημίας, και των διαφορετικών πολιτικών υπολογισμών κυβερνήσεων και κομμάτων.

Το θέμα αναμένεται να ξανάρθει στο προσκήνιο εξαιτίας των βουλευτικών εκλογών στη Γερμανία τον Σεπτέμβριο του 2021 και ακόμη περισσότερο λόγω των προεδρικών εκλογών στη Γαλλία τον Μάιο του 2022.

Η Γερμανία φτάνει στο τέλος της εποχής

Μέρκελ, εφόσον η καγκελάριος δεν θα διεκδικήσει πέμπτη θητεία, και η ακροδεξιά Εναλλακτική για τη Γερμανία –η οποία πολλαπλασίασε τις δυνάμεις της κατά τη διάρκεια της κρίσης του 2015-2016– εξακολουθεί να κινείται δημοσκοπικά στο 10%-11%.

Το ενδιαφέρον για το προσφυγικό-μεταναστευτικό θα γίνει ακόμη μεγαλύτερο το α΄ εξάμηνο του 2021, γιατί η Γαλλία θα έχει την προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και στον δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών θα αναμετρηθούν, πιθανότατα, ο Μακρόν και η Λεπέν. Η Λεπέν προβάλλει τα ζητήματα της παράνομης μετανάστευσης και του κινδύνου ισλαμοποίησης της Ευρώπης, ενώ ο Μακρόν κινείται ολοένα πιο δεξιά σε αυτά τα ζητήματα, σε μια προσπάθεια να της περιορίσει τον πολιτικό της χώρο. Με την τήρηση αυστηρών έως σκληρών θέσεων από τον Μακρόν και τη Λεπέν γίνεται ακόμη πιο δύσκολη η υιοθέτηση του νέου συμφώνου για το άσυλο και τη μετανάστευση που προωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Διαφορετικές προσεγγίσεις

Ανεξάρτητα από την πολιτική συγκυρία, οι διαφορετικές προσεγγίσεις των κρατών-μελών της Ε.Ε. αλλά και τα τεράστια προβλήματα σε παγκόσμιο επίπεδο κάνουν πολύ δύσκολη τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής πολιτικής στο προσφυγικό-μεταναστευτικό.

Παρεμβαίνοντας στη συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή της Ελληνικής Βουλής έδωσα συγχαρητήρια στον αντιπρόεδρο Σχοινά για τη δουλειά που κάνει. Ταυτόχρονα, όμως, διατύπωσα την άποψη ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ασχολείται κυρίως με τις διαδικασίες –που έχουν τη σημασία τους– γιατί είναι υποχρεωμένη να κινείται σε πολιτικό κενό.

Η Αυστρία, η Γερμανία και η Σουηδία, χώρες που υποδέχτηκαν 1 εκατομμύριο πρόσφυγες και μετανάστες το 2015-2016, ακολουθούν τώρα μια πολύ συγκρατημένη πολιτική. Οι ροές του 2015-2016 που κατευθύνθηκαν σε αυτές μέσω Τουρκίας και Ελλάδας δημιούργησαν σοβαρά κοινωνικά προβλήματα και ενίσχυσαν εντυπωσιακά τα κόμματα της άκρας Δεξιάς.

Η Μέρκελ ρίσκαρε το πολιτικό της μέλλον ανοίγοντας εκείνη την περίοδο τα σύνορα και την κοινωνία της Γερμανίας στους πρόσφυγες και τους μετανάστες. Τα κατάφερε μέσα από πολλές δυσκολίες, αλλά είναι βέβαιο ότι οι κυβερνήσεις της Γερμανίας, όπως και της Αυστρίας και της Σουηδίας, θεωρούν ότι έκαναν το καθήκον τους και πως δεν χρειάζεται να αναλάβουν πρόσθετες υποχρεώσεις και ρίσκο.

Οι λεγόμενες χώρες του Βίζεγκραντ, στις οποίες πρωταγωνιστούν η Πολωνία και η Ουγγαρία, επιμένουν στην απόλυτη απόρριψη της υποδοχής και ενσωμάτωσης προσφύγων και μεταναστών. Ο πρωθυπουργός της Ουγγαρίας, Όρμπαν, χρησιμοποιεί το προσφυγικό-μεταναστευτικό για να προκαλεί, όποτε τη χρειάζεται, πατριωτική συσπείρωση, ενώ καταγγέλλει τον «ηθικό ιμπεριαλισμό» της Μέρκελ για να στείλει το μήνυμα ότι η Βουδαπέστη ακολουθεί εθνικά υπερήφανη πολιτική έναντι του Βερολίνου.

> *Η πολιτική Γιούνκερ έπεσε θύμα της κακής πολιτικής διάθεσης των κυβερνήσεων.*

Ο Κατσίνσκι, ισχυρός άνδρας της Πολωνίας, βλέπει στο προσφυγικό-μεταναστευτικό κίνδυνο ισλαμοποίησης της Ευρώπης και αμφισβήτηση της επιρροής του καθολικισμού στην Πολωνία.

Οι δύο ηγέτες δίνουν περισσότερο μάχη συμβολισμού παρά πολιτικής ουσίας. Στην απίθανη, απ' ό,τι φαίνεται, περίπτωση που η κυβέρνηση της Ουγγαρίας υποδεχόταν 500 πρόσφυγες, το πιθανότερο θα ήταν να πάρουν το πρώτο τρένο για τη Γερμανία. Κανένας δεν επιθυμεί ισλαμική εισβολή στην Ουγγαρία.

Πιο αξιοπερίεργη είναι η κατάσταση στην Πολωνία, η κυβέρνηση της οποίας καταγγέλλει τις προσφυγικές-μεταναστευτικές ροές, με τη χώρα να έχει διπλό μεταναστευτικό ρεκόρ. Η Πολωνία προ πανδημίας έστελνε τους περισσότερους εργαζόμενους σε άλλες χώρες της Ε.Ε., ενώ υποδεχόταν κάθε χρόνο εκατομμύρια μετανάστες και εποχικούς εργάτες από την Ουκρανία, οι οποίοι κάλυπταν σε πολλές περιπτώσεις το κενό που άφηναν οι Πολωνοί που πήγαιναν σε άλλες χώρες της Ε.Ε.

Την προώθηση του νέου συμφώνου για το άσυλο και τη μετανάστευση περιπλέκει και το διπλό παιχνίδι που παίζουν συχνά οι πολιτικοί στην Ε.Ε. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οι περισσότεροι ευρωβουλευτές τάσσονται υπέρ αυτού που αποκαλώ «ανθρωπισμό χωρίς υποχρεώσεις». Επιχειρηματολογούν για λόγους δημιουργίας εντυπώσεων υπέρ μιας πιο χαλαρής πολιτικής με αναφορά στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Πολλοί από αυτούς, όμως, αλλάζουν προσέγγιση όταν απευθύνονται στο απαιτητικό εκλογικό κοινό των χωρών τους.

Χαρακτηριστική περίπτωση η κυβέρνηση της Δανίας με ισχυρότερο εταίρο το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο ασκεί κριτική σε όσους δεν θέλουν μια αποτελεσματική διαχείριση του προσφυγικού-μεταναστευτικού, σε εθνικό επίπεδο όμως πήρε μια πραγματικά αδιανόητη απόφαση. Αφαίρεσε την άδεια παραμονής στη χώρα σε 94 πρόσφυγες από τη Συρία, με το σκεπτικό ότι μπορούν να επιστρέψουν στην πρωτεύουσα της Συρίας, Δαμασκό, επειδή υποτίθεται ότι ο εμφύλιος τελείωσε και οι πόλεις είναι ασφαλείς. Όπως δήλωσε ο υπουργός Μετανάστευσης της Δανίας, Ματίας Τεσφάιε: «Το ξεκαθαρίσαμε από την αρχή στους Σύρους πρόσφυγες, ότι η άδεια παραμονής τους είναι προσωρινή και μπορεί να ανακληθεί αν δεν χρήζουν περαιτέρω προστασίας». Οι διπλοί πολιτικοί ρόλοι στέκονται εμπόδιο σε μια έντιμη συνεννόηση για μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή πολιτική στο προσφυγικό-μεταναστευτικό.

Η διεθνής διάσταση

Και να θέλει, η Ε.Ε. δεν μπορεί να ξεφύγει από την ανάγκη επεξεργασίας αποτελεσματικής πολιτικής για το προσφυγικό-μεταναστευτικό.

Παρατηρείται διάλυση περιφερειακών χωρών στρατηγικής σημασίας, σε αρκετές περιπτώσεις με τη συμβολή των Ευρωπαίων. Η επέμβαση για ανατροπή του Καντάφι το 2011 δεν οδήγησε στον εκδημοκρατισμό της χώρας, αλλά μετέτρεψε και αυτή σε παράδεισο των διακινητών. Η επέμβαση των δυτικών συμμάχων στο Ιράκ και η πτώση του Σαντάμ Χουσεΐν προκάλεσε περισσότερα προβλήματα από αυτά που έλυσε. Το Ιράκ γνώρισε μαζί με τη Συρία μέχρι και την ανάδειξη, για ένα διάστημα, του λεγόμενου Ισλαμικού Κράτους. Ο εμφύλιος στη Συρία δεν ήταν μια μέθοδος ανατροπής του καθεστώτος Άσαντ, όπως πίστευαν οι Ευρωπαίοι, αλλά προκάλεσε τη διάλυση της χώρας, με περισσότερους από 6 εκατομμύρια πρόσφυγες από τη Συρία να έχουν καταφύγει σε άλλες χώρες.

Προσθέστε στα λάθη στρατηγικής σημασίας των Ευρωπαίων τον εμφύλιο στην Υεμένη, την αναταραχή στη Σομαλία και στην Υποσαχάρια Αφρική, τα προβλήματα σε μια σειρά χωρών από το Αφγανιστάν και το Πακιστάν μέχρι τις χώρες της Βόρειας Αφρικής περνώντας από το Ιράν, για να αντιληφθείτε τις προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας.

Υπάρχουν κι άλλοι παράγοντες που αναμένεται να ενισχύσουν τα προσφυγικά-μεταναστευτικά ρεύματα μόλις αφήσουμε πίσω μας την πανδημία, όπως η μετανάστευση που προκαλεί η δημογραφική έκρηξη της Αφρικής και η αύξηση του αριθμού των προσφύγων που προσπαθούν να ξεφύγουν από τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Περιμένοντας τον Ερντογάν

Στο μυαλό όλων όσοι επεξεργάζονται το νέο σύμφωνο για το άσυλο και τη μετανάστευση είναι η επόμενη κίνηση του Ερντογάν.

Προκάλεσε την κρίση του 2015-2016. Προσπάθησε να την επαναλάβει τον Φεβρουάριο του 2020 στον Έβρο. Είναι βέβαιο ότι θα συνεχίσει να ασκεί πίεση στην Ελλάδα και στην Ε.Ε. μέσω των προσφυγικών-μεταναστευτικών ροών. Έχει ενισχύσει τη στρατιωτική παρουσία της Τουρκίας στη Λιβύη και την επιρροή της στη διεθνώς αναγνωρισμένη κυβέρνηση της Τρίπολης, με αποτέλεσμα να μπορεί να επηρεάσει και τις ροές από τη Λιβύη προς την Ιταλία.

Για τον Ερντογάν, το προσφυγικό-μεταναστευτικό είναι πάντα ένας μοχλός πίεσης που μετατρέπει, όποτε το κρίνει σκόπιμο, σε ασύμμετρη απειλή.

Η Ε.Ε. δεν έχει την πολυτέλεια να συνεχίσει χωρίς ολοκληρωμένη και αποτελεσματική πολιτική στο προσφυγικό-μεταναστευτικό.

ΠΩΣ Ο ΣΥΡΙΖΑ ΑΠΟΦΥΛΑΚΙΖΕ ΤΟΝ ΚΟΥΦΟΝΤΙΝΑ ΝΩΡΙΤΕΡΑ

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ*

Ο ΣΥΡΙΖΑ, όταν ήταν κυβέρνηση, έκανε ό,τι μπορούσε, ακόμα και παρανομώντας, ώστε ο Κουφοντίνας να μην είναι φυλακισμένος και να αποφυλακιστεί νωρίτερα. Ας δούμε πώς...

Στην Ελλάδα, όπου οι αριθμοί ποτέ δεν ισχύουν, τα ισόβια, για έναν φόνο, είναι 25 χρόνια. Ο δολοφόνος όμως ποτέ δεν θα τα εκτίσει, θα βγει σε 18, 15, μπορεί και 12 χρόνια.

Αν κάποιος δολοφονήσει πάνω από δύο ανθρώπους, τρεις, πέντε, 11, 100, τότε η ποινή είναι 25 «κλειστά», ούτε μία μέρα λιγότερο. Μιλάμε για νόμο-οπερέτα: με δύο φόνους ή με 100 φόνους, η ίδια ποινή.

Ο Κουφοντίνας παραδόθηκε το 2002. Αφού η ποινή είναι, όπως είπαμε, «κλειστή», θα έπρεπε να αποφυλακιστεί το 2027, δηλαδή σε έξι χρόνια. Η προηγούμενη κυβέρνηση, όμως, μπόρεσε να σπάσει το «κλειστή ποινή» για τον Κουφοντίνα με τρεις ενέργειες (και με στόχο να αποφυλακιστεί όσο νωρίτερα γίνεται).

Η πρώτη: Τον μετέφερε στις αγροτικές φυλακές Βόλου, όπου διέμενε όχι σε κελί αλλά σε ένα χωριάτικο σπιτάκι, πνιγμένο στα λουλούδια, με αυλή και όλες τις ανέσεις ελευθερίας. Σε διακοπές.

Η δεύτερη: Στον Βόλο, κάθε μέρα αυτής της υποτιθέμενης φυλάκισης μετρούσε για τρεις, ώστε ο Κουφοντίνας να αποφυλακιστεί πολύ νωρίτερα. Να γιατί τον ερχόμενο Σεπτέμβριο μπορεί να υποβάλει αίτηση αποφυλάκισης (!).

Η τρίτη: Κάθε δύο μήνες τού έδιναν πενθήμερες άδειες, να βολτάρει στα μέρη όπου εκτέλεσε αθώους.

Με βάση τα παραπάνω, για ποια 25 χρόνια «κλειστά» μιλάμε; Έκαναν τον νόμο σουρωτήρι για χάρη ενός ανθρώπου που ούτε έχει μετανιώσει ούτε μας έχει εξηγήσει τι κατάφερε σκορπώντας τον θάνατο ακόμα και σε παιδιά που δεν του είχαν φταίξει σε τίποτα (όπως ο Αξαρλιάν). Κατάργησαν το νόημα της κάθειρξης με το αγροτόσπιτο και του γλίτωναν χρόνια φυλακής.

Ωστόσο, παρά την ασεβή και προκλητική πρακτική της προηγούμενης κυβέρνησης, που παρέκαμψε/διαστρέβλωσε τον νόμο υπέρ του serial killer, υπερασπίζομαι την άποψη ότι ο Κουφοντίνας δεν πρέπει να χάσει τη ζωή του. Κάθε ζωή είναι ανεπανάληπτα μοναδική. Αν ο Κουφοντίνας θέλει να δολοφονήσει και τον εαυτό του, εμείς δεν πρέπει να του το επιτρέψουμε.

*Ο Ανδρέας Χριστόπουλος είναι δημοσιογράφος και συγγραφέας.

> *Έκαναν τον νόμο σουρωτήρι για χάρη ενός ανθρώπου που ούτε έχει μετανιώσει ούτε μας έχει εξηγήσει τι κατάφερε σκορπώντας τον θάνατο ακόμα και σε παιδιά που δεν του είχαν φταίξει σε τίποτα (όπως ο Αξαρλιάν).*

FREESUNDAY.GR

Ενημέρωση με Άποψη

ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΥΓΕΙΑ
ΚΟΣΜΟΣ ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ
ΑΠΟΨΕΙΣ ΣΤΗΛΕΣ AUTO

www.freesunday.gr
freesunday.gr
freesunday.gr
@freesunday_gr

DEVELOPED BY softweb

Γυναίκες της Χρονιάς

ΜΑΡΙΑ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ

Η Ημέρα της Γυναίκας έχει καθιερωθεί προκειμένου να μας υπενθυμίζει τους αγώνες του κινήματος για τα δικαιώματα των γυναικών, να μας υπενθυμίζει την έντονη πολιτική χροιά που έχει η 8η Μαρτίου, να μας υπενθυμίζει ότι έπειτα από τους άνισους αγώνες που έδωσαν κάποιες γυναίκες μπορούμε τώρα να ψηφίζουμε, να επιλέγουμε τη μόρφωσή μας, να επιλέγουμε τον σύζυγό μας και το αν θα κάνουμε παιδί, να εργαζόμαστε και να έχουμε ίσες ευκαιρίες απέναντι σε όλους. Όμως τα πράγματα δεν είναι έτσι σε όλες τις χώρες του κόσμου. Η γυναίκα ήταν και είναι πάντα ο εύκολος στόχος καταπίεσης. Τα τελευταία χρόνια οι γυναίκες βρίσκονται στο προσκήνιο, πρωταγωνιστούν στο πολιτικό και οικονομικό γίγνεσθαι και διαμορφώνουν την εξέλιξη της Ιστορίας. Η F.S. επιλέγει τις επιδραστικές γυναίκες που κυριάρχησαν τους τελευταίους μήνες, η καθεμία για τους δικούς της λόγους.

Καμάλα Χάρις

Η πρώτη γυναίκα αντιπρόεδρος στην ιστορία των ΗΠΑ. Ανέλαβε καθήκοντα στις 20 Ιανουαρίου στο πλευρό του Τζο Μπάιντεν. Όταν ήταν 7 ετών, οι γονείς της χώρισαν και ο πατέρας της μετακόμισε στο Πάλο Άλτο. Τα Σαββατοκύριακα, που τον επισκέπτονταν με την αδελφή της στην περιοχή, οι γονείς των υπόλοιπων παιδιών δεν τα άφηναν να παίζουν μαζί τους, γιατί ήταν μαύρες. Με σκληρή δουλειά, άριστες σπουδές και μια επαγγελματική πορεία την οποία έχτισε βήμα βήμα, η Χάρις έφτασε στο αξίωμα της αντιπροέδρου των ΗΠΑ, φλερτάροντας μάλιστα έντονα και με το ανώτατο αξίωμα, αυτό της προέδρου.

Τζασίντα Άρντερν

Η πρωθυπουργός της Νέας Ζηλανδίας βρίσκεται στο προσκήνιο από την αρχή της πανδημίας για την άψογη διαχείριση της συγκεκριμένης κρίσης. Η Άρντερν κατανόησε αμέσως τη σοβαρότητα της κατάστασης και επέβαλε αυστηρά μέτρα, θέτοντας τη χώρα της πρώτη στη λίστα με τις «καλύτερες μαθήτριες» στην αντιμετώπιση του Covid-19.

Οζλέμ Τουρέτσι

Η επικεφαλής ερευνών και συνιδρύτρια της βιοτεχνολογικής εταιρείας BioNTech, παιδί μεταναστών από την Τουρκία, σπούδασε και διέπρεψε ως επιστήμονας στη Γερμανία. Η φετινή χρονιά τής ανήκει, καθώς πρωταγωνίστησε στην ανακάλυψη του εμβολίου κατά του κορονοϊού.

Κάθριν Τζάνσεν

Η επικεφαλής των ερευνών για τα εμβόλια της Pfizer δεν είναι υπεύθυνη μόνο για την ανακάλυψη του εμβολίου κατά του κορονοϊού αλλά στο παρελθόν είχε συμμετοχή και στην ανάπτυξη του εμβολίου κατά του HPV. Από την GlaxoSmithKline στη Merck και από τη Wyeth στην Pfizer, η Τζάνσεν έχει εργαστεί με πάθος, προσφέροντας σημαντική γνώση στον κόσμο. Όταν ήταν μικρή, αρρώσταινε συνέχεια, και μάλιστα βαριά, γεγονός που, όπως η ίδια έχει πει, την ώθησε στο να ασχοληθεί με τα φάρμακα.

Σβετλάνα Τιχανόφσκαγια

Η σύζυγος του Σεργκέι Τιχανόφσκι, αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης στη Λευκορωσία, αποφάσισε να κατέβει στις εκλογές μετά την άδικη φυλάκιση του συζύγου της. Έδωσε στον καταπιεσμένο λαό ελπίδα και, παρά το γεγονός ότι δεν κέρδισε τις εκλογές (πιθανότατα εξαιτίας νοθείας), έστειλε ένα ηχηρό μήνυμα. Τον Οκτώβριο του 2020 κέρδισε το ευρωπαϊκό Βραβείο Ζαχάρωφ και είναι υποψήφια για Νόμπελ Ειρήνης.

Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν

Η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είχε την πιο δύσκολη αποστολή εν μέσω πανδημίας. Επικρίθηκε σφοδρά αναφορικά με την παραλαβή και διάθεση των εμβολίων στις χώρες της Ε.Ε., παρ' όλα αυτά κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει την ακεραιότητά της και την ψυχραιμία της στη μεγαλύτερη ίσως παγκόσμια κρίση των τελευταίων ετών.

Μαρία Λεπενιώτη

Η αρεοπαγίτης που προήδρευσε στη δίκη της Χρυσής Αυγής θα μείνει στην Ιστορία για ευνόητους λόγους. Η κ. Λεπενιώτη κατόρθωσε να διευθύνει με απόλυτη ισορροπία μια δίκη που διαρκώς αναβαλλόταν και προκάλεσε πολλές εντάσεις.

Άνγκελα Μέρκελ

Ενόψει των γερμανικών εκλογών η Άνγκελα Μέρκελ αποχωρεί από καγκελάριος της Γερμανίας, αφήνει ωστόσο πίσω της μια σημαντική κληρονομιά, τόσο για τη χώρα της όσο και για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κατερίνα Σακελλαροπούλου

Η πρώτη γυναίκα Πρόεδρος Δημοκρατίας της Ελλάδας αποδεικνύει ότι ο θεσμός του προέδρου είναι διακοσμητικός μόνο κατ' επιλογή. Από τον Μάρτιο του 2020, που ανέλαβε καθήκοντα, η κ. Σακελλαροπούλου έχει δώσει νέο νόημα στο αξίωμα. Η συμμετοχή της στο συσσίτιο την περίοδο των Χριστουγέννων και η συνάντησή της με τη Σοφία Μπεκατώρου είναι δύο μόνο κινήσεις που δείχνουν την επικοινωνιακή δύναμη της Προέδρου της Δημοκρατίας.

Σοφία Μπεκατώρου

Η ολυμπιονίκης της ιστιοπλοΐας είναι η γυναίκα που ανέδειξε το κίνημα MeToo στην Ελλάδα. Αποκαλύπτοντας τον βιασμό της βοήθησε στο να πέσει φως σε υποθέσεις ψυχολογικής βίας, σεξουαλικής βίας, βιασμών ανηλίκων, και στο να οδηγηθούν οι δράστες σε ολική καταστροφή.

Εργαζόμενες μητέρες

Στο αφιέρωμα των «Financial Times» για τις Γυναίκες της Χρονιάς οι εργαζόμενες μητέρες είναι στο Top 10 της λίστας. Η εποχή του κορονοϊού έφερε τις εργαζόμενες μητέρες στα όρια του νευρικού κλονισμού, αφού, με τηλεκπαίδευση και τηλεργασία ταυτόχρονα, κλήθηκαν να υπηρετήσουν την ίδια στιγμή δύο από τους πιο απαιτητικούς ρόλους τους. Το «μαμά πεινάω» απέναντι στις απαιτήσεις του αφεντικού και η εργαζόμενη μητέρα με ακόμη περισσότερες τύψεις, αφού, αν και παρούσα, ουσιαστικά απούσα από το σπίτι. Χρόνια πολλά και καλό κουράγιο σε όλες!

*Όλα τα ξύλα αποξηραίνονται σε πιστοποιημένους φούρνους για καλύτερη ενεργειακή απόδοση.

Η τιμή διάθεσης των καυσόξυλών μας είναι σχεδόν ίδια με τις τιμές των άλλων καυσόξυλων της αγοράς, με επιπλέον χαρακτηριστικά τη διπλάσια θερμαντική αξία και τη μηδενική εκπομπή ρύπων στο περιβάλλον μέσα και έξω από το σπίτι.

Ανάμεικτα Big Bag Οξιά - Δρυς

120€

από 140€

1,2 m³ (χύδην)

Στις τιμές περιλαμβάνεται ο ΦΠΑ!

ΠΡΟΣΑΝΑΜΜΑ (ΔΙΧΤΥ)

3€

από 4,5€

ΠΡΟΣΑΝΑΜΜΑ (ΔΑΔΙ)

5€

από 7€

Όλα τα ξύλα είναι δικής μας κοπής, προερχόμενα από τα Άγραφα Καρδίτσας και τον Όλυμπο.

ΑΠΟ ΦΕΤΟΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΜΕ ΓΕΡΑΝΟ

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε το **www.kafsoxilo.gr**, εναλλακτικά μπορείτε να καλέσετε στα **210 3466996** & **6951 679003** (09:00-18:00)

ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΓΙΑ ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ 15€

ΜΕ ΕΝΑ ΚΛΙΚ ΣΤΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ
www.kyrtsos.gr George Kyrtsos - Γιώργος Κύρτσος @GiorgosKyrtsos

ΝΕΟ ΤΕΣΤ ΑΝΤΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΟΔΕΞΙΑ

Η καταδίκη Σαρκοζί και η αποχώρηση του Όρμπαν αναδεικνύουν τα προβλήματά της.

ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΤΗΣ ΝΔ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ

Δύο σημαντικές εξελίξεις, η πρωτόδικη καταδίκη του πρώην προέδρου της Γαλλίας Σαρκοζί σε τρία χρόνια φυλάκιση για διαφθορά και αθέμιτη άσκηση επιρροής και η αναγκαστική αποχώρηση του κόμματος Fidesz του Όρμπαν από την πολιτική ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (ΕΛΚ) στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αναδεικνύουν βασικά προβλήματα της ευρωπαϊκής κεντροδεξιάς.

Εμφανίζεται εντυπωσιακά αδύναμη σε χώρες στρατηγικής σημασίας, όπως είναι η Γαλλία και η Ιταλία, και αντιμετωπίζει προβλήματα συνοχής εξαιτίας του «αντάρτικου» που έχει κηρύξει εδώ και χρόνια ο πρωθυπουργός της Ουγγαρίας, Όρμπαν, με τελικό αποτέλεσμα ένα επεισοδιακό διαζύγιο με το ΕΛΚ.

> *Οι εξελίξεις δικαιώνουν τον Μητσοτάκη.*

Η πτώση των Ρεπουμπλικάνων

Το 2017 η κεντροδεξιά της Γαλλίας, οι Ρεπουμπλικάνοι, ήταν σε απόσταση βολής από μια θριαμβευτική εκλογική επικράτηση, η οποία θα ενίσχυε τα κεντροδεξιά χαρακτηριστικά της Ε.Ε. Ήταν πολύ πιθανή η νίκη του προεδρικού υποψηφίου της και πρώην πρωθυπουργού Φιγιόν στις προεδρικές εκλογές, η οποία θα δημιουργούσε δυναμική επικράτησης και στις βουλευτικές εκλογές.

Αποκαλύψεις για διαχειριστικές υποθέσεις του Φιγιόν μείωσαν τη δημοτικότητά του, τον άφησαν εκτός δεύτερου γύρου, που εξελίχθηκε σε μονομαχία Μακρόν-Λεπέν, και άνοιξαν τον δρόμο για την εντυπωσιακή πτώση της γαλλικής κεντροδεξιάς.

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι Ρεπουμπλικάνοι κατέγραψαν ποσοστό μόλις 8,48% στις ευρωεκλογές του Μαΐου 2019 και ελέγχουν μόλις 7 από τις 79 ευρωβουλευτικές έδρες που αναλογούν στη Γαλλία.

Η καταδίκη του Σαρκοζί για διαφθορά μεγαλώνει το πρόβλημα αξιοπιστίας της γαλλικής κεντροδεξιάς, εφόσον, αν και έχει παραιτηθεί απ' οποιαδήποτε πολιτική φιλοδοξία, εξακολουθεί

να αποτελεί το πιο αναγνωρίσιμο στέλεχός της.

Η υπόθεση για την οποία καταδικάστηκε αφορά καταγγελία για παράνομη χρηματοδότησή του από τη δισεκατομμυριούχο Λιλιάν Μπετανκούρ, βασική μέτοχο της L'Oréal, για τη χρηματοδότηση της επιτυχημένης προεδρικής εκστρατείας του 2007.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες παρακολούθησαν τις τηλεφωνικές επικοινωνίες του Σαρκοζί το 2014, από τις οποίες προέκυψε ότι χρησιμοποιούσε, μαζί με τον δικηγόρο του, έναν έμπιστο δικαστικό λειτουργό, για να πληροφορείται παρασκηνιακά την εξέλιξη της υπόθεσής του. Σε αντάλλαγμα είχε υποσχεθεί στον δικαστικό λειτουργό την προώθησή του σε μια θέση στο πριγκιπάτο του Μονακό.

Ο Σαρκοζί καταδικάστηκε σε τρία χρόνια φυλάκιση, τα δύο με αναστολή και το τρίτο με την υποχρέωση να μείνει σπίτι του φορώντας ηλεκτρονικό βραχιολάκι εντοπισμού. Άσκησε έφεση και είναι πιθανό να ανατραπεί, στο εφετείο, η καταδικαστική απόφαση.

Η πολιτική ζημιά, όμως, που υπέστησαν ο Σαρκοζί και μαζί με αυτόν οι Ρεπουμπλικάνοι είναι ανεπανόρθωτη, γιατί επισημοποιείται, με δικαστική απόφαση, ο διαχρονικός κομπιναδορισμός για τον οποίο κατηγορείται η γαλλική κεντροδεξιά.

Ο πρόεδρος των Ρεπουμπλικάνων, Κριστιάν Ζακόμπ, υποστήριξε ότι η ετυμηγορία είναι «απολύτως δυσανάλογη και εκθέτει τη δίωξη του Σαρκοζί από το δικαστικό σύστημα».

Πιο προσεκτικός, ο Μισέλ Μπαρνιέ, πρώην υπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας και Ευρωπαίος επίτροπος, θεωρούμενος από πολλούς η προεδρική ελπίδα της κεντροδεξιάς, αρκέστηκε να δηλώσει: «Θέλω απλώς να επανεπιβεβαιώσω τη φιλία μου με τον πρόεδρο Σαρκοζί. Είναι απολύτως νόμιμη η απόφασή του να ασκήσει έφεση».

Ο επικεφαλής των Πρασίνων (EELV), Ζιλιέν Μπαγιού, υπογράμμισε τις πολιτικές ευθύνες των Ρεπουμπλικάνων λέγοντας: «Δεν μπορείτε να τα βάζετε με τη Δικαιοσύνη επειδή δεν σας αρέσει η ετυμηγορία της».

Ένας μακρύς κατάλογος

Υπάρχει ένας μακρύς κατάλογος σημαντικών σκανδάλων τα οποία ρίχνουν τη σκιά τους, διαχρονικά, πάνω στη γαλλική κεντροδεξιά.

Ακόμη, βρίσκεται σε εξέλιξη η υπόθεση «Καράτσι» στην οποία εμπλέκεται ο κεντροδεξιός πρώην πρωθυπουργός Εντουάρ Μπαλαντίρ. Κατηγορείται ότι χρησιμοποίησε την πώληση τριών γαλλικών υποβρυχίων στο Πακιστάν, στα μέσα της δεκαετίας του '90, για να χρηματοδοτήσει την αποτυχημένη εκστρατεία του στις προεδρικές του 1995.

Οριστικό το διαζύγιο ΕΛΚ - Όρμπαν.

Το 2002 έχασαν τη ζωή τους σε βομβιστική επίθεση στο Καράτσι, πρωτεύουσα του Πακιστάν, έντεκα Γάλλοι στρατιωτικοί και ειδικοί, οι οποίοι συμμετείχαν στην επιχειρησιακή ένταξη των τριών υποβρυχίων Agosta στο Πολεμικό Ναυτικό του Πακιστάν. Στην αρχή το σκληρό χτύπημα αποδόθηκε σε ισλαμιστές τρομοκράτες. Στη συνέχεια όμως επικράτησε η άποψη ότι η βομβιστική ενέργεια είχε σχέση με το μοίρασμα των μιζών για τα υποβρύχια που πούλησε η Γαλλία στο Πακιστάν.

Σε φάση συρρίκνωσης η κεντροδεξιά σε Γαλλία και Ιταλία.

Ένα μέρος του ποσού επέστρεψε μέσα από σύνθετη διαδρομή στη Γαλλία για να χρηματοδοτηθεί πολιτικά ο Μπαλαντίρ. Φαίνεται όμως ότι κάποιοι στο Πακιστάν δεν πήραν αυτά που τους είχαν υποσχεθεί. Υπάρχουν ήδη καταδίκες για μη πολιτικά πρόσωπα που εμπλέκονται στην υπόθεση «Καράτσι» στη Γαλλία, ενώ η κάθαρση σε ό,τι αφορά τα πολιτικά πρόσωπα δεν έχει ολοκληρωθεί.

Το 2011 υπήρξε καταδίκη του πρώην Προέδρου της Γαλλικής Δημοκρατίας Σιράκ για οικονομικές ατασθαλίες από την περίοδο που ήταν δήμαρχος του Παρισιού.

Επίσης, τον Ιούνιο του 2020 ο πρώην πρωθυπουργός Φιγιόν καταδικάστηκε σε πενταετή φυλάκιση γιατί είχε προσλάβει στο βουλευτικό του γραφείο τη σύζυγό του χωρίς αυτή να ασκεί οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα. Ο Φιγιόν άσκησε έφεση, αλλά το θέμα, που αναδείχθηκε στην προεκλογική περίοδο των προεδρικών του 2017, σήμανε και το πολιτικό του τέλος.

Τα οικονομικά σκάνδαλα δεν είναι βέβαια αποκλειστικότητα της γαλλικής κεντροδεξιάς. Τον Μάιο του 1993 αυτοκτόνησε ο σοσιαλιστής πρώην πρωθυπουργός Πιερ Μπερεγκοβουά, ο οποίος φαίνεται ότι δεν άντεξε στην αποκάλυψη της χρηματοδότησής του από μεγαλοεπιχειρηματία και στενό φίλο του σοσιαλιστή Προέδρου της Δημοκρατίας Μιτεράν, προκειμένου να αγοράσει διαμέρισμα στο κέντρο του Παρισιού.

Το 2013 δημιουργήθηκε ειδική εισαγγελία για την αντιμετώπιση του οικονομικού εγκλήματος (PNF) ως απάντηση στην υπόθεση φοροδιαφυγής του σοσιαλιστή υπουργού... Προϋπολογισμού Ζερόμ Καϊζάκ.

Bygmalion και Καντάφι

Το χειρότερο για τον Σαρκοζί και τους Ρεπουμπλικάνους είναι ότι η καταδίκη για την παρασκηνιακή διαχείριση της υπόθεσης Μπετανκούρ προετοιμάζει το έδαφος για αρνητικές γι' αυτόν εξελίξεις σε σοβαρότερες υποθέσεις.

Ο Σαρκοζί κατηγορείται ότι ξεπέρασε το όριο δαπανών στην αποτυχημένη προεδρική εκστρατεία του το 2012 κατά 18,5 εκατ. ευρώ. Το ανώτατο όριο δαπανών ήταν 22,5 εκατ. ευρώ, αλλά ο Σαρκοζί θεωρείται ότι τις έφτασε στα 41 εκατ. ευρώ, χρησιμοποιώντας τις καλές υπηρεσίες της εταιρείας δημοσίων σχέσεων Bygmalion, από την οποία πήρε το όνομά του το σκάνδαλο.

Εξαιρετικά σοβαρή είναι και η υπόθεση της ενδεχόμενης χρηματοδότησής του από τον Καντάφι. Όταν το 2011 η Γαλλία πρωταγωνίστησε στην επέμβαση στη Λιβύη που κατέληξε στην εξόντωση του Καντάφι και την πτώση του καθεστώτος του, ο γιος του Λίβυου δικτάτορα, Σαΐφ αλ Ισλάμ Καντάφι, υποστήριξε ότι είχαν χρηματοδοτήσει με 50 εκατ. ευρώ την προεδρική εκστρατεία του Σαρκοζί το 2007. Εμφανίστηκε ένας μεσάζοντας ο οποίος υποστήριξε ότι παρέδωσε βαλίτσες γεμάτες μετρητά στον Σαρκοζί, ενώ ένας πρώην υπουργός Πετρελαίου του καθεστώτος Καντάφι είχε σημειώσει στο προσωπικό του ημερολόγιο τη συναλλαγή που καταγγέλθηκε.

Ο Σαρκοζί διαψεύδει κάθε δοσοληψία με το καθεστώς Καντάφι και υπογραμμίζει ότι αυτός πρωταγωνίστησε στην

ανατροπή του. Από την άλλη, οι κατήγοροί του επισημαίνουν ότι αμέσως μετά την ανάληψη των προεδρικών καθηκόντων του κάλεσε επίσημα τον Καντάφι στο Παρίσι, σε μια εντυπωσιακά σκηνοθετημένη επίσκεψη που συνοδεύτηκε από σημαντικές επιχειρηματικές συμφωνίες. Ο Καντάφι είχε συμπληρώσει 35 χρόνια στην εξουσία χωρίς να έχει δεχτεί επίσημη πρόσκληση από Γάλλο πρόεδρο.

Ανεξάρτητα από την ακρίβεια των καταγγελιών σε βάρος του Σαρκοζί, είναι φανερό ότι αποτελούν τεράστιο πολιτικό βάρος για τον ίδιο και κυρίως για τους σκληρά δοκιμαζόμενους Ρεπουμπλικάνους. Από την εικόνα της ηθικής και διαχειριστικής απαξίωσης των Ρεπουμπλικάνων επωφελούνται ο φιλελεύθερος Μακρόν και η ακροδεξιά Λεπέν, οι οποίοι ερίζουν για τους απογοητευμένους ψηφοφόρους της γαλλικής κεντροδεξιάς.

Σοβαρά προβλήματα εικόνας έχει και η ιταλική κεντροδεξιά, το κόμμα Forza Italia του Μπερλουσκόνι. Είναι κι αυτή σε μονοψήφια εκλογικά και δημοσκοπικά ποσοστά. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Forza Italia ελέγχει μόλις 7 από τις 76 ευρωβουλευτικές έδρες που αναλογούν στην Ιταλία, με τον Μπερλουσκόνι να κατέχει μία από αυτές.

Η μεγάλη πολιτική και εκλογική αδυναμία της γαλλικής και της ιταλικής κεντροδεξιάς αποτελεί σοβαρό πρόβλημα και για τη ΝΔ, εφόσον χώρες στρατηγικής σημασίας δεν μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στην ανάπτυξη δυναμικής κεντροδεξιάς πολιτικής στην Ε.Ε.

Επεισοδιακό διαζύγιο

Την κατάσταση περιπλέκει το επεισοδιακό διαζύγιο του κόμματος του Όρμπαν, Fidesz, με την πολιτική ομάδα του ΕΛΚ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το υπερουντηρητικό Fidesz είδε τη συμμετοχή του στο ΕΛΚ να «παγώνει» με απόφαση του Μαρτίου του 2019. Υπήρξε όμως ένα πολιτικός συμβιβασμός, με αποτέλεσμα οι ευρωβουλευτές του να συνεχίσουν να συμμετέχουν στην πολιτική ομάδα του ΕΛΚ, η οποία αριθμεί 187 ευρωβουλευτές επί συνόλου 705.

Επειδή όμως συγκεκριμένοι ευρωβουλευτές του Fidesz εξακολουθούσαν να προκαλούν με υβριστικές δηλώσεις σε βάρος κεντροδεξιών κυβερνήσεων ή συναδέλφων τους στο ΕΛΚ, αποφασίστηκε η αυστηροποίηση των καταστατικών κανόνων του ΕΛΚ, για να διευκολύνεται το «πάγωμα» της

> *Η αποχώρηση του Fidesz παραπέμπει, σε μικρότερη κλίμακα, στη ρήξη με τους Βρετανούς Συντηρητικούς το 2009.*

συμμετοχής ή και η διαγραφή ευρωβουλευτών που δεν κινούνται σε ευρωπαϊκό πλαίσιο, ακόμη και των κομμάτων τους.

Χρειάστηκαν δύο μήνες εσωτερικής διαπραγμάτευσης στο ΕΛΚ για να συμφωνηθούν αλλαγές που υποστηρίζονται από τη μεγάλη πλειονότητα των ευρωβουλευτών. Οι αλλαγές εγκρίθηκαν από τους ευρωβουλευτές με 148 ψήφους υπέρ, 28 κατά και 4 αποχές.

Ο Όρμπαν θεώρησε ότι η αλλαγή των καταστατικών κανόνων προετοίμαζε την αποπομπή των ευρωβουλευτών και του κόμματός του από την πολιτική ομάδα του ΕΛΚ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Έστειλε επιστολή στον επικεφαλής των κεντροδεξιών ευρωβουλευτών, Βέμπερ, προειδοποιώντας για τις συνέπειες που θα είχε η αλλαγή των καταστατικών κανόνων και ανακοίνωσε την αποχώρηση του Fidesz από την πολιτική ομάδα του ΕΛΚ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μόλις πληροφορήθηκε επισήμως τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας.

Το ΕΛΚ χάνει με αυτό το διαζύγιο το ισχυρότερο σε εθνικό επίπεδο κόμμα μέλος του, εφόσον το Fidesz ελέγχει 12 από τις 21 έδρες που αναλογούν στην Ουγγαρία.

Οι ευρωβουλευτικές έδρες του ΕΛΚ μειώνονται αυτόματα από 187 σε 175, με δεύτερη δύναμη τους Σοσιαλδημοκράτες και τους συμμάχους τους με 145 έδρες και τρίτη δύναμη τους Φιλελεύθερους (Renew Europe) με 97. Ακολουθούν οι ακροδεξιοί της ομάδας Ταυτότητα και Δημοκρατία με 95 έδρες, οι Πράσινοι με 73, οι Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές με 62, η Αριστερά με 39 και οι ανένταχτοι με 27 έδρες.

Το ΕΛΚ γνωρίζει, σε μικρότερη κλί-

GETHEALTHIER

ΚΕΝΤΡΟ ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗΣ ΑΠΟΣΥΜΠΙΕΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΓΕΝΝΗΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Αποσυμπίεση Μεσοσπονδύλιου Δίσκου

Στην Get Healthier, χάρη στις συντονισμένες προσπάθειες μιας ομάδας κορυφαίων ιατρών και μηχανικών ιατρικών οργάνων, εφαρμόζουμε τις τελευταίες εξελίξεις της βιοτεχνολογίας για να προσφέρουμε μη χειρουργική, μη επεμβατική Αποσυμπίεση του Μεσοσπονδύλιου Δίσκου.

Πρόκειται για μια απόλυτα ασφαλή και αποτελεσματική διαδικασία, χωρίς φάρμακα, ενέσεις, χειρουργεία και αναισθησία, η οποία πραγματοποιείται σε ειδικό θεραπευτικό κρεβάτι που ελέγχεται από ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Έτσι, δίνουμε λύσεις σε συχνές επώδυνες παθήσεις όπως οσφυαλγία, ισχιαλγία, κήλη, προβολή δίσκου, αυχενικό σύνδρομο.

GETHEALTHIER

Λ. Κηφισίας 53, Αμπελόκηποι, τηλ. 210-69.93.527
www.gethealthier.gr

μακα, τις διαρροές που υπέστη προς τα δεξιά μετά τις ευρωεκλογές του 2009. Τον Ιούνιο του 2009 οι Βρετανοί Συντηρητικοί και το Πολιτικό Δημοκρατικό Κόμμα της Τσεχίας αποχώρησαν από την πολιτική ομάδα του ΕΛΚ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για να πρωταγωνιστήσουν στη δημιουργία της ομάδας των Ευρωπαίων Συντηρητικών και Μεταρρυθμιστών (ECR).

Από τις ευρωεκλογές του 1999 μέχρι τις ευρωεκλογές του 2009 το ΕΛΚ και οι συνεργαζόμενες δυνάμεις εξασφάλιζαν εκλογικά ποσοστά της τάξης του 36%-37% και αποτελούσαν τη μεγαλύτερη δύναμη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η διάσπαση του 2009 και η γενικότερη πτωτική τάση της ευρωπαϊκής κεντροδεξιάς περιόρισαν το ποσοστό της στις ευρωεκλογές του 2014 γύρω στο 24% και στις ευρωεκλογές του 2019 γύρω στο 22%.

Ακόμη και μετά την αποχώρηση του Fidesz το ΕΛΚ θα εξακολουθήσει να έχει τη μεγαλύτερη πολιτική ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Με το πέρασμα του χρόνου, όμως, περιορίζεται το συγκριτικό πλεονέκτημά του έναντι των άλλων. Χρειάζεται πλέον η συνεννόηση μεταξύ του ΕΛΚ, των Σοσιαλιστών και των συμμάχων τους και των Φιλελευθέρων του Renew Europe για τον οχηματισμό σταθερής πλειοψηφίας και την προώθηση θεμάτων μεγάλης σημασίας.

Το Fidesz του Όρμπαν αναμένεται να ενώσει τις δυνάμεις του με τους Πολωνούς Συντηρητικούς του Κατσίνσκι, που αποτελούν –μετά την αποχώρηση των Βρετανών Συντηρητικών λόγω Brexit– τη μεγάλη δύναμη της πολιτικής ομάδας των Ευρωπαίων Συντηρητικών και Μεταρρυθμιστών.

Με τη μετακίνηση του Fidesz από το ΕΛΚ προς τους Συντηρητικούς εξασθενεί η θέση του ΕΛΚ στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

Η αποδυνάμωση της ευρωπαϊκής κεντροδεξιάς κάνει πιο δύσκολη τη συνεννόηση με τους Σοσιαλιστές και τους Φιλελεύθερους και προσφέρει νέες δυνατότητες στους Συντηρητικούς ευρωσκεπτικιστές και στους ακροδεξιούς αντιευρωπαίους.

Τα πολιτικά προβλήματα δεν περιορίζονται βέβαια στον χώρο του ΕΛΚ. Οι Σοσιαλιστές έχουν τις ίδιες και μεγαλύτερες αδυναμίες, ενώ οι Φιλελεύθεροι του Renew Europe έχουν σχετικά περιορισμένες δυνάμεις και γνωρίζουν κι αυτοί απογοητεύσεις, όπως είναι η εκλογική καθίζηση των Ciudadanos στην Ισπανία.

Η καταδίκη Σαρκοζί ένα ακόμη πλήγμα για τους Ρεπουμπλικάνους.

Ο ρόλος Μητσοτάκη

Ο Μητσοτάκης είναι από τους πρώτους που ξεκίνησαν τη διαδικασία για να απομονωθεί και στη συνέχεια να απομακρυνθεί το Fidesz από το ΕΛΚ. Θεωρούσε πάντα ότι ο Όρμπαν αμφισβητούσε δυναμικά τις αρχές και τις αξίες στις οποίες στηρίζεται η Ε.Ε.

Υπήρξαν και συγκεκριμένες επιλογές του Όρμπαν που ενίσχυσαν την αντιπαλότητα μεταξύ των δύο ηγετών. Ο Όρμπαν είναι σταθερός υποστηρικτής του ακραίου εθνικιστή Γκρούεφσκι, στον οποίο πρόσφερε πολιτικό άσυλο όταν ο δεύτερος εγκατέλειψε τη Βόρεια Μακεδονία για να αποφύγει την καταδίκη και φυλάκισή του για σκάνδαλα κατά τη διάρκεια της πρωθυπουργίας του. Επίσης, ο Όρμπαν αρνείται τη συμμετοχή της Ουγγαρίας στο μοίρασμα των βαρών που προκαλούν οι προσφυγικές-μεταναστευτικές ροές, ενώ έχει την τάση να εκθειάζει τον Ερντογάν, παρά το γεγονός ότι αυτός οργανώνει τις ροές που καταγγέλλει ο Όρμπαν.

Μητσοτάκης και ΝΔ με ενισχυμένο ρόλο στην ευρωπαϊκή κεντροδεξιά.

Η αναγκαστική αποχώρηση του Fidesz από το ΕΛΚ αποτελεί προσωπική δικαίωση του Μητσοτάκη και ενισχύει το προφίλ του στο εσωτερικό του ΕΛΚ, αλλά και μεταξύ των μετριοπαθών Σοσιαλιστών και των Φιλελευθέρων.

Θα πρέπει πάντως το ΕΛΚ να περιμένει σκληρό πόλεμο από το δίδυμο Όρμπαν-Κατσίνσκι, που εξακολουθεί να κυριαρχεί πολιτικά σε Ουγγαρία και Πολωνία. Μόνο η μεγάλη οικονομική εξάρτηση των χωρών τους από τη Γερμανία μπορεί να μετριάσει τον ευρωσκεπτικισμό τους και το μένος τους κατά του ΕΛΚ.

Ο Μητσοτάκης και η ΝΔ ενισχύουν τον πρωταγωνιστικό τους ρόλο στο εσωτερικό του ΕΛΚ. Ο Μητσοτάκης με την εικόνα του μεταρρυθμιστή που έχει και η ΝΔ με την εκλογική της ισχύ. Μετά την αποχώρηση του Fidesz τα εκλογικά ισχυρά κόμματα που συμμετέχουν στην πολιτική ομάδα του ΕΛΚ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι περιορισμένα σε αριθμό. Το γερμανικό Χριστιανοδημοκρατικό-Χριστιανοκοινωνικό με 29 ευρωβουλευτικές έδρες από τις 96 που αναλογούν στη Γερμανία. Η ΝΔ με 8 στις 21 έδρες που αναλογούν στην Ελλάδα. Το ιρλανδικό Fine Gael με 5 στις 13. Το αυστριακό Λαϊκό Κόμμα με 7 στις 19. Η Κροατική Δημοκρατική Ένωση με 4 στις 12. Το Εθνικό Φιλελεύθερο Κόμμα της Ρουμανίας με 10 στις 33. Το κόμμα Πολίτες για την Ευρωπαϊκή Ανάπτυξη της Βουλγαρίας με 5 στις 17. Το Εθνικιστικό Κόμμα της Μάλτας με 2 στις 6 και ο Δημοκρατικός Συναγερμός της Κύπρου με 2 στις 6.

Σε επίπεδο προσωπικοτήτων της ευρωπαϊκής κεντροδεξιάς κυριαρχεί βέβαια η Μέρκελ, η οποία όμως δεν θα διεκδικήσει πέμπτη θητεία στις βουλευτικές εκλογές του Σεπτεμβρίου 2021. Ο Έλληνας πρωθυπουργός και ο καγκελάριος της Αυστρίας, Κουρτς, είναι οι άλλες δύο προσωπικότητες της ευρωπαϊκής κεντροδεξιάς που θεωρούνται εξαιρετικά ικανοί εκπρόσωποί της με καλή πολιτική προοπτική.

Οι δυσκολίες της ευρωπαϊκής κεντροδεξιάς, όπως αναδεικνύονται από την καταδίκη του Σαρκοζί και την αποχώρηση του Fidesz από την πολιτική ομάδα του ΕΛΚ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθιστούν πιο περίπλοκη την προώθηση κεντροδεξιών λύσεων σε ευρωπαϊκά θέματα μεγάλης σημασίας και τη συνεννόηση με τις άλλες πολιτικές ομάδες, που αντιμετωπίζουν κι αυτές σοβαρά πολιτικά και εσωτερικά προβλήματα.

Η σταδιακή συρρίκνωση των δυνάμεων της κεντροδεξιάς, ιδιαίτερα στον ευρωπαϊκό Νότο και σε μικρότερο βαθμό στην Ανατολική Ευρώπη, προσφέρει νέες ευκαιρίες σε Μητσοτάκη και ΝΔ, που πρωταγωνιστούν ήδη στις εξελίξεις, και δημιουργεί μεγαλύτερες υποχρεώσεις, εφόσον η Ελλάδα χρειάζεται ευρωπαϊκές απαντήσεις σε πολλές από τις προκλήσεις που έχει μπροστά της.

© Daphne Tolis / MSF

ΤΩΡΑ ΠΟΥ ΠΟΛΕΜΑΕΙ ΝΑ ΚΡΑΤΗΘΕΙ

ΤΩΡΑ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙΣ, ΣΩΣΕ ΖΩΕΣ.

Γιατί σε σένα μόνο στηριζόμαστε.
Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα χρηματοδοτούμαστε 100% από ιδιωτικές δωρεές για να μπορούμε να παρέχουμε ιατρική φροντίδα σε ανθρώπους αποκλεισμένους από την υγειονομική περίθαλψη, σε θύματα βίας, φυσικών καταστροφών ή ενόπλων συγκρούσεων.

ΚΑΝΕ ΤΩΡΑ ΤΗ ΔΩΡΕΑ ΣΟΥ. ΣΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ.

msf.gr/torapouboreis **210 5 200 500**

MEDECINS SANS FRONTIERES
ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ

Σημαντική «ελληνική» ανακάλυψη για τη σχέση ματρίου και κορονοϊού

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΚΚΑΣ

Τη σχέση μεταξύ των παθολογικών επιπέδων ματρίου, είτε χαμηλών είτε υψηλών, και της επιδείνωσης των ασθενών με κορονοϊό εντόπισε μελέτη του University College London, η οποία έγινε από ομάδα επιστημόνων με επικεφαλής τον Έλληνα Πλούταρχο Ε. Τζούλη, επίτιμο αναπληρωτή καθηγητή Ενδοκρινολογίας στην Ιατρική Σχολή του University College London.

Η μελέτη παρακολούθησε 488 ενήλικες ασθενείς με κορονοϊό σε δύο πανεπιστημιακά νοσοκομεία του Λονδίνου για ένα διάστημα οκτώ εβδομάδων και διαπίστωσε την ιδιαιτέρως υψηλή συχνότητα επιπέδων ματρίου στο αίμα εκτός φυσιολογικών ορίων στους ασθενείς.

Ο ένας στους τέσσερις ασθενείς που είχε χαμηλά επίπεδα ματρίου κατά την επίσκεψή του στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών φάνηκε ότι είχε και διπλάσια πιθανότητα εμφάνισης οξείας αναπνευστικής ανεπάρκειας και ανάγκης για διασωλήνωση. Επιπλέον, η μελέτη έδειξε για πρώτη φορά ότι οι ασθενείς που εμφάνισαν υψηλά επίπεδα ματρίου κατά τη διάρκεια της νοσηλείας τους είχαν τριπλάσια πιθανότητα να χάσουν τη ζωή τους σε σύγκριση με ασθενείς με φυσιολογικά επίπεδα ματρίου.

Αποκαλύπτεται, λοιπόν, ένας χρήσιμος δείκτης που μπορεί να παρέχει επιπλέον πληροφορίες στους γιατρούς σχετικά με το ποιοι ασθενείς με Covid-19 αντιμετωπίζουν αυξημένο κίνδυνο σημαντικής επιδείνωσης, ανάγκης για αναπνευστική υποστήριξη ή ακόμη και θανάτου. Για παράδειγμα, οι ασθενείς με υψηλά επίπεδα ματρίου μετά από δύο ημέρες νοσηλείας είχαν δυόμισι φορές μεγαλύτερη θνητότητα σε σχέση με τους υπόλοιπους ασθενείς.

Η επιστημονική ομάδα συστήνει τη μέτρηση των επιπέδων ματρίου κατά τον πρώτο εργαστηριακό έλεγχο και περιοδικά κατά τη διάρκεια της νοσηλείας.

Να τονίσουμε ότι η διατροφική πρόσληψη αλατιού στην πλειονότητα των περιπτώσεων δεν συσχετίζεται με τα χαμηλά επίπεδα ματρίου. Εξαίρεση αποτελούν σπάνιες περιπτώσεις υπερβολικά χαμηλής πρόσληψης αλατιού.

Τα συμπεράσματα της μελέτης δεν μεταφράζονται σε καμία περίπτωση σε οδηγίες προς τους ασθενείς για υψηλότερη ή χαμηλότερη κατανάλωση αλατιού.

> Μελέτη του University College London, η οποία έγινε από ομάδα επιστημόνων με επικεφαλής τον Έλληνα Πλούταρχο Ε. Τζούλη, δείχνει πως μετρώντας τα επίπεδα ματρίου στον οργανισμό μπορούμε να προβλέψουμε την πορεία της νόσου.

Παχυσαρκία: 2,7 δισεκατομμύρια ενήλικες θα είναι υπέρβαροι ή παχύσαρκοι το 2025 σε όλο τον κόσμο

Με την εξάπλωση της πανδημίας κορονοϊού, το ενδιαφέρον όλων έχει επικεντρωθεί στη διασπορά του ιού και στην προσπάθεια αναχαίτισής της, ξεχνώντας άλλες επικίνδυνες επιδημίες που εδώ και δεκαετίες υπονομεύουν την υγεία δισεκατομμυρίων ανθρώπων. Μία εξ αυτών –την οποία οι επιστήμονες όντως αναφέρουν ως επιδημία, χωρίς να αποδίδεται σε έναν μεταδοτικό λοιμογόνο παράγοντα– είναι η παχυσαρκία, που θεωρείται και «μητέρα» πολλών θανατηφόρων ασθενειών.

Με βασικό μήνυμα «Every body needs everybody» η φετινή Παγκόσμια Ημέρα Παχυσαρκίας (4/3/2021), όπως έχει καθιερωθεί από την Παγκόσμια Ομοσπονδία Παχυσαρκίας (World Obesity Federation – WOF), προσπάθησε να μας υπενθυμίσει ότι είμαστε όλοι δυνητικά σε κίνδυνο, αλλά είμαστε και όλοι υπεύθυνοι για να αναλάβουμε ατομική και συλλογική δράση, ιδίως στην εποχή της Covid-19.

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Παχυσαρκίας, η Ελληνική Εταιρεία Μελέτης της Παχυσαρκίας, του Μεταβολισμού και των Διαταραχών Διατροφής (ΕΠΑΜΕΔΙ) και η WOF τονίζουν ότι αν συνεχιστούν οι σημερινές τάσεις 2,7 δισεκατομμύρια ενήλικες θα είναι υπέρβαροι ή παχύσαρκοι το 2025 σε όλο τον κόσμο.

Η παχυσαρκία, χρόνια νόσος αλλά και ένας από τους βασικότερους προδιαθεσικούς παράγοντες εμφάνισης πολλών άλλων σοβαρών νοσημάτων, αποτελεί στις μέρες μας παγκόσμια επιδημία.

Σήμερα 800 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο πάσχουν από παχυσαρκία και, αν και επιφανειακά η παχυσαρκία θεωρείται από πολλούς απλή επιλογή τρόπου ζωής, κάτω από την επιφάνεια γνωρίζουμε πλέον καλά ότι οι ρίζες της είναι πολλές και βαθιές.

> Σήμερα 800 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο πάσχουν από παχυσαρκία και πλέον γνωρίζουμε ότι οι ρίζες της είναι πολλές και βαθιές.

Υπάρχουν πολλοί παράγοντες που συντελούν στον αυξημένο κίνδυνο εμφάνισης παχυσαρκίας, όπως τα γονίδια, οι βιολογικοί παράγοντες, η ψυχική υγεία, η δυνατότητα πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας, η έκθεση σε υπερεπεξεργασμένες ανθυγιεινές τροφές, ο αδρανής τρόπος ζωής.

Η πρόληψη είναι η μεγαλύτερη επένδυση για τις επόμενες γενιές στη μάχη κατά της παχυσαρκίας. Τα τελευταία χρόνια το ποσοστό των παιδιών με παχυσαρκία διπλασιάζεται κάθε 10 χρόνια. Εάν οι σημερινές τάσεις συνεχιστούν, μέχρι το 2030 250 εκατομμύρια παιδιά σχολικής ηλικίας (ηλικίας 5 έως 18 ετών) σε όλο τον κόσμο θα πάσχουν από παχυσαρκία. Η αύξηση αυτή θα είναι της τάξης του 60%. Η παιδική παχυσαρκία επηρεάζει τη σωματική και ψυχική υγεία, την αυτοεκτίμηση, την κοινωνική αποδοχή, τις επιδόσεις στις σπουδές και την ποιότητα ζωής παιδιών και εφήβων και συχνότατα οδηγεί στην παχυσαρκία στην ενήλικη ζωή.

Να τονίσουμε ακόμη ότι στην εποχή της πανδημίας είναι πλέον γνωστό ότι τα άτομα με παχυσαρκία έχουν διπλάσιο κίνδυνο να νοσηλευτούν εάν νοσήσουν από Covid-19. Ένας στους δύο ασθενείς που νοσηλεύονται λόγω Covid-19 είναι παχύσαρκος.

ΜΕΓΑ
Ψήφος εμπιστοσύνης από τους καταναλωτές για τα άριστα προϊόντα της

Τόσο οι μάσκες προφύλαξης όσο και τα μωρομάντηλα της εταιρείας ανακηρύχθηκαν Προϊόντα της Χρονιάς!

Σε μία ξεχωριστή διαδικτυακή εκδήλωση, η οποία υλοποιήθηκε μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα της Direction Business Network την Πέμπτη 25 Φεβρουαρίου 2021, πραγματοποιήθηκε η απονομή των διεθνούς κύρους βραβείων «Προϊόν της Χρονιάς 2021», όπου η εταιρεία ΜΕΓΑ έλαβε μία σημαντική διάκριση για τις μάσκες προφύλαξης.

Επίσης, κατά τη διοργάνωση για το βραβείο «Προϊόν της Χρονιάς» (Voted Product of the Year) τα μωρομάντηλα BabyCare Calming απέσπασαν την υψηλότερη διάκριση.

Ειδικότερα, στα πλαίσια του διεθνούς κύρους θεσμού, που στόχο έχει να επιβραβεύσει την καινοτομία, οι μάσκες υψηλής προστασίας ΜΕΓΑ, μία ακόμη καινοτόμα πρόταση της εταιρείας ΜΕΓΑ Α.Ε., που προσφέρουν άριστο συνδυασμό εξαιρετικά υψηλής προστασίας (BFE≥98% βάσει EN 14683) και αξεπέραστης άνεσης, ακόμα και μετά από πολύωρη χρήση, αναδείχθηκαν «Προϊόν της Χρονιάς 2021» στην κατηγορία τους, μετά από ανεξάρτητη καταναλωτική έρευνα που διεξήχθη από την IRI σε δείγμα 3.200 καταναλωτών στην Ελλάδα.

Η κορυφαία αυτή διάκριση αποτελεί για τις μάσκες προσώπου ΜΕΓΑ την πιο σημαντική επιβράβευση, αφού προέρχεται από τους ίδιους τους καταναλωτές, αλλά και σημαντική δέσμευση για τη ΜΕΓΑ Α.Ε., η οποία θα συνεχίσει με συνέπεια να επενδύει στην καινοτομία, στην έρευνα και στον σχεδιασμό ελληνικών προϊόντων κορυφαίας ποιότητας, που εξασφαλίζουν τον μοναδικό συνδυασμό άριστης αποτελεσματικότητας και μέγιστης φιλικότητας στο δέρμα.

Μωρομάντηλα

Το βραβείο «Προϊόν της Χρονιάς» (Voted Product of the Year) είναι ο μεγαλύτερος και σημαντικότερος θεσμός βράβευσης διεθνώς σχετικά με την καινοτομία καταναλωτικών προϊόντων και υπηρεσιών, με τις διακρίσεις να προκύπτουν μετά από ψηφοφορία του καταναλωτικού κοινού.

Στα πλαίσια της διοργάνωσης αυτής, τα μωρομάντηλα BabyCare Calming αναδείχθηκαν «Προϊόν της Χρονιάς 2021» στην κατηγορία τους, μετά από ανεξάρτητη καταναλωτική έρευνα που διεξήχθη από την IRI σε δείγμα 3.200 καταναλωτών στην Ελλάδα.

Τα νέα μωρομάντηλα BabyCare Calming Pure Water προσφέρουν μια πρωτοποριακή πρόταση βρεφικής φροντίδας. Σχεδιασμένα με απαλή σύνθεση και με σύμμαχο τη φύση, είναι τα μόνα που περιέχουν αγνό νερό (πάνω από 96%) και φυτικά εκχυλίσματα βαμβακιού και

οργανικής λεβάντας. Έτσι, προσφέρουν, εκτός από απαλή, και χαλαρωτική φροντίδα στο βρεφικό δέρμα.

Μία ακόμη καινοτόμα πρόταση της 100% ελληνικής εταιρείας ΜΕΓΑ, η οποία έχει πολυετή εμπειρία στον σχεδιασμό υγρών μαντηλιών και επενδύει συνεχώς στην καινοτομία και στην έρευνα, με στόχο την κάλυψη και των πιο υψηλών απαιτήσεων. Η κορυφαία αυτή διάκριση αλλά και η σταθερά Νο 1* θέση της μάρκας BabyCare στην ελληνική αγορά εδώ και χρόνια αποτελούν για τη ΜΕΓΑ τη μεγαλύτερη επιβράβευση, αφού προέρχονται από τους ίδιους τους καταναλωτές.

Η εταιρεία ΜΕΓΑ στέκεται επίσης δίπλα στην ελληνική κοινωνία και την περίοδο της πανδημίας και μάλιστα προχώρησε σε δύο ιδιαίτερα σημαντικές ενέργειες μέσα στο 2021.

Η μία αφορούσε τη δωρεά αντιδραστηρίων για μοριακή διάγνωση, με συνοδό εξοπλισμό ένα πλήρως αυτοματοποιημένο και εγκεκριμένο για διαγνωστική χρήση σύστημα real-time PCR στο ΓΝΕ «Θριάσιο», όπου λειτουργεί Εργαστήριο Μοριακού Ελέγχου. Με τη δωρεά, το νοσοκομείο εξασφαλίζει την ταχύτερη και ακριβέστερη δυνατή διάγνωση για τους θετικούς σε Covid-19 ασθενείς και ως εκ τούτου και την ταχύτερη και ασφαλέστερη θεραπεία τους.

Η δεύτερη ενέργεια αφορούσε τη δωρεά ιατρικού εξοπλισμού στις ΜΕΘ του Τζάνειου Νοσοκομείου, για να ενισχύσει το σημαντικό του έργο. Ο εξοπλισμός περιλάμβανε: ηλεκτροκαρδιογράφο, ηλεκτροεγκεφαλογράφο, απινιδωτή, μηχάνημα υποθερμίας/υπερθερμίας, συσκευές χορήγησης οξυγόνου με υψηλή ροή O2 (High Flow), μηχανήματα μέτρησης βάθους καταστολής, εξωτερικό βηματοδότη, ασκό ανάνηψης με ρεζερβουάρ οξυγόνου, σύστημα μέτρησης ενδοκράνιας πίεσης, τροχήλατα για επείγουσες καταστάσεις, ψηφιακά οσμόμετρα, μηχανήματα έμμεσης θερμιδομετρίας, γερανό μετακίνησης ασθενών με δυνατότητα ζύγισης, τροχήλατα νοσηλείας/αλλαγής, τροχήλατη φορητή αναρρόφηση, διαθερμία, φως χειρουργείου φορητό, ψυγεία φαρμάκων, στατώ/στήλες ορού, επικλίνια στατώ κονσόλας.

**Στοιχεία Nielsen: Babywipes, Total Greece, Volume market shares, 2014-2020*

Κάθε εβδομάδα η Free Sunday, σε συνεργασία με το εξειδικευμένο πάνω στο στοίχημα site www.betarades.gr, σας ενημερώνει διεξοδικά με μοναδικό στόχο το... ταμείο.

Betarades.gr

Το Betarades.gr και η F.S. σάς προσφέρουν για μία ακόμη φορά τα προγνωστικά τους για τα παιχνίδια της εβδομάδας. Μπορεί να μην είδαμε παιχνίδια για το Champions League και Europa League τις προηγούμενες μέρες, ωστόσο το πρόγραμμα γέμισε με αγώνες πρωταθλημάτων. Πολλές επιλογές στο Στοίχημα προέκυψαν με τις εμβόλιμες, ενώ η δράση φυσικά δεν σταματά όλο το Σαββατοκύριακο! Το Betarades.gr επιστρέφει με πέντε δυνατά σημεία που έχει ξεχωρίσει για τα παιχνίδια της Κυριακής. Ανάμεσά τους το βλέμμα τραβάει η αναμέτρηση Τότεναμ - Κρίσταλ Πάλας για την Premier League. Πρόταση έχει προκύψει και για ματς εντός συνόρων, από τη Super League Interwetten. Ακόμη, έχουμε προγνωστικά για αγώνες που θα διεξαχθούν στην Ιταλία, στην Τουρκία και στην Πορτογαλία. Πάμε ευθύς αμέσως να δούμε τι προτείνουμε!

Οι προτάσεις Στοιχήματος ξεκινάνε από την Αγγλία και την Premier League, εκεί όπου η Τότεναμ υποδέχεται στις 21:15 την Κρίσταλ Πάλας για την 27η αγωνιστική. Η ομάδα του Ζοσέ Μουρίνιο βρίσκεται σε εξαιρετική αγωνιστική κατάσταση και προέρχεται από δύο νίκες, και μάλιστα με το ίδιο σκορ (4-0), απέναντι στη Βόλφσμπεργκερ για το Europa League και την Μπέρνλι για το πρωτάθλημα. Περίοδο φόρμας διανύει ο Μπέιλ, που σκόραρε τρεις φορές στις συγκεκριμένες αναμετρήσεις. Η Κρίσταλ Πάλας είναι ιδιαίτερα μαχητική στα εκτός έδρας παιχνίδια της, ενώ έχει επικρατήσει στα δύο από τα τρία τελευταία, και συγκεκριμένα επί της Νιούκαστλ (2-1) και της Μπράιτον (2-1). Βρίσκεται στη 13η θέση της βαθμολογίας. Η Τότεναμ είναι φυσικά το μεγάλο φαβορί για τη νίκη και σκοράρει εύκολα, όμως και η Κρίσταλ Πάλας είναι επικίνδυνη μακριά από το γήπεδό της και μπορεί να πετύχει γκολ. Θα προτιμήσουμε το Over 2.5 σε απόδοση 1.80.

ΕΓΚΥΡΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΑΠΟ ΤΟ BETARADES.GR

Με τα γκολ στο Λονδίνο!

Όρθιος στο Αγρίνιο ο Βόλος

Συνεχίζουμε με τα... δικά μας και τη Super League Interwetten. Ο Παναιτωλικός υποδέχεται τον ΝΠΣ Βόλο στις 17:15 για την 25η αγωνιστική του πρωταθλήματος. Οι γηπεδούχοι βρίσκονται στην προτελευταία θέση της βαθμολογίας και προέρχονται από εκτός έδρας ήττα (1-0) από την ΑΕΛ στο πρωτάθλημα. Είχε προηγηθεί σπουδαία νίκη στο γήπεδό τους με 1-0 επί του Παναθηναϊκού. Μετά την ανάληψη της τεχνικής ηγεσίας από τον Δέλλα παρουσίασαν αγωνιστική βελτίωση. Ο ΝΠΣ Βόλος στο τελευταίο του ματς στη Super League πάλεψε εντός έδρας με τον πρωτοπόρο Ολυμπιακό και ηττήθηκε δύσκολα (2-1) με γκολ του Εμβιλά, το οποίο προκάλεσε τις έντονες διαμαρτυρίες των γηπεδούχων, στο 83ο λεπτό. Είχε κερδίσει με 2-1 τον ΟΦΗ και με 2-0 τον Απόλλωνα Σμύρνης και δείχνει ότι βρίσκεται σε καλή αγωνιστική κατάσταση. Ο Παναιτωλικός έχει ανάγκη τους βαθμούς, όμως ο ΝΠΣ Βόλος διαθέτει πιο ποιοτική ομάδα και μπορεί να φύγει αλώβητος από το Αγρίνιο. Θα στηρίξουμε το Χ2 (ΔΕ) σε απόδοση 1.80.

Αιώνιος... άσος

Μεταφερόμαστε στην Ιταλία και τη Serie A τώρα. Η Ρόμα κοντράρεται εντός έδρας με την Τζένοα (13:30) για την 26η αγωνιστική. Περίοδο εξαιρετικής φόρμας διανύουν οι Ρωμαίοι, που έχουν σημειώσει τέσσερις νίκες στις τελευταίες έξι αναμετρήσεις τους. Η πιο πρόσφατη, με 2-1 στην έδρα της Φιορεντίνα. Όπλο τους η επιθετική τους γραμμή, καθώς έχουν σημειώσει 18 γκολ στα εννέα πιο πρόσφατα παιχνίδια τους. Ομάδα των ισοπαλιών θα μπορούσε να χαρακτηριστεί το τελευταίο χρονικό διάστημα η Τζένοα, καθώς έχει τρεις, απέναντι στην Τορίνο (0-0), τη Βερόνα (2-2) και τη Σαμπντόρια (1-1), ενώ μεσολάβησε και η ήττα με 3-0 από την Ίντερ. Η Ρόμα θέλει τη νίκη για να πλησιάσει ακόμα περισσότερο τις πρώτες θέσεις της βαθμολογίας και αναμένεται να παίξει επιθετικά για να τα καταφέρει, ενώ έχει τα φόντα να πετύχει αρκετά τέρματα. Επιλογή μας αποτελεί το Ρόμα -1 (Ασιατικό) σε απόδοση 1.90.

Συνεχίζουμε με την Τουρκία, εκεί όπου η Γαλατασαράι υποδέχεται στις 18:00 τη Σίβασπορ για την 29η αγωνιστική του πρωταθλήματος. Η νίκη αποτελεί μονόδρομο για τους γηπεδούχους, που θέλουν να διατηρηθούν στην κορυφή της βαθμολογίας, αλλά και να βγάλουν αντίδραση μετά την ήττα με 2-1 από την Ανκαραγκουτσού. Η Σίβασπορ προέρχεται από δύο συνεχόμενες ισοπαλίες. Το κίνητρο της Γαλατασαράι είναι σίγουρα μεγάλο. Με τα δεδομένα αυτά, θα ποντάρουμε στον «άσο» σε απόδοση 1.70. Ολοκληρώνουμε τις προτάσεις μας με την Πορτογαλία και το ματς μεταξύ Ρίο Άβε και Φαρένσε της 22ης αγωνιστικής του πρωταθλήματος στις 22:00. Να επιστρέψει στις νίκες θέλει η Ρίο Άβε, μετά από δύο συνεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα. Μπορεί να τα καταφέρει, απέναντι σε έναν αντίπαλο που βρίσκεται πιο χαμηλά στη βαθμολογία και απέναντι στον οποίο διατηρεί καλή παράδοση τα τελευταία χρόνια. Θα πάμε με τον «άσο» σε απόδοση 2.10.

Αυτές ήταν οι προτάσεις του Betarades.gr για μία ακόμη εβδομάδα. Εσείς μην ξεχνάτε ότι στο κορυφαίο ενημερωτικό site για το Στοίχημα μπορείτε να βρίσκετε επιλογές για live betting καθ' όλη τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου, αλλά και τις υπόλοιπες ημέρες, όταν υπάρχει έντονη στοιχηματική δράση. Καλή τύχη σε ό,τι και αν επιλέξετε!

Σερί Tips

* **Κολωνία - Βέρντερ Βρέμης (07/03, 16:30):** Δεν βρίσκεται σε καλή αγωνιστική κατάσταση η Κολωνία, που προέρχεται από τρεις συνεχόμενες ήττες στο πρωτάθλημα. Κάτι που μπορεί να εκμεταλλευτεί η Βέρντερ Βρέμης. Καλοπληρωμένο στο 2.55 το «διπλό».

* **Ατλέτικο Μαδρίτης - Ρεάλ Μαδρίτης (07/03, 17:15):** Η Ρεάλ Μαδρίτης θέλει τη νίκη στο ντέρμπι με την Ατλέτικο για να μπει για τα καλά στη μάχη του τίτλου. Προέρχεται από τέσσερις συνεχόμενες εκτός έδρας νίκες και μπορεί να τις κάνει πέντε. Το «διπλό» το βρίσκουμε σε απόδοση 2.62

* **Μάντσεστερ Σίτι - Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ (07/03, 18:30):** Νικηφόρο σερί εννέα αγώνων στην έδρα της τρέχει η Μάντσεστερ Σίτι, που μοιάζει ασταμάτητη. Μπορεί να πετύχει τη δέκατη νίκη της στο ντέρμπι με τη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ. Με την εικόνα της ομάδας του Γκουαρδιόλα, είναι λογικό ο «άσος» να προσφέρεται στο 1.55.

Goal Tips

* **Γουέστ Μπρομ - Νιούκαστλ (07/03, 14:00):** Η Γουέστ Μπρομ έχει καταφέρει να βελτιώσει το τελευταίο χρονικό διάστημα την ανασταλτική της λειτουργία. «Σφιχτό» αναμένεται να είναι και το παιχνίδι με τη Νιούκαστλ. Το Under 2.5 πληρώνει 1.66.

* **Βερόνα - Μίλαν (07/03, 16:00):** Η Βερόνα σκοράρει, αλλά και δέχεται εύκολα γκολ εσχάτως, και προέρχεται από πέντε Over στα τελευταία έξι εντός έδρας παιχνίδια της. Από την άλλη, τέσσερα στα πέντε τελευταία εκτός της έχει η Μίλαν. Δίκαιο το 1.80 στο Over 2.5.

* **Σοσιεδάδ - Λεβάντε (07/03, 19:30):** Συνολικά 17 γκολ έχουν σημειωθεί στα τέσσερα τελευταία εντός έδρας παιχνίδια της Σοσιεδάδ, ενώ και η Λεβάντε έχει σκοράρει στις δέκα τελευταίες εκτός έδρας αναμετρήσεις της. Σε απόδοση 1.80 βρίσκουμε το Over 2.5.

Κυριακή 07/03

13:30	Ρόμα - Τζένοα	Ρόμα -1 (Ασιατικό)	1.90
17:15	Παναιτωλικός - ΝΠΣ Βόλος	Χ2	1.80
18:00	Γαλατασαράι - Σίβασπορ	1	1.70
21:15	Τότεναμ - Κρίσταλ Πάλας	Over 2.5	1.80
22:00	Ρίο Άβε - Φαρένσε	1	2.10

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ

FREE TIME

«1821 ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ»
ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ / ΠΕΙΡΑΙΩΣ 138

Τα περισσότερα από 1.200 αντικείμενα της έκθεσης και οι 1.218 σελίδες του καταλόγου της παρουσιάζουν 100 χρόνια ιστορίας του νεότερου ελληνισμού, από το 1770 μέχρι το 1870. Πρόκειται για την εκατονταετία που ξεκινά με την ηθική και οικονομική προετοιμασία της απελευθέρωσης των Ελλήνων, κορυφώνεται με την Επανάσταση του 1821 και ολοκληρώνεται με τις πρώτες δεκαετίες της λειτουργίας και της ανάπτυξης του ελληνικού κράτους. Μέσα από σπάνια έργα τέχνης και ξεχωριστά τεκμήρια της κάθε εποχής, οι τρεις ενότητες της έκθεσης και τα κεφάλαια του καταλόγου συνθέτουν ένα γοητευτικό ταξίδι ιστορίας και τέχνης.
Μάρτιος-Νοέμβριος 2021

«ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ»

Η παράσταση «Γυναίκες του Παπαδιαμάντη», που παρουσιάστηκε για δύο συνεχόμενες sold-out σεζόν στο θέατρο Χώρα, προβάλλεται και πάλι διαδικτυακά από τις 6 Μαρτίου στις 00:00 έως και τις 7 Μαρτίου στις 23:59 μέσω του viva.gr. Η Νένα Μεντή συναντά τον Πέτρο Ζούλια και μαζί με την Έρση Μαλικένζου, την Ευγενία Δημητροπούλου, τη Χριστιάννα Ματζουράνη, τη Μαριάννα Τουντασάκη και την Έφη Σακελλαρίου ζωντανεύουν τις ηρωίδες του Σκιαθίτη συγγραφέα. Ειοιτήρια στο viva.gr, τιμή: €11.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ ΖΩΝΤΑΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟ ΤΟΥ ΝΟΤΟΥ

Ορμώμενος από την επιθυμία του να επικοινωνήσει μαζί μας, ο Χρήστος Θηβαίος παίρνει τη σκυτάλη στις διαδικτυακές συναυλίες που διοργανώνει ο Σταυρός του Νότου και μας προσκαλεί να τραγουδήσουμε μαζί του, από την ασφάλεια του σπιτιού μας, την Κυριακή 7 Μαρτίου. Ο Χρήστος επιλέγει από τη μεγάλη του δισκογραφία όλα τα δικά του τραγούδια που αγαπάμε εμείς και τα «παντρεύει» με τραγούδια που λατρεύει ο ίδιος. Εισιτήρια στο viva.gr, τιμή: €7.

«ΡΟΞΑΝ ΛΟΟΥΙΤ» ΣΤΗΝ ΕΡΤ2

Η δουλειά μίας από τις μεγαλύτερες φωτογράφους μόδας της εποχής μας, της Ροξάν Λόουιτ, αποθεώνεται σε ένα ντοκιμαντέρ με πολλούς διάσημους γκεστ. Παρασκευή 12 Μαρτίου στις 23:30.

4 νέες κυκλοφορίες

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΝΤΕΠΥ ΚΟΥΡΕΛΛΟΥ

ΒΙΒΛΙΑ

Emily St. John Mandel, Το γυάλινο ξενοδοχείο, μτφρ.: Βάσια Τζανακάρη, **εκδ. Ίκαρος**

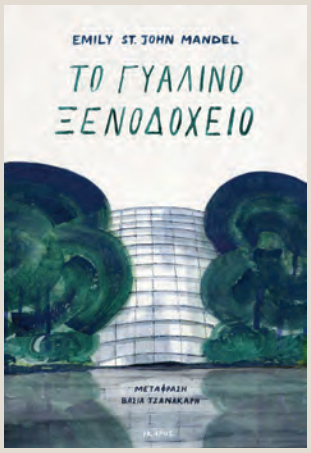

Η Βίνσεντ εργάζεται στο Ξενοδοχείο Κάιετ, ένα παλάτι πέντε αστέρων από γυαλί και κέδρο, στη Νήσο Βανκούβερ της Βρετανικής Κολομβίας. Το βράδυ που γνωρίζει τον Τζόναθαν Αλκάιτις, στην τζαμαρία του ξενοδοχείου εμφανίζεται ένα απειλητικό μήνυμα: «Πρόσεχε μην καταπιείς κανένα σπασμένο γυαλί».

Την ίδια εποχή στο Μανχάταν ο Αλκάιτις απολαμβάνει τα κέρδη μιας καλοστημένης επενδυτικής απάτης, μεταφέροντας ανύπαρκτα χρηματικά ποσά μεταξύ των λογαριασμών των πελατών του. Όταν η επιχείρηση καταρρέει, αφανίζοντας περιουσίες και καταστρέφοντας ανθρώπινες ζωές, η Βίνσεντ –που παρίστανε τη σύζυγό του– εξαφανίζεται μέσα στη νύχτα. Χρόνια μετά, ένα από τα θύματα της απάτης του Αλκάιτις προσλαμβάνεται για να διερευνήσει την παράξενη εξαφάνιση μιας γυναίκας από το κατάστρωμα ενός πλοίου.

Σε αυτή τη συναρπαστική ιστορία κρίσεων και επιβίωσης η Emily St. John Mandel φωτίζει αθέατες πλευρές ενός μωσαϊκού που το συνθέτουν τα παραπήγματα των αστέγων, τα υπόγεια κλαμπ, η διεθνής ναυτιλία, οι παροχές των πολυτελών ξενοδοχείων, η ζωή σε μια ομοσπονδιακή φυλακή. Ένα συναρπαστικό βιβλίο που εξερευνά τους αδύναμους αλλά άθραυστους δεσμούς μεταξύ των ανθρώπων.

Διαθέσιμο και σε ebook.

Νάγια Δαλακούρα, Θράσσα – Η μάγισσα της Θράκης, **εκδ. Κλειδάριθμος**

Οροσειρά Ροδόπης, σωτήριον έτος 1206. Στη σκιά των βουνών της Ροδόπης, που από αιώνες χωρίζουν και ενώνουν τους ανθρώπους, σταυροφόροι και Βούλγαροι σεργιανούν ανενόχλητοι στις βυζαντινές καστροπολιτείες. Εκεί, ο παγανισμός παλεύει με τον χριστιανισμό, σκοτεινές μαγγανείες αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας, κακόφημα καπηλειά μετατρέπονται σε τόπους εξομολογήσεων και μια νεαρή Θράσσα αγωνίζεται να ισορροπήσει ανάμεσα σε δύο ανισόρροπους κόσμους.

Με φόντο το πολυπολιτισμικό ψηφιδωτό της Θράκης, τόπο ιδιότροπων θεών και γενναίων ανθρώπων, ο συναρπαστικός κόσμος του περιθωρίου συναντά τους λόγιους ιππότες της Δύσης και μυημένοι φρουροί μυστικών ταγμάτων δεσμεύονται με όρκους σιωπής. Στον επικό αυτό κόσμο η Ζωή, Θράσσα αρχοντοπούλα από τη Μοσυνούπολη, αναζητεί επίμονα την ταυτότητά της. Στο ταξίδι της στα κάστρα της Θράκης θα τη συντροφεύουν άγιοι και δαίμονες, πολύτιμοι συνοδοιπόροι, όπως ο Βάραγγος Μποργκ, ο βογιάρος Πέταρ, η καπήλισσα Ξένη, η οιωνοσκόπος Κρεμασία, οι μοναχοί του Παπικίου όρους, αλλά και οι θρυλικές μορφές των Πορφυρογέννητων της Πόλης, του Γοδεφρείδου Βιλεαρδουίνου, του τσάρου Καλογιάννη των Ασέν και πολλών ακόμη μικρών ή μεγάλων ηρώων του 13ου αιώνα.

Μάγκι Ο'Φάρελ, Άμνετ, μτφρ.: Αύγουστος Κορτώ, **εκδ. Ψυχογιός**

Ένα αγόρι, που το πέρασμά του από τη ζωή χάθηκε στη λησμονιά, αλλά το όνομά του έμεινε στην Ιστορία ως ο τίτλος ενός από τα διασημότερα θεατρικά έργα όλων των εποχών, ζωντανεύει από την πένα μιας σπουδαίας συγγραφέως στην καλύτερή της στιγμή.

Αυτή είναι η τρυφερή και αβάσταχτα συγκινητική ιστορία του Άμνετ, που, μια καλοκαιριάτικη μέρα του 1596, στο Στράτφορντ, αναζητά απεγνωσμένα βοήθεια για να σώσει τη δίδυμη αδερφή του, η οποία πέφτει στο κρεβάτι με πυρετό. Κανένας δεν είναι στο σπίτι. Η μάνα τους, η Άγκνες, είναι στον μαγισσόκηπό της, όπου καλλιεργεί βοτάνια, ενώ ο πατέρας τους λείπει στο Λονδίνο για δουλειά. Οι δυο γονείς δεν ξέρουν πως μέχρι το τέλος της εβδομάδας ένα από τα παιδιά τους δεν θα είναι πλέον στη ζωή.

Εμπνευσμένο από πραγματικά γεγονότα, το βραβευμένο μυθιστόρημα της Μάγκι Ο'Φάρελ αφορά τον δεσμό μεταξύ των διδύμων, έναν γάμο που φτάνει στο χείλος της καταστροφής από το βαρύ πένθος, ενώ, παράλληλα, αφηγείται την ιστορία ενός γερακιού και της κυράς του, των ψύλλων που μπαίνουν σε ένα πλοίο στην Αλεξάνδρεια και του γιου ενός γαντοποιού, που αψηφά τις συμβάσεις προκειμένου να διεκδικήσει τη γυναίκα που αγαπά.

Δημοσθένης Α. Ματάλας, Βαλσάροντας με την Υβόν Ντε Κάρλο – Έξι και μία ιστορίες, **εκδ. Κέδρος**

Έξι και μία ιστορίες που ξεκινούν από τη μεταπολεμική Ελλάδα και φτάνουν μέχρι τις μέρες μας. Στο επίκεντρο, οι άνθρωποι της διπλανής πόρτας και τα πάθη τους, άλλοτε μέσα από τα μάτια ενός εφήβου και άλλοτε μέσα από το έμπειρο βλέμμα ενός ενήλικα.

Έξι και μία ιστορίες για τις επιθυμίες και τις διαψεύσεις.

Έξι και μία ιστορίες για τον χρόνο που κυλά αδυσώπητος.

Σαλίνα Γαβαλά

«Η τέχνη δεν έχει κανένα νόημα αν είναι απλώς προϊόν ματαιοδοξίας»

ΣΤΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΑΣΚΑΡΗ

Η Σαλίνα Γαβαλά μάς παρουσιάζει το νέο της τραγούδι, με τίτλο «Μάγισσες», σε δικούς της στίχους και μουσική. Οι «Μάγισσες» είναι προάγγελος του ολοκληρωμένου άλμπουμ της, το οποίο θα κυκλοφορήσει σε λίγους μήνες.

Σε ποια καλλιτεχνική φάση σε πέτυχε η καραντίνα;

Με βρήκε εν μέσω παραστάσεων στην «Όμορφη Πόλη». Είχαμε προλάβει να ολοκληρώσουμε τις εμφανίσεις μας στο Μέγαρο Μουσικής Αθήνας και Θεσσαλονίκης και μετά τις εμφανίσεις στην Κρήτη σταμάτησαν όλα. Ευτυχώς, τον Σεπτέμβρη μπορέσαμε να πραγματοποιήσουμε δύο ακόμη παραστάσεις, στο Ηρώδειο, οι οποίες προβλήθηκαν αργότερα σε παγκόσμιο online streaming. Βέβαια εκκρεμούν κι άλλες παραστάσεις στο Μέγαρο Μουσικής και μια ευρωπαϊκή περιοδεία που ετοιμάζει ο σκηνοθέτης μας, ο Γιώργος Βάλαρης. Περιμένουμε να δούμε πότε θα μας επιτραπεί.

Πώς παραμένεις δημιουργική την περίοδο του εγκλεισμού;

Γράφω δύο νέα θεατρικά κείμενα. Έχουν σχεδόν ολοκληρωθεί. Είναι και τα δύο μουσικοθεατρικά έργα αυτοβελτίωσης, στην ίδια φιλοσοφία με τα «Όνειρα Γλυκά». Στα «Όνειρα Γλυκά» η ηρωίδα συνομιλούσε με τον φανταστικό μελλοντικό εαυτό της, ο οποίος τη βοηθούσε να αποδεχτεί τα λάθη της, να αγαπήσει τον εαυτό της, να συμφιλιωθεί με τον χρόνο και να μάθει να γεύεται τις στιγμές. Στο νέο έργο εξετάζει τη σχέση της όχι πια με τον εαυτό της αλλά με τον άντρα, στις διάφορές του μορφές. Και ένα τρίτο έργο που ετοιμάζω είναι ένας μονόλογος με αφορμή την καραντίνα. Λίγο πιο εσωτερικό και μοναχικό έργο, όπως άλλωστε και οι μέρες που διανύουμε. Γράφω όμως και νέα τραγούδια. Ένα από αυτά κυκλοφόρησε πριν από δύο μήνες, σε μουσική και στίχους δικούς μου, οι «Μάγισσες».

Ποιες είναι οι «Μάγισσες»; Τι συμβολίζουν;

Δεν είναι απαραίτητα γυναίκες. Είναι οτιδήποτε διαταράσσει την ισορροπία μας στη σχέση μας με κάποιον άλλον ή ακόμα και στη σχέση μας με τον εαυτό μας. Μπορεί να είναι οι αρνητικές σκέψεις, η κατάθλιψη, οι ουσίες που προκαλούν αρνητικά αισθήματα, θυμό, θλίψη, και μας οδηγούν σε έναν λαβύρινθο σκοτεινό και εφιαλτικό. Μέσα όμως από αυτή την κατάσταση προσπαθώ να αφήσω χώρο να κερδίσει το φως, η αγάπη και το καλό. Όπως κάνω και μέσα από τα έργα μου. Προσπαθώ να βρω τον τρόπο να γίνουμε καλύτεροι. Είναι κάτι που θέλει εξάσκηση και προσπάθεια. Η τέχνη, όμως, νιώθω ότι δεν έχει κανένα νόημα αν είναι απλώς προϊόν ματαιοδοξίας. Η τέχνη πρέπει να κάνει τον κόσμο καλύτερο, ή τουλάχιστον να φυτεύει έναν σπόρο. Όταν τραγουδάω Μίκη Θεοδωράκη στην «Όμορφη Πόλη», συνειδητοποιώ το βάρος που είχε το τραγούδι και αναπολώ τις εποχές εκείνες που είχε τη δύναμη να ξεσηκώσει τον κόσμο, να τονώσει το συναίσθημα του ελληνισμού. Όμως ακόμα και μέσα από ένα ερωτικό τραγούδι μπορείς να περάσεις μηνύματα. Αυτό επιδιώκω.

Ποια είναι η γνώμη σου για όλα αυτά που συμβαίνουν στον χώρο του θεάτρου, αφού έχεις υπάρξει ηθοποιός στα πρώτα σου βήματα;

Ίσως ένας λόγος που αποφάσισα να κάνω ένα μεγάλο διάλειμμα από την υποκριτική και να στραφώ στη μουσική είναι το γεγονός ότι έχω αντιμετωπίσει αρκετά περιστατικά ως ηθοποιός, κάποια λιγότερο σοβαρά και κάποια περισσότερο. Κάποια πράγματα σε ακροάσεις και πρόβες με έχουν ενοχλήσει, κάποια άλλα με έχουν προσβάλει. Οπότε, κάποιες καταγγελίες δεν με εξέπληξαν. Όπου υπάρχει εξουσία, πολύ συχνά υπάρχει και κατάχρησή της. Τα τελευταία, όμως, σκάνδαλα με συγκλόνισαν. Μιλάω φυσικά για τους βιασμούς και τις κακοποιήσεις ανηλίκων. Μου φέρνουν στο μυαλό τα σκάνδαλα με τα κυκλώματα παιδεραστίας στους κόλπους της Καθολικής Εκκλησίας, που τελικά δεν έφεραν κάποια αλλαγή, ούτε ουσιαστικά τιμωρήθηκε κανείς από τους ενόχους. Ελπίζω αυτή τη φορά να αλλάξει κάτι στον κόσμο, γιατί αρχίζω να φοβάμαι ότι το κακό είναι πολύ πιο δυνατό από το καλό. Γι' αυτό και προσπαθώ τελευταία για κάτι άσχημο που βλέπω να συμβαίνει να κάνω εγώ κάτι καλό, για να το εξισορροπήσω. Είναι η μόνη μου αντίσταση σε όλη τη βία που συμβαίνει γύρω μας. Βία είναι όμως και όσα ζούμε τελευταία με τη στέρηση της ελευθερίας μας και την καταδίκη μας σε ανεργία. Στον αντίποδα, εγώ συνεχίζω να δημιουργώ, να γεύομαι τη μαγεία της φύσης, την ελευθερία που προσφέρει η θάλασσα, και να ονειρεύομαι πιο φωτεινές μέρες.

Τι άλλο σε κρατάει δημιουργική και αισιόδοξη;

Το γεγονός ότι καταφέραμε μέσα στην καραντίνα να ολοκληρώσουμε και να κυκλοφορήσουμε ένα παιδικό άλμπουμ, στο οποίο τραγουδώ, αλλά έχω τη χαρά να έχω και την καλλιτεχνική επιμέλεια. Ο «Τραγουδοπαραμυθόκοσμος», που έχει ψυχαγωγικό, εκπαιδευτικό αλλά και φιλανθρωπικό χαρακτήρα, είναι ένα διπλό άλμπουμ με τραγούδια και παραμύθια, σε στίχους Σταύρου Σταύρου και μουσική Αντρέα Λάμπρου και τη συμμετοχή 32 από τους πιο σημαντικούς ηθοποιούς και τραγουδιστές. Είναι ένας τρόπος να δούμε κι εμείς τον κόσμο με τα παιδικά μάτια. Να χαιρόμαστε με τα απλά. Με μια βόλτα στη θάλασσα, με μια όμορφη μέρα με ήλιο, με τη συντροφιά και την αγάπη που παίρνουμε από τα ζώα.

> *Ίσως ένας λόγος που αποφάσισα να κάνω ένα μεγάλο διάλειμμα από την υποκριτική και να στραφώ στη μουσική είναι το γεγονός ότι έχω αντιμετωπίσει αρκετά περιστατικά ως ηθοποιός, κάποια λιγότερο σοβαρά και κάποια περισσότερο.*

Media και διάσημοι ζητούν συγγνώμη από την Μπρίτνεϊ Σπίαρς

ΝΤΕΠΥ ΚΟΥΡΕΛΛΟΥ

Τον Αύγουστο του 2020 η Μπρίτνεϊ Σπίαρς κατέθεσε αίτημα στο Ανώτατο Δικαστήριο του Λος Άντζελες να απομακρυνθεί ο πατέρας της από τον πλήρη έλεγχό της σε κάθε τομέα της ζωής της.

Η παράδοξη ζωή της Μπρίτνεϊ Σπίαρς είναι το θέμα του ντοκιμαντέρ «Framing Britney Spears», συμπαραγωγής της συνδρομητικής πλατφόρμας Hulu και των «New York Times», που κυκλοφόρησε στα μέσα Φεβρουαρίου.

Το ντοκιμαντέρ εξερευνά τη ζωή της σούπερ σταρ της ποπ, από την παιδική της ηλικία μέχρι τον νευρικό κλονισμό που υπέστη τη διετία 2007-2008, εξαιτίας των επιθετικών παπαράτσι, των παρεμβατικών μέσων στη ζωή της, των λάθος σχέσεών της και της επιλογείου κατάθλιψης.

Η Σπίαρς κηρύχθηκε το 2008 ακατάλληλη να διαχειρίζεται τις υποθέσεις της. Μετά από απόφαση του δικαστηρίου τα χρήματά της ελέγχει ο πατέρας της, Τζέιμι Σπίαρς, ο οποίος φέρεται να έχει πει «η κόρη μου θα γίνει τόσο πλούσια, ώστε θα μου αγοράσει ένα καράβι». Το ντοκιμαντέρ επικεντρώνεται σε αυτό το ιδιότυπο καθεστώς επιτροπείας (conservatorship) που αντιμετωπίζει, το οποίο γέννησε στο Twitter το hashtag #FreeBritney, προκειμένου η Σπίαρς να ανακτήσει τον έλεγχο των οικονομικών της.

«Όσα έχουν συμβεί στην Μπρίτνεϊ Σπίαρς δεν θα μπορού-

σαν να συμβούν σε έναν άντρα στην Αμερική» λέει μια θαυμάστρια της ποπ τραγουδίστριας στις πρώτες σκηνές του «Framing Britney Spears». Πράγματι, η αντιμετώπισή της από τα ΜΜΕ ήταν απροκάλυπτα μισογυνική, κάτι που προβάλλει και η ταινία, με αποτέλεσμα άνθρωποι και μέσα να ζητούν, 17 χρόνια μετά, συγνώμη. Το περιοδικό «Glamour» έγραψε: «Είμαστε όλοι υπεύθυνοι γι' αυτό που συνέβη στην Μπρίτνεϊ Σπίαρς. Μπορεί να μην προκαλέσαμε την καταστροφή της, αλλά την "επιχορηγήσαμε". Και μπορούμε να κάνουμε κάτι για να επανορθώσουμε».

Η ιστορικός Πολιτισμού του University of Sussex, Λούσι Ρόμπινσον, δήλωσε στο BBC: «Μπορούμε να δούμε την Μπρίτνεϊ μέσα σε μια μεγάλη σειρά γυναικών καλλιτεχνών, από τη Μέριλιν Μονρόε έως τη Γουίτνεϊ Χιούστον και την Έιμι Γουάινχαουζ, στις οποίες ασκήθηκε δριμεία κριτική, όχι τόσο για τη δουλειά τους όσο για τον τρόπο που παρουσιάζονταν στον Τύπο».

Κι έτσι είναι. Χαρακτηριστικά, το 2003 βρέθηκε φιλοξενούμενη μίας από τις πιο δημοφιλείς δημοσιογράφους των ΗΠΑ, της Νταϊάν Σόγιερ, η οποία σχολίασε πως «η Μπρίτνεϊ είναι εργαστηριακό πείραμα της ατελείωτης δόξας. Δεν πήγε στο σχολείο ή στο κολέγιο, δεν έζησε τα ραντεβού ως έφηβη, δεν υπήρχε η ανωνυμία του "δοκιμάζω και κάνω λάθη" και των επιλογών που μπορεί να είναι ντροπιαστικές». Ό,τι έκανε το έκανε ενώπιον εκατομμυρίων αδηφάγων ματιών. Η Σόγιερ φάνηκε να την κατανοεί, πριν της απευθύνει «κατηγορώ» για τις σχέσεις της και τη σεξουαλική της ζωή –μολονότι τότε η καλλιτέχνις ήταν μόλις 21 χρόνων– και καταλήξει στο ότι «είναι απογοήτευση για πολλές μητέρες της χώρας». Μετά, η δημοσιογράφος ασχολήθηκε με τον όρκο παρθενίας που είχε δώσει η Σπίαρς και κατά δική της ομολογία τον αθέτησε κατά τη μακροχρόνια σχέση της με τον Τζάστιν Τίμπερλεϊκ, ενώ αμφισβήτησε την ηθική της και τη χαρακτήρισε υπεύθυνη του χωρισμού. Έφερε την Μπρίτνεϊ στο σημείο να ζητήσει να σταματήσουν τη συνέντευξη.

Παρεμπιπτόντως, ο Τίμπερλεϊκ κυκλοφόρησε το «Cry me a river» μετά τον χωρισμό τους, με στίχους που απευθύνονταν στη Σπίαρς, παρουσιάζοντας τον ίδιο ως θύμα.

Λίγες μέρες μετά την κυκλοφορία του ντοκιμαντέρ και την κατακραυγή που ακολούθησε στα social media, ο Τίμπερλεϊκ, με ανάρτησή του, ζήτησε συγνώμη.

Ακολούθησαν χιλιάδες συγνώμες από διάσημους κι έτσι γεννήθηκε ένα ακόμη trend στο Twitter, το #WeAreSorryBritney.

Η περιουσία της Μπρίτνεϊ

Το «Forbes» εκτιμά ότι η ακίνητη περιουσία που αποτελεί το αντικείμενο της διαμάχης αξίζει περίπου 60 εκατ. δολάρια. Τα δικαστικά έγγραφα που βρέθηκαν στην κατοχή του «Forbes» πέρυσι έδειξαν ότι η Σπίαρς έχει επενδύσει 56,5 εκατ. δολάρια σε διάφορα ακίνητα και επιχειρήσεις, ενώ τα υπόλοιπα είναι σε μετρητά.

Αυτή η περιουσία προέρχεται από την 30χρονη καριέρα της. Η Σπίαρς έχει πουλήσει σχεδόν

> Σύμφωνα με το «Forbes», η Σπίαρς κέρδισε πάνω από 30 εκατ. δολάρια τα οκτώ από τα τελευταία 20 χρόνια, αλλά κατέχει μόνο ένα μικρό ποσοστό από αυτά. Όπως συμβαίνει με τους περισσότερους επώνυμους-αστέρες, περίπου το 25% του εισοδήματός της πηγαίνει σε μάνατζερ, διευθυντές και δικηγόρους.

150 εκατομμύρια δίσκους παγκοσμίως, ενώ έχει πραγματοποιήσει 10 μεγάλες περιοδείες, πέραν των κερδών που απέκτησε από τη σειρά αρώματος Fantasy. Σύμφωνα με το «Forbes», κέρδισε πάνω από 30 εκατ. δολάρια τα οκτώ από τα τελευταία 20 χρόνια, αλλά κατέχει μόνο ένα μικρό ποσοστό από αυτά. Όπως συμβαίνει με τους περισσότερους επώνυμους-αστέρες, περίπου το 25% του εισοδήματός της πηγαίνει σε μάνατζερ, διευθυντές και δικηγόρους.

Άλλο ένα ποσοστό, τουλάχιστον το 40%, πηγαίνει σε αποπληρωμή φόρων, ενώ περίπου μισό εκατομμύριο δολάρια καταβάλλεται ως διατροφή για το παιδί της στον πρώην σύζυγό της, Κέβιν Φέντερλαϊν. Ακόμη, κάθε χρόνο ο πατέρας της εισπράττει το 1,5% των ακαθάριστων εσόδων της από το ακίνητο που διατηρεί στο Λας Βέγκας, μειώνοντας περισσότερο το εισόδημά της. Επιπλέον, έχει πληρώσει εκατομμύρια σε νομικά τέλη που σχετίζονται με την επιτροπεία της.

Τον Αύγουστο του 2020 η Μπρίτνεϊ Σπίαρς κατέθεσε αίτημα στο Ανώτατο Δικαστήριο του Λος Άντζελες να απομακρυνθεί ο πατέρας της από τον πλήρη έλεγχό της σε κάθε τομέα της ζωής της. Τρεις μήνες αργότερα το δικαστήριο διόρισε ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, το Bessmer Trust, ως συνεπόπτη της περιουσίας της, μαζί με τον Τζέιμι Σπίαρς. Στα χέρια της έχει μόνο ένα όπλο, που φαίνεται αποφασισμένη να χρησιμοποιήσει, δηλώνοντας ότι δεν θα δίνει πλέον συναυλίες αν ο πατέρας της συνεχίσει να ελέγχει την καριέρα της.

Την ίδια στιγμή ο Τζέιμι έλεγε στο CNN: «Όταν ένα μέλος της οικογένειάς σου χρειάζεται ειδική φροντίδα και προστασία, οι οικογένειες πρέπει να ανταποκρίνονται, όπως έχω κάνει εγώ τα τελευταία 12 χρόνια για να προστατέψω την Μπρίτνεϊ, που την αγαπώ χωρίς όρους. Θα συνεχίσω να της παρέχω αγάπη, αλλά και προστασία, ενάντια σε εκείνους που δρουν με βάση τα συμφέροντά τους και επιδιώκουν να βλάψουν εκείνη και την οικογένειά μου».

«Το κεντρικό μυστήριο της ταινίας μας είναι ότι ζει τη ζωή μιας πολυάσχολης ποπ σταρ, και πάλι, όμως, μας λένε ότι βρίσκεται συνέχεια σε κίνδυνο. Κάθε χρόνο βγάζει εκατομμύρια δολάρια, παρ' όλα αυτά ισχυρίζονται ότι είναι ανίκανη να πάρει αποφάσεις για τη ζωή της. Είναι τόσο μεγάλη η διαμάχη, που είναι δύσκολο να καταλάβουμε γιατί αυτό συμβαίνει και γιατί τα δικαστικά έγγραφα είναι απόρρητα» δήλωσε πολύ εύστοχα η σκηνοθέτις Σαμάνθα Σταρκ στο περιοδικό «Variety».

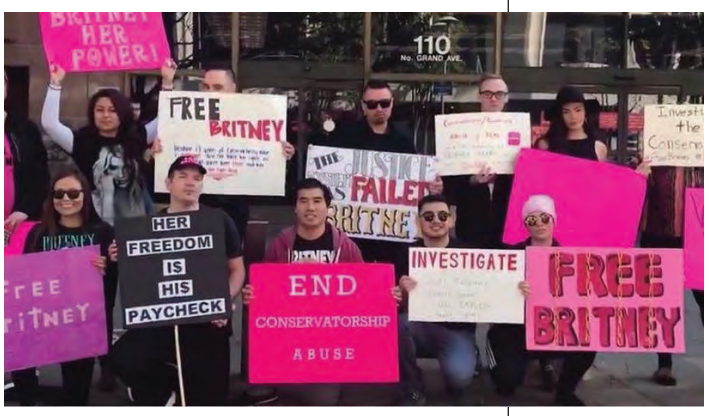

COOK FILES

Μερίδες: 4
Χρόνος μαγειρέματος: 60 λεπτά
Βαθμός δυσκολίας: εύκολο

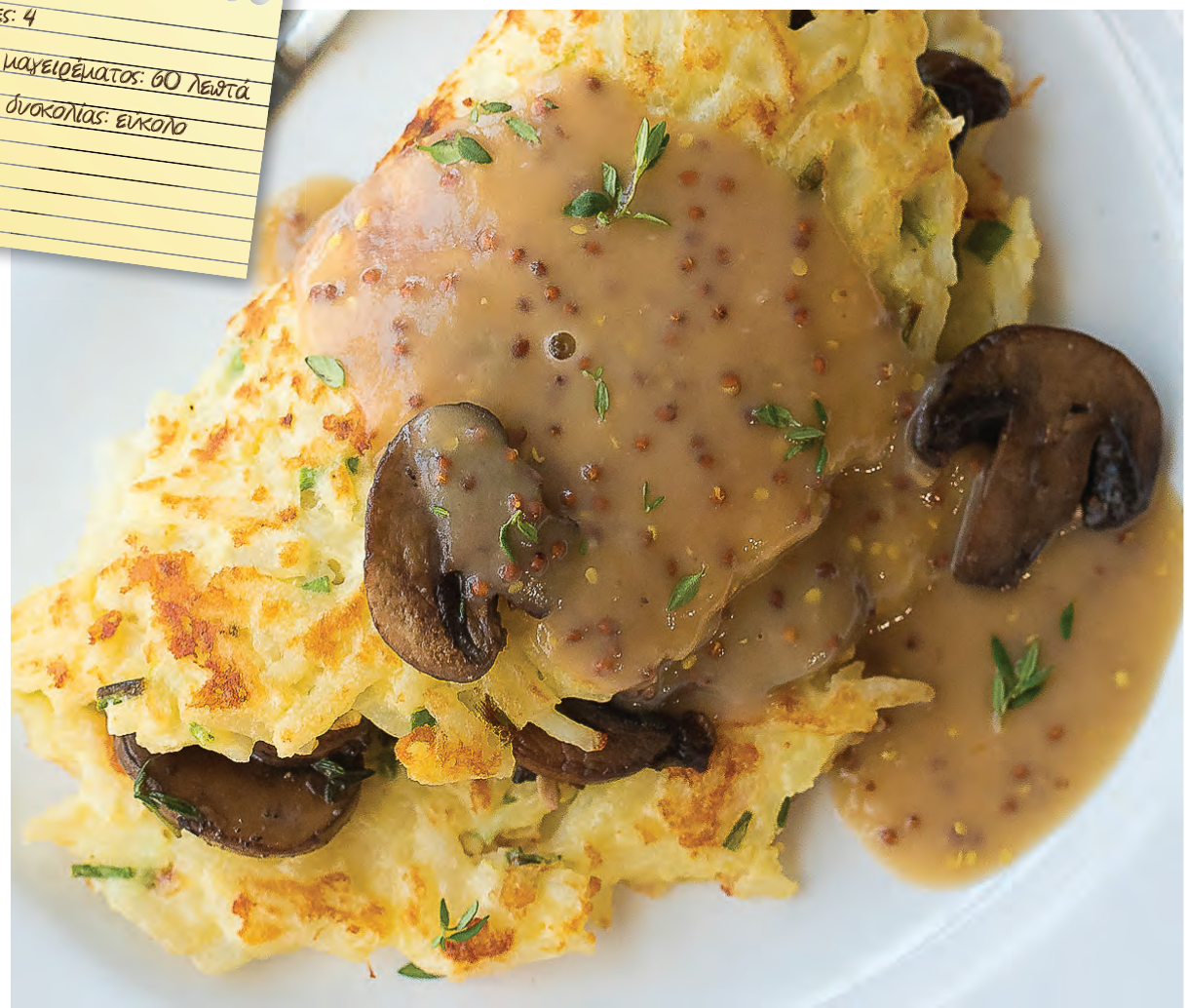

*Η Abir Wazzan γεννήθηκε στον Λίβανο και μεγάλωσε στη Σαουδική Αραβία και στην Κύπρο. Σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες και Ψυχολογία και ασχολήθηκε με τη μαγειρική στα 25 της, ενώ μέχρι τότε δεν είχε μαγειρέψει ποτέ. Από τότε μέχρι σήμερα ανακατεύει κουζίνες του κόσμου και παρουσιάζει δικές της συνταγές και μενού. Το 2017 ήταν στους 50 του «Master Chef».
Instagram: abirwazzan, Facebook: AbirWazzan

Pancake πατάτα με γέμιση μανιτάρι

ΤΗΣ ABIR WAZZAN*

Υλικά

Για τα pancakes:
- 3 φλιτζάνια χοντροτριμμένες πατάτες
- 1/4 φλιτζανιού αλεύρι
- 1/4 φλιτζανιού πασπαλάτα τριμμένη
- 3 κ.σ. ψιλοκομμένο φρέσκο κρεμμύδι (το πράσινο μέρος)
- 2 αυγά
- 1/2 φλιτζανιού ξινή κρέμα ή στραγγιστό γιαούρτι
- 1/2 κγλ αλάτι
- 1/4 κγλ πιπέρι
- βούτυρο για το τηγάνισμα

Για τα μανιτάρια:
- 2 φλιτζάνια ψιλοκομμένα μανιτάρια
- 2 κγλ βούτυρο
- 1 σκελίδα σκόρδο λιωμένη
- 1 κ.σ. φρέσκο θυμάρι
- 1/4 φλιτζανιού ημίγλυκο λευκό κρασί

Για τη σάλτσα:
- 2 κ.σ. βούτυρο
- 2 κ.σ. αλεύρι
- 1/4 φλιτζανιού ουίσκι
- 1 φλιτζάνι ζωμός λαχανικών
- 1 κ.σ. wholegrain μουστάρδα

Εκτέλεση

• Σε ένα μπολ ανακατεύουμε την τριμμένη πατάτα με λίγο αλάτι κι έπειτα τη βάζουμε σε ένα σουρωτήρι για 15 λεπτά να βγάλει τα υγρά της. Προτού τη μεταφέρουμε σε μπολ, πατάμε την πατάτα καλά, ώστε να βγάλουμε όσο υγρό μπορούμε. Την τοποθετούμε σε μέτριο μπολ μαζί με όλα τα υπόλοιπα υλικά των pancakes. Ανακατεύουμε καλά και αφήνουμε στην άκρη για 5 λεπτά.

• Όσο περιμένουμε, ετοιμάζουμε τα μανιτάρια. Βάζουμε ένα τηγάνι με χοντρό πάτο σε μέτρια προς δυνατή φωτιά και ρίχνουμε μέσα το βούτυρο. Όταν ζεσταθεί, ρίχνουμε μέσα τα μανιτάρια, το σκόρδο και το θυμάρι και ανακατεύουμε συνέχεια μέχρι να μαλακώσουν τα μανιτάρια. Βάζουμε αλάτι και πιπέρι και ανακατεύουμε. Ρίχνουμε μέσα το κρασί ανακατεύοντας μέχρι αυτό να εξατμιστεί και τα μανιτάρια να καραμελώσουν ελαφρά. Βγάζουμε από τη φωτιά και αφήνουμε στην άκρη.

• Σε ένα τηγάνι με χοντρό πάτο σε μέτρια προς δυνατή φωτιά βάζουμε λίγο βούτυρο (κουνάμε το τηγάνι ώστε το βούτυρο να πάει παντού). Βάζουμε μισό φλιτζάνι από το μείγμα των pancakes στο τηγάνι και μαγειρεύουμε μέχρι να πάρει ένα χρυσό χρώμα και το γύρω-γύρω να γίνει σφιχτό. Κάνουμε τα ίδια και από την άλλη πλευρά, συνεχίζοντας μέχρι να τελειώσει το μείγμα.

• Όταν τελειώσουμε με τα pancakes, στο ίδιο τηγάνι φτιάχνουμε τη σάλτσα. Ρίχνουμε μέσα το βούτυρο και το αλεύρι και τα ανακατεύουμε συνεχώς με ένα σύρμα για 1-2 λεπτά. Προσθέτουμε το ουίσκι, τον ζωμό λαχανικών και τη μουστάρδα, ανακατεύοντας συνεχώς μέχρι το μείγμα να βράσει και να πάρει την πυκνότητα που μας αρέσει.

• Μοιράζουμε στα πιάτα τα pancakes με τα μανιτάρια από πάνω, περιχύνουμε με τη σάλτσα και σερβίρουμε.

Alchimia Vegan Shoes:
Η ηθική στη μόδα

ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΤΕΠΥ ΚΟΥΡΕΛΛΟΥ

Η μόδα, μία από τις πιο ρυπογόνες βιομηχανίες παγκοσμίως, ευθύνεται για το 20% των λυμάτων και για το 10% των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στον κόσμο, αφού χρησιμοποιεί μικροβιοκτόνα για να παραχθεί το βαμβάκι, χημικά προϊόντα για να βαφτούν τα υφάσματα και διοξείδιο του άνθρακα για να μεταφερθεί ένα ρούχο χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά.

Η Νικολέττα Δαλάτση το καλοκαίρι του 2018 δημιούργησε τα Alchimia Vegan Shoes, το πρώτο ελληνικό brand υποδημάτων που αντιπροσωπεύει μια βιώσιμη, slow-fashion αντίληψη που στηρίζεται στην επανάχρηση.

Πώς ξεκίνησαν όλα;

Ήταν μια ευκαιρία για να συνδυάσω την κλίση μου στο σχέδιο και την αγάπη μου για τη μόδα, που ήρθε με υποτροφία του ΕΟΜΜΕΧ για σπουδές σχεδιασμού υποδημάτων στη –γνωστή στον χώρο– σχολή Ars Sutoria στο Μιλάνο της Ιταλίας. Με την επιστροφή στην Ελλάδα, εργάστηκα και απέκτησα εμπειρίες σταδιακά σε όλο το φάσμα της υποδηματοποιίας, από τον σχεδιασμό και την κατασκευή έως τις πωλήσεις και το μάρκετινγκ.

Ήθελα από τότε να χρησιμοποιήσω εναλλακτικά υλικά, αλλά ήταν ακόμα η εποχή της παντοκρατορίας του δέρματος. Τα χρόνια περνούσαν και τα πρώτα οικολογικά ζητήματα αναδύονταν. Η βιομηχανία της μόδας γενικά, και αυτή του δέρματος ειδικότερα, αναδείχθηκε σε μία από τις κορυφαίες ρυπογόνες δραστηριότητες. Τα εναλλακτικά υλικά και οι βιώσιμες πρακτικές γνώρισαν σιγά σιγά την αποδοχή του κοινού. Ήρθε επομένως η ώρα για να υλοποιήσω τις παλιές ιδέες, αφού υπήρχε πλέον η σχετική, νέα και δυναμικά αναπτυσσόμενη αγορά. Σταδιακά διαμόρφωσα προτιμήσεις και απόψεις που έλαβαν συγκεκριμένη μορφή στο concept Alchimia.

Τι εννοούμε με τους όρους «vegan» και «upcycling»;

Με τον όρο «vegan» εννοούμε ότι δεν γίνεται χρήση προϊόντων ζωικής προέλευσης σε κανένα στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας, μια και ο συγκεκριμένος όρος δεν έχει να κάνει μόνο με τη διατροφή. Πρόκειται για στάση ζωής με συγκεκριμένο ηθικό και αξιακό κώδικα. Η λέξη κλειδί είναι η «βιωσιμότητα», που στην περίπτωση των vegan αποτελεί κριτήριο και προϋπόθεση σχεδόν για οτιδήποτε αφορά την καθημερινότητα. Από το τι θα καταναλωθεί έως πώς ακριβώς θα επιλέξει να ενεργήσει κάποιος ή κάποια.

«Upcycling» είναι η επαναχρησιμοποίηση «νεκρών υλικών» τα οποία προορίζονται για τον κάδο των απορριμμάτων. Αντ' αυτού, συλλέγονται και επαναχρησιμοποιούνται. Με αυτόν τον τρόπο συμβάλλουμε στη μείωση της περιβαλλοντικής πίεσης χωρίς να γίνεται κατάχρηση νέων πρώτων υλών.

Πόσο ηθική είναι η μόδα σήμερα;

Όπως είπαμε, η μόδα ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό για τη ρύπανση του περιβάλλοντος, αλλά και για την εκμετάλλευση ανθρώπινου δυναμικού, την παιδική εργασία κ.λπ.

Ευτυχώς, τα τελευταία χρόνια εφαρμόζονται πρακτικές που προάγουν την αειφορία, ανοίγοντας νέους, ελπιδοφόρους ορίζοντες. Μία από αυτές είναι και η επανάχρηση υλικών.

Πού βρίσκεις τα χρησιμοποιημένα υλικά;

Συλλέγω ευλαβικά, με τη βοήθεια ανθρώπων και επιχειρήσεων, πλαστικές σακούλες, πρώτες ύλες από θερμοκήπια και τη βιομηχανία τροφίμων, εγκαταλελειμμένα στο περιβάλλον υλικά, αλλά και παλιά οικογενειακά εργόχειρα. Όλα αυτά τα επαναχρησιμοποιώ δημιουργώντας ξεχωριστές δημιουργίες με εναλλακτικό σχεδιασμό. Στόχος μου είναι να κατασκευάσω όμορφα, λειτουργικά προϊόντα με διαδικασίες που αφήνουν το ελάχιστο δυνατό οικολογικό αποτύπωμα.

Μίλησέ μας για τη γραμμή των παπουτσιών σου. Πώς θα τη χαρακτήριζες;

Υπάρχουν πολλές διαφορετικές επιρροές, από την ελληνική λαϊκή παράδοση μέχρι τον μινιμαλισμό και την αρχή του «less is more».

Η καλοκαιρινή σειρά είναι έτοιμη; Τι μπορείς να μας πεις γι' αυτήν;

Η αγάπη μου και η επαφή με τη φύση, ειδικά στον δύσκολο καιρό της πανδημίας, μου δίνει ελπίδα και δύναμη. Θέλοντας να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου δημιούργησα μια σειρά που συνδυάζει τα γνωστά ταπεινά υλικά που επαναχρησιμοποιώ με φυσικά υλικά που συνέλεξα από δάση και αγρούς, με στόχο να φέρω τη φύση ακόμα πιο κοντά, δηλαδή στα πόδια μας. Οπότε, εκτός από ρετρό ελληνική και κυκλική, η σειρά θα είναι και πολύ πράσινη! Μείνετε συντονισμένοι!

Πού μπορούμε να αγοράσουμε τα παπούτσια σου;

Μέσω των social media. Όποιος ενδιαφέρεται έρχεται σε επαφή μαζί μου, μια και είναι custom-made, δηλαδή πολύ κοντά στις διαστάσεις του ποδιού, ώστε να έχουμε την καλύτερη δυνατή εφαρμογή.

INFO

Facebook: @alchimiaveganshoes
Instagram: alchimiaveganshoes

ΟΜΟΡΦΙΑ

Beauty TIPS

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΑΣΚΑΡΗ

Για γερά νύχια

Υπάρχουν αμέτρητα υλικά στη φύση που μπορούν να βοηθήσουν στη γρήγορη ανάπτυξη των νυχιών σας. Πρόκειται για συστατικά που υπάρχουν σε κάθε σπίτι και μπορούν εύκολα να χρησιμοποιηθούν.

Σκόρδο
Τεμαχίστε ένα φρέσκο σκόρδο σε όσα κομμάτια θέλετε και προσθέστε το στο μπουκαλάκι με το γυαλιστικό σας. Ανακατέψτε καλά και αφήστε το για 7 έως 10 μέρες σε θερμοκρασία δωματίου. Ένας γρήγορος τρόπος είναι να βάλετε τα νύχια σας για λίγα λεπτά στο μείγμα. Και μην ανησυχείτε για τη μυρωδιά. Βάλτε λίγο ξίδι σε ένα μπολάκι και βυθίστε τα εκεί για λίγα λεπτά. Μετά πλύντε τα καλά με σαπούνι και νερό.

Ελαιόλαδο
Χρησιμοποιήστε λίγο χλιαρό ελαιόλαδο για να κάνετε μασάζ στα πετσάκια, αλλά και στα νύχια σας, για 5 λεπτά. Στη συνέχεια φορέστε γάντια και κοιμηθείτε. Πρόκειται για μια θρεπτική φυσική μάσκα για μακριά νύχια που μπορεί να εφαρμοστεί καθημερινά.
Εναλλακτικά, μπορείτε να ζεστάνετε λίγο λάδι ελιάς και να βυθίσετε σε αυτό τα νύχια σας για 15-20 λεπτά. Μετά βάλτε γάντια και κοιμηθείτε.

Λεμόνι
Αν βάφετε τα νύχια σας συχνά ή αν αναγκάζεστε να το κάνετε γιατί έχετε παρατηρήσει ότι τα νύχια σας έχουν κιτρινωπή όψη, το λεμόνι θα σας δώσει τη λύση. Το λεμόνι, με τα οξέα που περιέχει, θα λειτουργήσει ως φυσικό λευκαντικό και θα απομακρύνει την κιτρινίλα.
Tip: Βουτήξτε τα νύχια σας σε χυμό λεμονιού για 10 λεπτά και αν θέλετε περισσότερη ενυδάτωση και θρέψη προσθέστε και ελαιόλαδο στον χυμό και απολαύστε λαμπερά και γερά νύχια!

Τέσσερα tips για σωστό τρέξιμο

Της Χριστίνας Μαυρίδου

1) Πάτα σωστά

Η φτέρνα χτυπά πρώτη στο έδαφος, πριν από το υπόλοιπο πέλμα, αλλά όχι δυνατά. Στη συνέχεια πρέπει να κινηθείς προς τα εμπρός και να δώσεις ώθηση με το πέλμα. Αντίθετα από ορισμένες απόψεις, δεν θα πρέπει να τρέχεις πατώντας στα δάχτυλα. Αυτά θα πρέπει να είναι στραμμένα προς τα εμπρός και τα πέλματα θα πρέπει να παραμένουν κάτω από τα γόνατα και να μη μετακινούνται προς τα πλάγια.

2) Μεγάλωσε τον διασκελισμό σου

Καλό είναι ο διασκελισμός να έχει σχετικά μεγάλο μήκος και να είναι αρκετά μεγαλύτερος απ' ό,τι κατά τη βάδιση. Είναι απαραίτητο να κάνεις πολύ καλές διατάσεις στα πόδια για να τον μεγαλώσεις.

3) Πρόσεξε την κίνηση των χεριών σου

Τα χέρια σου θα πρέπει να κινούνται όπως και τα πόδια. Οι βραχίονες θα πρέπει να είναι λυγισμένοι και να αιωρούνται ελεύθεροι και εναλλάξ από μπροστά προς τα πίσω. Τέλος, θα πρέπει να έχεις τα χέρια χαλαρά.

4) Κράτα το σώμα σου όρθιο

Το πάνω μέρος του σώματός σου θα πρέπει να διατηρείται σχεδόν όρθιο, με το κεφάλι και το στήθος ψηλά. Μη σκύβεις προς τα εμπρός, εκτός αν κάνεις αγώνα ταχύτητας ή γρήγορο τροχάδην.

Η Χριστίνα Μαυρίδου είναι καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής - personal trainer.
• Instagram: christy_mavridou
• Facebook Page: Christy Mavridou
• Youtube Channel: Christy Mavridou

*Όλα τα ξύλα αποξηραίνονται σε πιστοποιημένους φούρνους για καλύτερη ενεργειακή απόδοση.

Η τιμή διάθεσης των καυσόξυλών μας είναι σχεδόν ίδια με τις τιμές των άλλων καυσόξυλων της αγοράς, με επιπλέον χαρακτηριστικά τη διπλάσια θερμαντική αξία και τη μηδενική εκπομπή ρύπων στο περιβάλλον μέσα και έξω από το σπίτι.

Ανάμεικτα Big Bag Οξιά - Δρυς

120€

από 140€

1,2 m³ (χύδην)

Στις τιμές περιλαμβάνεται ο ΦΠΑ!

ΠΡΟΣΑΝΑΜΜΑ (ΔΙΧΤΥ)

3€

από 4,5€

ΠΡΟΣΑΝΑΜΜΑ (ΔΑΔΙ)

5€

από 7€

Όλα τα ξύλα είναι δικής μας κοπής, προερχόμενα από τα Άγραφα Καρδίτσας και τον Όλυμπο.

ΑΠΟ ΦΕΤΟΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΜΕ ΓΕΡΑΝΟ

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε το **www.kafsoxilo.gr**, εναλλακτικά μπορείτε να καλέσετε στα **210 3466996** & **6951 679003** (09:00-18:00)

ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΓΙΑ ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ 15€